

Bianca Lund Sørensen

Fra: Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Sendt: 7. januar 2005 12:16
Til: Kontorpostkasse 1 økonomiske kontor; Charlotte Bidsted
Emne: VS: Høringssvar over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen
Prioritet: Høj

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Marie Borgstrøm [mailto:MB@DADL.DK]
Sendt: 7. januar 2005 11:51
Til: Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Emne: Høringssvar over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen
Prioritet: Høj

Til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2.s.kt.

Hermed følger Lægeforeningens høringssvar over lovforslag til udmøntning af kommunalreformen.

I bedes se bort fra den tidligere fremsendte word-fil.

Med venlig hilsen
Marie Borgstrøm
Sundhedspolitisk Sekretariat
Den Almindelige Danske Lægeforening
Trondhjems-gade 9
2100 København Ø

telefon direkte 3544 8222
e-mail mb@dadl.dk
www.laegeforeningen.dk

<<0800_001.pdf>>

Udviklingsdirektør

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Att.: Henrik Groser Nielsen
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K

INDGÅET I
- 7 JAN. 2005
1.Ø

21. december 2004

PGG

jml

pgg@dhs.dk

Høring over lovforslag om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

Dansk Handel & Service har modtaget forslag til lov om et evalueringsinstitut for kommuner i høring.

Generelle bemærkninger

Dansk Handel & Service finder overordnet at strukturreformen rummer gode forudsætningerne for fremtidens offentlige sektor. For os er det essentielt at struktur og opgavefordeling bliver vurderes samlet, således at der skabes øget effektivisering, og det offentligt private samspil kan udvides.

Dansk Handel & Service kan støtte at der oprettes et evalueringsinstitut for kommuner, da vi finder det afgørende at evaluering og benchmarking anvendes på kommunalt plan. Evaluering har stor kvalitetsudviklingen i kommunerne, og kan samtidig tjene som et instrument til inspiration for udbygning af offentlig-privat samspil. Dansk Handel & Service lægger stor vægt på, at virksomhederne får lige konkurrencevilkår, og her finder vi, at det vil være oplagt at det kommende evalueringsinstitut fokusere på om kommuner og regioner krænker private virksomheders konkurrencevilkår.

Specifikke bemærkninger

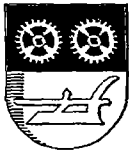
Dansk Handel & Service er bekymrede over, at bestyrelsen kun består af offentlig repræsentanter, jf. bestemmelserne i §5, stk. 2. Vi finder at det vil være hensigtsmæssigt at inddrage personer med særlig indsigt i evaluering fra erhvervslivet, hvor der findes en omfattende viden om evaluering i ind- og udland.

Dansk Handel & Service er bekymrede over, at der ikke er private virksomheder repræsenteret i det rådgivende udvalg, jf. bestemmelserne i §7, stk. 2. Vi vil derfor opfordre indenrigs- og sundhedsministeren til at udpege medlemmer fra private virksomheder i henhold til §7, stk. 2, litra 8.

Med venlig hilsen
Dansk Handel & Service

Per G. Gotfredsen
Udviklingsdirektør

Brønderslev-Dronninglund Kommune

Brønderslev Rådhus, Ny Rådhusplads 1, 9700 Brønderslev. Tlf. 9945 4545 - Fax 9945 4500
 Dronninglund Rådhus, Rådhusgade 5, 9330 Dronninglund. Tlf. 9947 1111 - Fax 9947 1112

Kopi af Mail, 20
 Nils, 20

Indenrigs- og Sundhedsminister
 Lars Løkke Rasmussen
 Slotsholmsgade 10-12
 1216 København K

Internet: www.broenderslev-dronninglund.dk
 E-mail: Raadhus@brslevkom.dk
drlkom@dronninglund.dk

Dato: 5. januar 2005
 J. nr.: 00.18.00
 Sagsbeh.:
 Lokaltlf.: 99 45 44 01

Modtaget fra Ministeren

07 JAN. 2005

Ministersekretariatet

Høringssvar til lovforslagene til udmøntning af kommunalreformen

Regeringen udsendte den 1. december 2004 46 lovforslag i høring med høringsfrist den 7. januar 2005.

Som borgmestre for henholdsvis Brønderslev og Dronninglund kommuner vil vi i denne forbindelse gerne fremkomme med følgende kommentarer.

Inddrivelses- og skatteområdet

Vi finder det meget u hensigtsmæssigt, at inddrivelsesansvaret vedrørende personer tages væk fra kommunalt regi, da der ikke kun er tale om skatterestance inddrivelser. De øvrige inddrivelsesfaglige begrundelser for denne holdning er begrundet i de samme forhold, som KL fremdrager i deres kritik af lovforslaget nemlig

- Restanterne får ikke færre men flere kontaktflader med det offentlige.
- Inddrivelsesernes effektivitet vil blive mindre, specielt da inddrivelsesmulighederne overfor hærdede skyldnere forringes.
- Retssikkerheden for de svageste skyldnere svækkes.
- Helhedsorienteret sagsbehandling, som kommunerne er blevet rigtigt gode til, vil falde til jorden.

Derudover er det magtpåliggende specielt for Brønderslev og Dronninglund kommuner at fremføre den store skævhed, der ligger i den påtænkte DUT for skatte- og inddrivelsesområdet. I alt betyder det, at de 2 kommuner bliver "DUT-tet" for knap 4,2 mio. kr. mere, end de reelle udgifter er p.t. (se bilag). På inddrivelsesområdet er mankoen endnu større. Så at sige finder vi, at vi straffes økonomisk, fordi vi driver et effektivt skatte- og inddrivelsessystem i vores 2 kommuner.

Vejområdet

Der er forholdsvis store udgifter forbundet med at overtage amtsvejene, hvorfor en korrekt vurdering af grundlaget for økonomien er meget væsentlig.

For vores kommuner er det første problem, at Nordjyllands Amt skærer drastisk ned på vedligeholdelsen og anlæggene i 2004, 2005 og 2006, hvorfor kommunerne overtager et vejnet med et væsentligt efterslæb.

Der tages udgangspunkt i, at amternes samlede udgifter i 2003 skal danne grundlag for størrelsen af kommunernes DUT, når vejene overgår til stat og kommuner fra 1. januar 2007. Det er mere hensigtsmæssigt at se udgifterne samlet over en årrække på 3-5 år f.eks. perioden 2000 - 2004.

Når man har fundet det rigtige samlede økonomiske grundlag, vil den foreslåede "65,8-34,2 fordeling" (65,8 % til kommunerne og 34,2 % til amterne) give vores 2 kommuner det andet problem, nemlig at det ikke giver det rigtige beløb til vores kommuner. I Brønderslev og Dronninglund overtager vi - som det fremgår af bilag til lovforslaget - 100 % af amtsvejene, hvorfor vi i sådan en "landsmodel" vil blive kraftigt underkompenseret i forhold de faktisk pålagte udgifter.

Regionernes finansiering

For 2007 er udgangspunktet, at grundbidraget fastsættes til 1.000 kr. pr. indbygger, samt at udviklingsbidraget fastsættes til 100 kr. pr. indbygger (i 2004-PL).

Hvis DUT-kompensationen tager udgangspunkt i de beløb, som danner udgangspunkt for budget 2007, vil vi påpege, at der kan opstå en uheldig situation, såfremt disse bidrag senere sættes op til maksimumbeløbene (dvs. grundbidrag på 1.500 kr. og udviklingsbidrag på 200 kr. pr. indbygger), uden at der følger en tilsvarende DUT-kompensation. Det vil betyde, at vi over nogle år vil kunne blive pålagt en væsentlig kommunal merudgift, som vi ikke selv er herre over. Beregnet på de 2 kommuners nuværende befolkningstal er der tale om en potentiel merudgift på ca. 21 mio. kr. årligt.

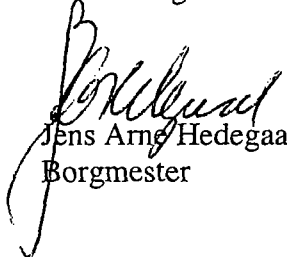
Overførelse af økonomiske ressourcer i forbindelse med opgaveflytning

Generelt vil Brønderslev og Dronninglund anføre, at fordeling af DUT og øvrige økonomiske transaktioner, som følge af opgaveflytninger, efter beskatningsgrundlag og "kommunerne under eet" - princippet let vil kunne medføre store økonomiske skævheder for vores kommuner, da beskatningsgrundlag er en meget dårlig indikator for, hvilke økonomiske byrder der pålægges.

Vi finder det langt mere retfærdigt, at de økonomiske konsekvenser bliver udregnet efter de reelle udgifter, der påføres den enkelte kommune eller efter hvilke reelle udgifter den enkelte kommune fritages for.

Ligeledes er det uhyre vigtigt for os at understrege, at forudsætningen for den fremtidige økonomiske bæredygtighed for kommunen er, at der sker ændringer i den nuværende tilskuds- og udligningsordning, samtidig med kommunalreformen, således der bliver lige muligheder for alle kommuner for at løse de pålagte opgaver. Der tænkes her specielt på det sociale område, hvor udgifterne - incl. konjunkturafhængige udgifter - i vores del af landet som følge af manglende kompensation belaster kommunaløkonomien i en sådan grad, at der må ske reduktion af udgifterne på de kommunale kerneydelser. Dette er klart utilfredsstillende.

Med venlig hilsen

Jens Arne Hedegaard
Borgmester

Mikael Klitgaard
Borgmester

Bilag

OPGØRELSE OMKRING DUT PÅ SKATTEOMRÅDET

DUT vedr. SKATTEOPGAVEN - 2.700.000.000 kr. på landsplan

DUT vedr. INDDRIVELSEN - 1.034.000.000 kr. på landsplan

SKATTEOPGAVEN:	Brønderslev	Dronninglund	I alt
	0,2998%	0,2531%	
Del af landsudgift	8.094.600	6.833.700	
Udgift iflg. Skattecentrets 2005 budget	7.997.753	5.198.914	
Manko vedr. DUT på skatteområdet	96.847	1.634.786	1.731.633

INDDRIVELSE SOMRÅDET:			
Del af landsudgift	3.099.932	2.617.054	
Kommunens faktiske udgift	2.055.148	1.215.945	
Manko vedr. DUT på inddrivelsen	1.044.784	1.401.109	2.445.893

Manko vedr. DUT ialt			4.177.526
-----------------------------	--	--	------------------

- Det er i strid med dansk retssikkerhedstradition og problematisk at foretage myndighedsoverdragelse til en anden kommune, mens den oprindelige kommune bevarer ansvar for borger og økonomi. Retssikkerheden for borgerne, som bor i en delegerende kommune, bliver væsentligt ringere end for borgere i selvstændige kommuner. For mennesker med handicap forværres situationen yderligere i og med at kommunerne overtager en lang række opgaver omfattende mennesker med handicap, som hidtil har været løst i amtsligt regi.

Det skyldes, at det bliver meget uklart for borgerne, hvor beslutningskompetencen er placeret, hvem man kan klage til o.s.v. Endvidere bliver det særdeles svært for borgerne i den delegerende kommune at påvirke udviklingen af tilbud på de enkelte serviceområder. Det gælder også for en række af de nævn o.l. som kommunerne jvf. lovgivningen skal nedsætte, f.eks. ældreråd, klageråd og de nye handicapråd.

- Det er DSI's vurdering, at regelændringerne om udveksling af person-henførbare oplysninger og interne dokumenter mellem besluttende og delegerende kommune er yderst tvivlsomme.

Efterårets sammenlægningsproces i kommunerne har resulteret i, at antallet af kommunale samarbejder – heldigvis – bliver meget lavt.

På den baggrund skal DSI opfordre Indenrigs- og Sundhedsministeriet til at opgive konstruktionen, og i stedet pålægge de få resterende "kattelenskommuner" at gennemføre en reel kommunesammenlægning, med den kommune de har udset sig som bemyndiget kommune.

Såfremt konstruktionen fastholdes, er det efter DSI's opfattelse nødvendigt at skabe stringens og sammenhæng i valget af de bestemmelser, der skal være omfattet af det forpligtende samarbejde. Det er der ikke i det nuværende lovudkast.

Med hensyn til de kommunale opgaver på socialområdet, som foreslås omfattet af de forpligtende kommunale samarbejder mangler denne sammenhæng. Det fremgår blandt andet af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, at der ved "afgrænsningen af opgaveområderne er lagt vægt på, at reglerne i lov om social service har en sådan indbyrdes sammenhæng, at hensynet til en helhedsorienteret og bæredygtig sagsbehandling taler for, at et større antal af de hidtidige kommunale opgaver bør indgå i de forpligtende kommunesamarbejder".

Denne sammenhæng ses imidlertid ikke i lovforslagets konkrete opgavefordeling. Eksempelvis i forhold til børn og unge med handicap, hvor merudgifter ved forsørgelse af et barn under 18 år (§41) foreslås omfattet af de forpligtende kommunale samarbejder, men ikke

tabt arbejdsfortjeneste (§ 42). Tilsvarende gør sig gældende i forhold til aflastning, der såfremt det bevilges som timeaflastning efter § 41 er omfattet af de forpligtende kommunale samarbejder, mens dette ikke gør sig gældende for døgnafkastning efter § 52 stk. 3 nr. 5.

I forhold til voksne med handicap er merudgifter (§ 100) omfattet af de forpligtende kommunale samarbejder. Problemet i den sammenhæng er, at bestemmelsen er subsidiær til andre ydelser, som fx personlig og praktisk bistand (§ 83), der ikke er omfattet af de forpligtende kommunale samarbejder.

Ydermere er ledsagelse (§ 97) omfattet, mens dette ikke gør sig gældende for selvansat hjemmehjælp (§95) eller hjælpeordninger (§ 96).

Så uddelegeringen af opgaver lever ikke op til formålet om en helhedsorienteret indsats.

Med hensyn til sagsbehandlingen fremgår det blandt andet af bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, at retningslinjerne herfor kan være forskellige for behandlingen af sager inden for de enkelte opgaveområder og vil ikke nødvendigvis være ens for de forskellige kommuner i et samarbejde. Det lyder uoverskueligt i forhold til borgernes retssikkerhed.

Tilsvarende fremgår det om tilsynspligten, at den delegerende kommune har pligt til at føre tilsyn med, hvorledes opgaverne varetages i den bemyndigende kommune. DSI stiller spørgsmålstejn ved, om der er tilstrækkelig faglig viden og kompetence i den uddelegerende kommune til at føre dette tilsyn, set i lyset af, at den ikke selv længere arbejder med de pågældende bestemmelser.

For så vidt angår voksenspecialundervisningsområdet, skal det efter DSI's opfattelse være muligt at klage over **alle** forhold omkring dette, og ikke kun retlige forhold.

Hidtil har det været muligt at henvende sig direkte hos en udbyder af voksenspecialundervisning og få afklaret undervisningsbehovet. Med lovforslaget skal borgeren henvende sig hos kommunen og visiteres til undervisningen. Denne procedure vil medføre en mere besværlig sagsgang og kræve større viden af den enkelte. Mange mennesker med behov for voksenspecialundervisning har handicap som gør, at denne sagsgang i sig selv vil være blokerende for, at borgeren får den undervisning, som borgeren har behov for. Vi skal derfor anbefale at regelgrundlaget udformes således, at borgeren fortsat har mulighed for at henvende sig direkte til undervisningsudbyderen for at få undervisning.

Der henvises i øvrigt til DSI's hørings svar til Undervisningsministeriet herom.

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde har været meget kort – alt for kort. Det tidspres, som ligger over hele processen, bekymrer DSI meget. Med den korte høringsfrist har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at sætte sig grundigt ind i lovforslagene, og har derved ikke kunnet indgå i en uddybende dialog med deres medlem-

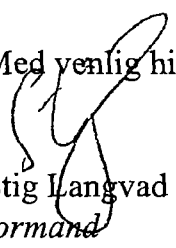

mer og relevante repræsentanter, for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en meget stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til direktør Poul Erik H. Petersen tlf. 36 75 17 77 eller E-mail pep@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Bilag:

- **DSI's høringssvar til Undervisningsministeriet**
- **Høringssvar fra Dansk Epilepsiforening**

- Svend Gertz
Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Juridisk kontor for almene uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 7. januar 2005

J.nr. 4349.22 [10.21.1] SL/sih/kt

Høringer vedr. strukturlovforslag for uddannelsesområdet

Hermed følger et samlet høringssvar fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) til de 4 lovforslag, som er blevet fremsat på Undervisningsministeriets område i forbindelse med strukturreformen.

Myndighedsstruktur, formelle ansvarsfordelinger

Der er næppe tvivl om, at større kommuner kan og bør løse flere specialundervisningsopgaver i forhold til børn og unge med handicap, samt at et øget kommunalt specialundervisningsansvar kan bidrage til at øge rummeligheden i folkeskolen.

Samtidig er det klart for DSI, at kommunerne ikke kan eller bør løse alle specialundervisningsopgaver i forhold til børn og unge med handicap. Der er undervisningsopgaver, som bedst løses i nationalt eller regionalt regi.

Der er derfor et stort behov for på et tilstrækkeligt og veldokumenteret grundlag, at få afklaret, hvor niveauet for arbejdsdelingen mellem stat, region og kommune bør placeres, før der træffes endelig beslutning herom.

Overordnet er det derfor DSI's vurdering, at overleveringen af specialundervisningsområderne fra amterne til kommunerne, går alt for hurtigt, og at fokuseringen på struktur gør, at der ikke er den fornødne opmærksomhed på, om undervisningen for børn og unge med handicap får det stærkt tiltrængte kvalitetsløft – endsiges kan holde den nuværende kvalitet.

Struktur og indhold er ikke adskilt. En given struktur kan understøtte eller sabotere et godt indhold eller en kvalitetsudvikling.

DSI mener derfor, at der er behov for et grundlæggende analysearbejde forud for, og en længere periode til overlevering fra amter til kommuner, end der er lagt op til i lovforslagene.

For DSI er det også klart, at det nødvendigvis må være en uadskillelig del af strukturreformen at se på bibeholdelsen og udviklingen af kvaliteten i tilbuddene på undervisningsområdet for børn og unge med handicap. Meget mangler i forhold til indsatsen i dag, hvis kvaliteten skal løftes op til det lovgivningsfastsatte og dermed politisk ønskede niveau. En udviklings- og undervisningsindsats er nødvendig såvel centralt som regionalt og lokalt.

Konkret vil DSI derfor foreslå, at den glidende decentralisering fra region til kommune af specialundervisningen for børn og unge med handicap, sker efter sammenlignelige principper, som er foreslået på det sociale område, hvor opgaver overføres i takt med, at kommunerne specifikt anmoder om at modtage dem og ser sig i stand til at løse opgaven kvalificeret – og i dialog med ministeriet, Kontaktudvalget og De Regionale Udviklingsråd.

For DSI er det vigtigt at understrege, at samme fremgangsmåde ud fra sammenlignelige behov og problemstillinger, skal vælges i forhold til decentraliseringen af voksenspecialundervisningen fra amter/regioner til kommuner.

Det skal her igen understreges, at DSI ikke finder det fagligt forsvarligt at placere så store dele af ansvaret for og implementeringen af opgaveløsningen af specialundervisning for voksne i kommunerne, som besluttet af forligspartierne bag strukturreformen.

For DSI er det også vigtigt at påpege, at der i lovforslagene klart mangler en fremadrettet løsning, som på en tilstrækkelig måde sikrer eksistensen af og kvaliteten i voksenspecialundervisningen på kommunikationscentrene.

I det nuværende forslag vil der opstå uhensigtsmæssige situationer, hvis ikke aftalegrundlaget ændres, så det forebygges, at en eller flere store kommuner i en region – i strid med andre kommuners interesser – ønsker at trække sig ud af samarbejdet. Takstbetalingen må kombineres med objektiv statslig finansiering, så den samlet finansierer og styrker regionernes udviklingsincitament.

For DSI er det meget uklart, hvilke overvejelser, der ligger bag lovforslagenes fordeling mellem regionale og kommunale specialundervisningstilbud for voksne og vidtgående tilbud til børn og unge med handicap. Det er DSI's klare forventning, at der snarest igangsættes en kortlægning over, hvilke opgaver, der specifikt ligger i de enkelte institutioner. Vi forventer herefter, at institutionerne vil blive placeret i hhv. regioner (som lands- eller landsdelsinstitutioner) eller kommuner i forhold til deres opgaveportefølje. Særligt, hvad angår undervisningstilbud til børn med ADHD og autisme, finder vi, at der bør placeres opgaver på regionalt niveau.

Hvad angår Skolen på Kastelsvej bør den placeres på samme niveau, som de øvrige lands- og landsdelsdækkende tilbud, mens Børneklinikkens rådgivning og vejledning bør placeres som en af skolens opgaver, således at viden og kompetencer samles. Den viden, kompetence og ekspertise, der er i skolens rådgivning og vejledning, bør naturligt være en del af VISO. Børn, som er blevet opereret med cochlear implant, bør omfattes af VISO og lands- og landsdelsdækkende tilbud i fornødent omfang.

Vi har forstået, at Skolen på Kastelsvej først var tænkt placeret i det regionale niveau og siden er flyttet tilbage til Københavns Kommune. Vi kan på ingen måde se det hensigtsmæssige eller den faglige begrundelse i at bevare skolen i kommunalt regi. Kun en lille andel af skolens elever bor i Københavns Kommune, og erfaringerne viser, at forældrene til de øvrige børn ikke oplever samarbejdet omkring at have børn i en skole under Københavns Kommune som uproblematisk. Hvorimod samarbejdet med skolen er udmærket. Vi ønsker, at Undervisningsministeriets tilsynsforpligtelse for specialskoler opretholdes – også når disse overgår til kommunalt niveau.

Det er endvidere et klart ønske fra DSI, at KVIS II forlænges på et tilstrækkeligt fagligt og økonomisk niveau og bliver en slags sparringspartner for de regionale udviklingsråd, ligesom KVIS II bør fungere over en længere periode for at få de amtslige specialskoler for børn og unge med handicap mere ind i udviklingen – skoler, som for manges vedkommende beklageligvis hidtil ikke har deltaget nævneværdigt i KVIS I.

Den revision af specialundervisningsområdet, som skulle finde sted i 2004-05, ophæves efter forslaget. Vi vil i stedet foreslå, at revisionen flyttes til 2008-09. En revision i 2008-09 bør bl.a. også benyttes til at rette de u hensigtsmæssigheder, der er for, hvornår der kan gives støtte til elever på private grundskoler. En ændring af dette regelsæt skal sikre, at børn, som har et handicap, og deres forældre har samme frie valg af skole, som andre.

Det er væsentligt, at undervisningsområdet følges og kvalitetsevalueres løbende. Derfor er det også nødvendigt, at de regionale udviklingsråd er forpligtet til at afgive årlige beretninger til Undervisningsministeriet og Folketinget om specialundervisningsområdet og indsatsen for, at børn med behov for specialtilrettelagt undervisning kan følge undervisningen i kommunens skoler. Det er ikke nok, at udviklingsrådene alene forpligtes til at afgive årlige beretninger via sociallovgivningen, da det er Undervisningsministeriet, som har og skal have sektoransvaret. Beretningsforpligtelsen på uddannelsesområdet bør også fremgå af lovgivningen vedrørende uddannelsesområdet.

For DSI er det utrolig vigtigt, at strukturreformen resulterer i forbedringer for personer med handicap. Derfor er det vigtigt, at der skabes et statistisk grundlag, som bredt set beskriver tilstanden i dag – og derved giver mulighed for, som der er behov for, kvalificeret at beskrive udviklingen fremover. Dette kan evt. ske via inddragelse af De Regionale Udviklingsråd, VISO m.v.

PPR og VISO

Med flytningen af det fulde myndighedsansvar for specialundervisningen af børn og unge med handicap til kommunerne, er det nødvendigt, at PPR styrkes betydeligt i forhold til deres faglighed og kapacitet. Det er nødvendigt, at PPR bliver mere synlige på skolerne som inspiratorer og supervisorer. Samtidig kan vi konstatere, at der ofte er en alt for lang ventetid på at få en udredning i forhold til, hvilken undervisning et barn har behov for. Hvis kommunerne til fulde skal leve op til sin myndighedsforpligtelse, og en øget undervisningsforpligtelse i forhold til ALLE børn, så skal ventetiderne for udredning i PPR m.v. væsentligt ned.

Vi har desværre måttet konstatere, at PPR ikke altid har den fornødne viden om, hvilken undervisning børn og unge med handicap har behov for. Der er simpelthen ikke kvalitet nok i udredningerne, hvor der er tale om børn med mere komplicerede og komplekse problemstillinger. Derfor er det nødvendigt, at der bliver mulighed for, at VISO foretager udredninger i de komplicerede og komplekse sager i forbindelse med uddannelse – både, når det handler om børn, om unge og om voksne.

For DSI er der ingen tvivl om, at et bredt funderet, helhedsorienteret og velfungerende VISO, som bl.a. også dækker undervisningsområdet, er den afgørende forudsætning for strukturreformens gennemførelse.

VISO vil kunne sikre, at den udredning, der gives på såvel uddannelses- som social- og hjælpemiddelområderne, trækker i samme retning og er af ensartet kvalitet og indhold. Det vil ikke være hensigtsmæssigt for udviklingen af kvalitet eller for samarbejdet mellem borger og PPR og VISO, hvis den samme borger skal have ydelser flere steder fra til aktiviteter, som kræver samme (type) hjælpemidler, compensation og arbejdsteknik.

I forhold til undervisning, fritidsaktiviteter og gøremål i hjemmet vil der ofte være et vist sammenfald – såvel, som der ofte vil være et sammenfald i forhold til beskæftigelses- og sundhedsindsatsen.

Specialskolerne – nationale, regionale eller kommunale – skal indgå som vidensenheder i VISO. Det vil være en sikring af, at der er en central opsamling af viden for undervisning af børn med særlige behov.

Det er også DSI's vurdering, at VUC's ordblindeundervisningssektioner, kommunikationscentre samt kommunale voksenspecialundervisningscentre/institutioner skal bidrage til VISO-samarbejdet med systematiserede erfaringer, viden og effekt af undervisningen. Alt sammen for at bidrage til udviklingen af kvaliteten i specialundervisningen, uanset hvor denne er forankret.

Desuden bør der ændres i lovgivningen omkring lærernes grunduddannelse og efteruddannelse, ligesom forskningen i specialpædagogik bør opprioriteres kraftigt. Dette bør ske i erkendelse af, at de lande, som vi sammenligner os med, og som har gennemført en ændret

ansvarsfordeling og lagt større tyngde lokalt, også er lande, der har en læreruddannelse og efteruddannelse, hvor de specialpædagogiske elementer er vægtet højere, end det for tiden er tilfældet i de danske uddannelser.

VISO skal være en mulighed, som kommunen kan vælge at benytte, og VISO skal være en mulighed, som borgeren kan vælge at benytte. Hvis borgeren tidligere har fået støtte til udredning via VISO, eller borgeren af andre grunde mener, at alene VISO har den fornødne ekspertise til at foretage en kvalificeret udredning, så skal borgeren kunne henvende sig direkte der. VISO skal ikke tage sig af alle problemstillinger, men kun de særlige, og VISO har derfor mulighed for at henvise personen tilbage til udredning, f.eks. i PPR eller på uddannelsesinstitutionen.

Sektoransvaret skal bibeholdes, da det er en afgørende forudsætning for en effektiv indsats til fordel for personer med handicap, og Undervisningsministeriet skal være en betydelig aktør i forhold til VISO. Undervisningsministeriet skal derfor både være placeret i VISO's ledelse med en repræsentation med rimelig tyngde, ligesom Undervisningsministeriet skal bidrage økonomisk til VISO på et fornuftigt niveau.

Det er nødvendigt at indrette ordningerne således, at det er sektoren, der har hovedansvaret inden for egne ordninger, men samtidig således, at den nødvendige tværsektorielle viden inddrages og benyttes, således at løsningerne får den højest tænkelige kvalitet (hvilket ofte ikke er ensbetydende med, at det er den dyrest tænkelige løsning).

Finansiering og forsyning

DSI finder klart, at snitfladen mellem opgaveløsningen i hhv. kommunalt og regionalt regi ligger for højt og tilfældigt i forhold til, at opgaverne kan løses fagligt forsvarligt. Vi undrer os f.eks. over den tilsyneladende tilfældige løsning, at Kirkebækskolen skal være kommunalt drevet, finansieret og administreret, mens Geelsgaardsskolen skal være regionalt drevet. De bør begge være regionalt placeret. Ligeledes ønsker vi, at skoler, der underviser f.eks. børn med betydelig grad af ADHD og autisme, driftsmæssigt skal lægges i det regionale regi.

For DSI er det vigtigt, at undervisningsopgaver vurderes i forhold til deres krav til specialisering og herefter placeres i det regi, hvor der er de bedste muligheder for at løse opgaven bedst. Derfor opfordrer vi til, at undervisningsområdet analyseres med henblik på forud at etablere det bedste beslutningsgrundlag for den rette organisatoriske placering.

Kommunal visitering, finansiering og efterfølgende regional forsyningsforpligtelse – det er modellen for løsning af alle de undervisningsopgaver, som anses for at være for specialiserede til en fuldt ud kommunal løsning. Det er undervisningsministeren, som skal udstede bekendtgørelser for alle de områder, hvor dette bliver tilfældet: Kommunikationscentrenes aktiviteter, særlige regionale undervisningstilbud for børn m.m. For at sikre den bedste regulering heraf, er der behov for, at Folketinget udsteder nogle retningslinier herfor.

For DSI er det afgørende, at finansieringen af regionale special- og voksenundervisnings-tilbud indrettes, således at stabilitet og udvikling fremmes mest muligt og kassetænkning forebygges mest muligt. Det sikres kun via et gennemsigtigt betalingssystem baseret på den rette blanding af statslig objektiv og kommunal takstfinansiering – som sikrer mulighed for forebyggelse af ventelister, den rette udvikling og et vist konkurrenceelement.

DSI er enig i, at større kommuner kan etablere og drive flere specialiserede tilbud, end det er muligt i dag, men skal samtidig advare imod, at kommuner ensidigt kan beslutte selv at "tage over". DSI vurderer, at sådanne beslutninger altid skal træffes på et oplyst og diskuteret grundlag, f.eks. i dialog med Undervisningsministeriet eller De Regionale Udviklingsråd.

Det er fint, at kommunerne én gang årligt skal udmelde, hvad de det kommende år forventer at bruge af regionale tilbud. Det er imidlertid ikke alle behov, der kan forudses for det kommende år. Det er vigtigt at sikre, at nye behov, der ikke har kunnet forudses, alligevel kan tilgodeses med en specialiseret indsats. Det kan f.eks. være få meget komplicerede enkeltsager, der kræver en helt individuel placering. Vi er til tider nede på meget små størrelser, og for meget særlige tilbud er der måske ikke engang en person med særlige behov pr. årgang.

Det forudsætter efter DSI's vurdering, at regionerne skal kunne udvikle og opretholde et vist beredskab i forhold til at kunne imødekomme ændringer af kommunernes udmeldte efterspørgsel. Det skal være således, at mennesker med handicap altid og hurtigt kan få adgang til det rette tilbud, som visitationen peger på.

Det forudsætter efter DSI's vurdering også, at regionerne skal gives mulighed for, med udgangspunkt i deres erfaringer eller forventninger, at tage initiativ til udvikling af nye tilbudstyper, som de vurderer, der er behov for, men som kommunerne endnu ikke har efterspurgt.

Selvom der er tale om årlige rammeaftaler i forhold til forventet forbrug, bør det også sikres, at samarbejdsaftalerne har en langt længere tidshorisont. Det kan være svært for regionerne at fastholde og udvikle de enkelte tilbud, hvis de hele tiden – årligt – er truet af ændring/lukning.

Det vil endvidere være et problem for fagligheden i tilbuddene og for regionernes drift, hvis f.eks. én større kommune i regionen kan melde sig ud af det regionale specialiserede samarbejde og etablere egne løsninger for egne borgere.

DSI mener, at forventet efterspørgsel skal meldes ud årligt, mens aftaler om samarbejde altid skal være bredest mulige og have en løbende varighed på mindst fire år.

DSI mener endvidere, at f.eks. opsigelser af samarbejdsaftaler m.v. altid skal forelægges Undervisningsministeriet og De Regionale Udviklingsråd.

Der skal i tilknytning hertil stilles krav om et tæt samarbejde med de berørte borgere og deres organisationer, f.eks. via De Regionale Udviklingsråd.

DSI er fortsat principiel modstander af kommunale fællesskaber og finder det nødvendigt, at der opstilles gennemsigtige, afbalancerede og ensartede kriterier og regler for, hvordan kommuner benytter voksen- og specialundervisningspladser hos hinanden. Disse kriterier og regler skal klart beskrive, hvordan kommuner kan og skal købe eller forpligtes til at udbyde pladser. I denne sammenhæng skal brugerens retssikkerhed og muligheder for at klage fastlægges. Det må ikke være uklart, hvordan det fungerer, når et barn undervises i nabo-kommunen, og barnet og/eller forældrene ikke er tilfredse med tilbuddet. Fælleskommunale ordninger må struktureres således, at f.eks. barn og forældre ikke mister overblik og indflydelse, og der skal være klarhed både på uddannelsesinstitutionen og i de kommunale forvaltninger om kompetence og ansvar.

Voksenspecialundervisningen

Voksenspecialundervisning er ikke det samme som specialundervisning for børn og unge med handicap. Det skal derfor fremgå af lov eller lovbemærkninger, at voksenspecialundervisningen skal foregå i et voksenpædagogisk miljø. Det er DSI's vurdering, at når voksenspecialundervisningen risikerer at ligge som det eneste voksenundervisningsområde i kommunen (eller næsten, som det eneste undervisningsområde i en region), så er voksenspecialundervisningen i fare for at miste den voksenpædagogiske dimension. Det må forhindres gennem regler, opmærksomhed, efteruddannelse og links mellem de forskellige voksenområder.

Adgangen til voksenspecialundervisning må ikke blive mere bureaukratisk, end den er i dag. I den nuværende lovgivning har enhver borger ret til at henvende sig til en institution, der udbyder voksenspecialundervisning og få vurderet sit undervisningsbehov i forhold til institutionens kompetencer. Det er væsentligt, at denne ret bibeholdes i en ny struktur, hvor myndighedsansvaret for voksenspecialundervisning overtages af kommunerne, men hvor opgaven kan placeres andetsteds. Mange mennesker med behov for voksenspecialundervisning har ikke mod på, ressourcer til eller overblik til at finde vejen ind i voksenspecialundervisningen, når den går over kommunens sagsbehandler, ligesom der bliver tale om en unødvendig langsommelig proces, og en proces, hvor den kommunale sagsbehandler skal have overblik over egen kommunes, omegnskommunernes og regionstilbud på området.

En placering af voksenspecialundervisningen således, at indgangen bliver gennem kommunens socialforvaltning, er en svækkelse af sektoransvaret for voksenspecialundervisningen. Behovet for undervisning samt en vurdering af, hvilke resultater der kan opnås via undervisning, er en pædagogisk opgave. Ved at lægge denne opgave i socialforvaltningen risikerer man let, at vurderingen får et andet – socialt – fokus, og voksenspecialundervisningen

vil dermed som helhed få et andet fokus. For at bevare sektoransvaret og områdets fokus er det tvingende nødvendigt, at det fortsat er en mulighed at få en vurdering af undervisningsbehovet direkte på uddannelsesinstitutionen.

Med den foreslåede placering vil kommunikationscentrene overgå til regionerne, mens voksenspecialskolerne overgår til kommunerne. En del af voksenspecialskolernes undervisning er inden for samme områder som kommunikationscentrene. Ikke alle kommuner vil komme til at drive en voksenspecialskole. Visitation bliver en ny opgave for den kommunale sagsbehandler. Det er urimeligt at forestille sig, at sagsbehandleren kan have overblik over tilbud med parallelt indhold, men forankret i forskellige niveauer, og hvor kommunen ofte ikke råder over et eget tilbud.

For mange mennesker er det af stor betydning, at voksenspecialundervisningen kommer i gang hurtigt efter personen har fået et handicap. Dette gør det yderligere væsentligt, at udredningsopgaven er entydigt placeret og kan gennemføres hurtigt. Vi ønsker ikke, at der skal være risiko for udsættelse via en bureaukratisk forhandling mellem kommune og region.

Visiteringsopgaven kan fint bibeholdes hos skolelederen. Dog med den mulighed, at skolelederen henviser til udredning i VISO – eller, at borgeren selv henvender sig for udredning i VISO, når borgeren ved eller formoder, at der er behov for udredning herfra. Det er derfor væsentligt, at borgere med et betydeligt handicap og behov for voksenspecialundervisning, får adgang til at anmode om udredning hos VISO.

Der mangler viden om voksenspecialundervisningen. Det er væsentligt, at voksenspecialundervisningen kortlægges. Kortlægningen skal imidlertid ikke alene benyttes for at få lagt nye snitflader ind omkring, hvad der er undervisning, og hvad der er genoptræning. Kortlægningen skal i lige så høj grad bruges som arbejdsredskab for kontaktudvalg og regionale udviklingsråd, når de skal se på områdets udvikling og sikre, at der sker udvikling og ikke forringelser i service og kvalitet i forbindelse med den nye struktur.

Voksenspecialundervisningen er allerede nu tilrettelagt meget forskellig fra amt til amt. Forskelligheden er ikke alene affødt af positiv tilpasning til lokale forhold. Der er ofte tale om et tilbud, hvor der er mangler og forskelle, som er begrundet i, om der er politikere, ledere og lærere, som lige netop er optaget af ét bestemt fagfelt. Allerede i den nuværende struktur er betjeningen simpelthen for uens. Det vil blive mere forskelligt med en meget uens og nogle steder kommunal forankring af området. Her er det ikke muligt at adskille struktur og indhold. Kortlægningen skal benyttes til at sikre den fornødne udvikling, ensartethed og oprettelse af de manglende tilbud i regioner og kommuner, hvor de mangler.

Vi finder i øvrigt, at der er behov for en gennemgang af de nuværende amtslige institutioner, der giver voksenspecialundervisning inden for tale-, høre- og synsområderne. Det ser ikke ud til, at der er en linie i, hvilke institutioner, der på opfordring fra kommunerne skal drives af regionen, og hvilke, der skal drives af kommunerne. Vi vil anbefale, at "snittet"

lægges ens på landsplan, såvel af overskuelighed for brugeren, som for at sikre, at det landsdækkende net for opsamling og formidling af viden og resultater bliver sikkert og gennemskueligt. Desuden forekommer det ikke logisk eller sandsynligt, at en undervisning, som i en region, skal foretages af det regionale niveau, i en anden region kan eller skal foretages af det kommunale niveau.

Så vidt vi kan se, så fremgår det ikke af lovforslaget, men vi går ud fra, at de nuværende amtslige synskonsulenter og deres opgaver placeres på de amtslige tale-, høre- og synsinstitutioner, der viderefører voksenspecialundervisningen.

DSI forventer endvidere, at aktører inden for tale-, høre- og synsområdet ses i sammenhæng med VISO.

Ungdomstilbuddet

Det er en særlig vigtig opgave at få kortlagt ungdomstilbuddet i regi af voksenspecialundervisningslovgivningen for at forebygge en negativ udvikling i forhold til adgang til og indhold af dette tilbud. De tilbud, som amterne har (haft), er af stærkt svingende længde og kvalitet – og nogle amter har slet ikke et sådan tilbud. Det er utilfredsstillende, at der ikke for længe siden er fundet en landsdækkende og permanent løsning med et relevant ungdomsuddannelses tilbud for de mange unge, der går i voksenspecialundervisningens ungdomstilbud. Den helt store gruppe her er unge udviklingshæmmede uden anden mulighed.

Det er særligt vigtigt, at ungdomstilbuddet overvåges og registreres med henblik på at sikre, at der ikke sker forringelser i forhold til indhold og udbredelse. Det meget uens tilbud, der findes i dag, kan ikke bære forringelser eller reduktion i adgang.

Vi mener, at den foreslåede organisering af ungdomsuddannelsen vil kunne medføre en betydelig forringelse af tilbuddet – desværre allerede over kort tid. Der bør være pligt til at etablere og fastholde et ensartet landsdækkende tilbud. Nu atomiseres tilbuddet på omkring 100 forskellige kommuner mod de tidligere 13 amter og de 3 særlige kommuner. Det betyder, at der er en stor risiko for, at ungdomstilbuddet nogle steder forsvinder, da der ikke er lovpligtig forpligtelse til at opretholde det.

I lovbemærkningerne er det uklart, om det er regionerne, der skal/kan udvikle ungdomstilbuddet. En meget stor del af ungdomstilbuddet bliver kommunalt, og vi går ud fra, at det er hensigten, at både kommuner og amter udvikler de ungdomstilbud, de hver især har, samt er opmærksomme på nye behov. Vi finder, at dette bør tydeliggøres.

Der skal etableres en ungdomsuddannelse, som er politisk, administrativt og økonomisk placeret på samme niveau, som andre ungdomsuddannelser. Tilbuddet skal være tre-årigt, og der skal være udstrakt mulighed for at lave et individuelt tilrettelagt forløb, hvor bl.a. moduler fra andre ungdomsuddannelser, daghøjskoler, praktikforløb eller specialtilrettelag-

te individuelle undervisningsforløb kan indgå. Vi betragter det som helt nødvendigt, at der bliver lavet en sådan indholdsmæssig følgelovgivning. Alt andet er diskrimination.

Vores ønsker om, at ungdomstilbuddet lovfæstes, og at muligheden for at tage en ungdomsuddannelse gøres ensartet på landsplan, understøttes af såvel rapporten fra Evalueringsinstituttet om voksenspecialundervisning, som af Amtsrådsforeningens evaluering af aktiviteterne på voksenspecialundervisningsområdet.

Specialpædagogisk støtte ved selvejende ungdomsuddannelser, VUC og SOSU-skoler i statsligt regi

Ved gymnasier, VUC, SOSU-skoler m.fl. skal der være mulighed for, at eleverne får specialpædagogisk støtte via en ordning i SU-styrelsen. Ordningen skal sikres økonomiske via finansloven og ekspertisen vedrørende specialpædagogisk støtte samles til gavn for den faglige kvalificering og en rationel anvendelse af de ressourcer, der er nødvendige til området.

Dette bør skrives klart ind i loven.

Ordblindeundervisning

Den specialpædagogiske støtte for den kompenserende ordblindeundervisning overføres til staten. Vi skal i den forbindelse foreslå, at også specialpædagogisk støtte til voksen efter- og videreuddannelser udbygges og systematiseres i samme enhed. VISO skal kunne fungere, som en del af og benyttes i sammenhæng med dette.

Det er væsentligt, at ordblindeundervisningen foretages ud fra de specialpædagogiske principper, der benyttes ved kommunikationshandicap. Ligeledes er det nødvendigt, at undervisningen udbydes af mange udbydere. Målgruppen er stor, og tilbuddet vil blive benyttet af flere, jo mere umiddelbar adgang, der er til undervisning.

Finansieringen er en akilleshæl ved denne undervisning. Kursister i VUC's ordblindeundervisning vil ofte være dyrere, end VUC's andre kursister. Derfor må det klart understreges, at VUC's midler til denne undervisning ikke kan flyttes til VUC's andre opgaver.

Brugerinddragelse

Vi ønsker relevant repræsentation fra såvel DSI, som direkte fra brugerne. Dette gælder, hvad angår regionale udviklingsråd, klageorganer, bestyrelser ved uddannelsescentre og institutioner.

Det er vores erfaring, at brugerinddragelse er afgørende for at sikre den rette udvikling.

Klageadgang – for børn og unge med handicap

Klageadgangen skal udvides. For børneområdet skal det være sådan, at der kan klages over al specialundervisning – uanset timetal. Ligeledes skal der kunne klages over anden specialpædagogisk støtte end undervisning – f.eks. hjælpemidler, materialer og tolkning. Det er urimeligt, at en afgørelse ikke kan påklages til et retssikrende organ, hvis den f.eks. er under 12 timers ugentlig specialundervisning.

Bestemmelsen om, at der alene er klageadgang for over 12 timers ugentlig specialundervisning kan betyde, at f.eks. klageadgangen for nogle enkeltintegrerede blinde børn bortfalder. Blinde børn, som har mange særlige hjælpemidler, særligt tilrettelagte materialer, men måske "kun" 10 ugentlige støttetimer, vil miste klageadgangen. Det er hverken rimeligt eller hensigtsmæssigt, idet der er mange, som skal arbejde sammen, mange forskellige aspekter af undervisningen, som skal passe sammen, og dermed mange steder, hvor indsatsen kan gå galt, og der dermed også er et klagebehov.

Vi ønsker, at der oprettes regionale klagenævn med et landsdækkende klagenævn, hvortil sager, der er principielle eller generelle, kan ankes. Ligeledes må der være en hvis praksiskoordinering, der sikrer mod, at de regionale forskelle bliver for store. Regionale klagenævn vil sikre, at det ikke mere er kommunen, der skal behandle sager om kommunens tilbud. Samtidig vil et sådant system kunne fungere uden meget lange sagsbehandlingstider. Herved bringes undervisningsområdet i overensstemmelse med social- og beskæftigelsesområdet.

Efterkommes dette ønske ikke, så skal vi under alle omstændigheder anbefale, at der fremtidigt kan klages over enhver form for specialundervisning for børn og unge til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning. Bliver sagsmængden for stor til, at et enkelt klagenævn kan håndtere sagsmængden inden for rimelig tid, kan/skal der nedsættes parallelle nævn.

Af forslaget er det ikke klart, om forældre kan klage over, at deres barn modtager mindre end 12 timers specialundervisning direkte til Klagenævnet, eller om det vil være en klage til kommunen. Det bør være muligt at klage til Klagenævnet over, at et barn modtager mindre end 12 timer – dette vil være i tråd med, at forældre i den nuværende situation kan klage over, at deres barn ikke er visiteret til undervisning efter § 20, stk. 2 – dette alene en bemærkning til mulighederne for at klage til klagenævnet, således som muligheden er beskrevet i høringsmaterialet.

Så vidt vi læser lovforslaget i sammenhæng med lov om forpligtende kommunalt samarbejde, så er der en lille del af den specialundervisning for børn, der skal foregå i et forpligtende samarbejde, der ikke vil kunne klages over i Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

Det drejer sig om den del af specialundervisningen, som er af varig karakter, men som er under 12 timer pr. uge, samt over den pædagogisk-psykologiske rådgivning i forbindelse

hermed. Det vil være hensigtsmæssigt at sikre, at snittet for undervisning i forpligtende kommunale samarbejder, og snittet for, hvornår det er muligt at benytte klagenævnet, som minimum ligger samme sted, som uden for de forpligtende samarbejder. Det er afgørende for retssikkerheden på området, at der ikke er nogle børn, som får undervisning i et forpligtende kommunalt samarbejde, og samtidig kun har klageadgang i den kommunale struktur.

Det skal være helt klart, hvilke klager i forhold til småbørn, som kan behandles hvor – og de skal have samme muligheder uanset bopæl.

Klageadgang – for voksne med handicap

For voksenspecialundervisningen ønsker vi samme mulighed. Begrænsningen, der siger, at der alene kan klages over retlige forhold ved voksenspecialundervisningen, må fjernes. Det SKAL være muligt at klage over vurderinger, over kvalitet og omfang, samt over den specialpædagogiske støtte og kompensation, der gives i tilknytning til undervisningen. En udvidelse af klageadgangen på området vil være med til at sikre den enkelte et kvalificeret tilbud, ligesom det vil være med til at sikre kvaliteten i voksenspecialundervisningen generelt.

Vi mener, at de samme regionale og landsdækkende klagenævn kan benyttes til både undervisning for børn, unge og voksne.

Ændres der ikke i modellen for klagenævnet, finder vi, at den sammensætning, der er foreslået i lovforslaget, er rigtig, og afspejler viden og repræsentation i forhold til de opgaver, som nævnet skal løse.

Korte erhvervsuddannelser

Som følgelovgivning bør sektoransvaret implementeres, hvad angår specialpædagogisk støtte og kompensation til de korte erhvervsuddannelser.

Overgangen mellem specialskoler og korte erhvervsuddannelser er besværliggjort af, at det ikke er tydeligt, hvilke kvalifikationer eleverne har, når de afslutter skolegangen på en specialskole – dette gælder både skoler, som underviser efter folkeskolelovens § 20, stk. 1 og 2. Eleverne, som afslutter skolegangen herfra, har derfor ikke tilstrækkelig mulighed for at dokumentere, at de har de fornødne færdigheder i forhold til at gå videre på en kort erhvervsuddannelse.

Vi skal benytte lejligheden til at foreslå, at DSI får plads i Rådet for Kortuddannede.

Folkeoplysning

Vi finder, at det vil være på sin plads at benytte ændringerne af lovkomplekset til at genindføre den obligatoriske repræsentation for handicaporganisationerne i folkeoplysningsudvalgene.

For os har det været tydeligt, at mange folkeoplysningsudvalg – uden handicaprepræsentation – ikke har haft det nødvendige blik for den særlige opgave, det er at lave folkeoplysning for mennesker med handicap eller således, at folkeoplysningen også kan benyttes af mennesker med handicap. Vi ser en sådan repræsentation som afgørende for at sikre den bredest mulige folkeoplysning og som værende i direkte forlængelse af FN's Standardregler for mennesker med handicap nr. 18.

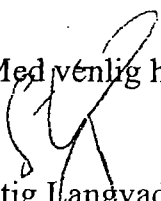
Kort høringsfrist

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde er meget kort. Det tidspres, som ligger over hele processen, bekymrer DSI. Med den korte høringsfase har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

For spørgsmål og ønsker om yderligere oplysninger kan der rettes henvendelse til uddannelsespolitisk konsulent Signe Højsteen på e-mail: sih@handicap.dk eller tlf.nr. 3638 8530.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formand

Bilag: Høringsvar fra Danske Døves Landsforbund, Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark, HjerneSagen, Dansk Parkinsonforening, Dansk Epilepsiforening, Kirkebækskolen, Foreningen for Stammere i Danmark og Landsforeningen Autisme.

nr.: 4351	Alt. nr.: 56				
Modt. dato: 4. Jan 05					
Kopi: HS	SL	PEP			

e
Dansk Epilepsiforening

DSI
Kløverprisvej 10B
2650 Hvidovre

28. december 2004

Høring over udkast til lov om forpligtende kommunale samarbejder

Dansk Epilepsiforening er principielt modstander af "kattelemmen". Og synes som udgangspunkt at udmøntningen af "kattelemmen" i denne lovgivning, er noget frygteligt rod.

En af hovedmålsætningerne med hele strukturreformen er at sikre en bedre borgerservice og gøre overskueligheden større for borgeren. Efter vores gennemlæsning af lovudkastet bliver dette bestemt ikke tilfældet, hvis denne lov gennemføres som beskrevet.

I vores øjne bliver det derimod komplet uigennemskueligt for den enkelte borger, hvem der egentlig træffer en afgørelse og bestemmer i den pågældende borgers ansøgningssag. Og det på nogle helt afgørende og væsentlige områder som beskæftigelsesområdet, aktiveringsområdet, genoptræningsområdet, specialundervisningsområdet og visse dele af serviceloven.

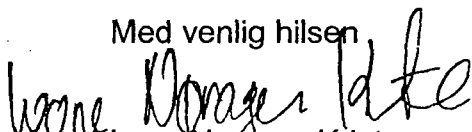
Alle områder som kan have stor betydning for personer med handicap og funktionsnedsættelser.

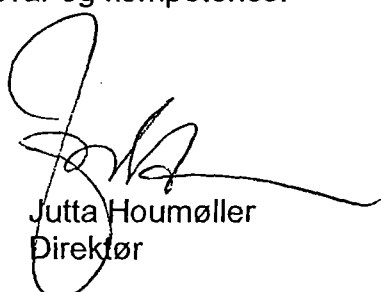
Og forvirringen bliver ikke mindre når en helt anden instans pludseligt kan ændre afgørelsen. Man kan altså også med loven opleve kommuner som sidder og administrerer to forskellige udgaver af kommunale skuffecirkulærer.

Som udgangspunkt virker det ligeledes ulogisk at forligspartierne angiver at en kommunistørrelse på 30.000 er passende til de opgaver som ligger på området. Men at det dernæst udelukkende er kommuner under 20.000 der skal indgå i et forpligtende kommunalt samarbejde. Hvad så hvis kommunen har 21.000 indbyggere?

Vi så gerne at man helt håndfast løste dette ved at indse at "kattelemmen" er en fejltagelse, og i stedet tvang de ganske få kommuner der er tale om, til at fusionere med andre så de fik en fornøden størrelse, og så det blev helt klokkeklart for den enkelte borger, hvem der havde hvilket ansvar og kompetence.

Med venlig hilsen

Lone Nørager Kristensen
Landsformand

Jutta Houmøller
Direktør

afgørelser, som den anden kommune træffer. Dermed vil der - uanset statslige refusionsordninger - være en øget risiko for, at enkelte borgere bliver meget synlige i de små kommuners budgetter, igen til skade for mennesker med handicap.

Fra DSI's side skal vi derfor kraftigt opfordre til, at muligheden for kommunale samarbejder fjernes fra lovforslaget. Sker det ikke, skal vi endnu mere kraftigt opfordre til:

- at antallet af kommunale samarbejder gøres så lille som overhovedet muligt,
- at de kommuner, der ønsker kommunale samarbejder forpligtes til at samarbejde med den samme kommune om løsning af alle opgaver samt
- at det sikres, at mennesker med handicap ikke bliver synlige byrder i de små kommuner, der indgår i et samarbejde.

DSI skal endelig udtrykke usikkerhed over, hvad bestemmelserne om sammenlægningsudvalgenes kompetence til at beordre ændringer af bevillinger, lovforslagets § 23, indebærer. DSI går bestemt ikke ud fra, at det handler om, at kommuner med højere service over for mennesker med handicap kan beordres til at nedbringe dette serviceniveau, men DSI skal under alle omstændigheder udbede sig en præcisering heraf.

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde har været meget kort – alt for kort. Det tidspres, som ligger over hele processen, bekymrer DSI meget. Med den korte høringsfrist har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at sætte sig grundigt ind i lovforslagene og har derved ikke kunnet indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter, for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en meget stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til direktør Poul Erik H. Petersen tlf. 36 75 17 77 eller E-mail pep@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Kopi til 2xHenrik, 46

· Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Den 7. januar 2005
J.nr. 4351.17 [10.08] /HS

Høring vedr. Forslag til lov om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

DSI hilser etableringen af et evalueringsinstitut, der fortrinsvis skal evaluere kommunernes og regionernes service, velkommen.

Den øgede decentralisering af opgaver, som er resultatet af struktur- og opgavereformen, betyder efter DSI's opfattelse, at der også er et øget behov for evalueringer af kommunernes service, herunder benchmarking mellem kommunerne og mellem de forskellige sektorer, som kommunerne udbyder service inden for. DSI finder, at sådanne evalueringer er et blandt flere instrumenter, som kan sikre borgernes, herunder især mennesker med handicap, retssikkerhed, idet forskelligheden i den kommunale service formindskes. Det er i den forbindelse DSI's forventning, at instituttets indsats også kan omfatte evalueringer og analyser i forhold til en effektiv indretning af de omgivelser, hvori og under opgaverne varetages, f.eks. fysisk tilgængelighed samt handicaptilgængelighed til offentlige it-baserede borger-services.

I DSI ser vi frem til et godt samarbejde med instituttet, herunder at DSI bliver inddraget med særlig sagkyndig bistand samt andre input til arbejdet i evalueringsinstituttet.

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde har været meget kort – alt for kort. Det tidspres, som ligger over hele processen, bekymrer DSI meget. Med den korte høringsfrist har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at sætte sig grundigt ind i lovforslagene, og har derved ikke kunnet indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter, for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en meget stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til direktør Poul Erik H. Petersen tlf. 36 75 17 77 eller E-mail pep@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Kopi til Maa, 20
Nils, 20

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Den 7. januar 2005
J.nr. 4351.39 [10.08] /HS

Høring vedr. forslag til lov om regionernes finansiering

Hermed kommentarer fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) vedrørende lov om regionernes finansiering, som indeholder regler til fordeling af de 85-90% af regionernes indtægter, der udgør faste tilskud, mens de 10-15% af indtægterne, der er aktivitetsafhængige, tilvejebringes efter regler i lov om sundhed.

Det er DSI's vurdering, at forslag til lov om regionernes finansiering indeholder meget effektive muligheder for økonomisk styring af regionerne idet både økonomi, omfang og kvalitet i næsten enhver henseende vil blive fastlagt af regeringen og Folketinget.

For DSI er det helt afgørende, at der sikres et økonomisk grundlag for behandling efter behov, og at behandlingsmulighederne er på et sammenligneligt og fælles niveau for alle borgere i alle regioner. Som lovforslaget er udformet, vil det økonomiske grundlag være sikret i det omfang, finansministeren og Folketingets Finansudvalg beslutter det, og ligheden vil tilsvarende være sikret i det omfang, indenrigs- og sundhedsministeren ønsker det. Der gives ikke regionerne nogen større selvstændig mulighed for at sikre eller forbedre behandlingsmulighederne.

Lov om regionernes finansiering fastlægger i § 3, stk. 2, nr. 2 en traditionel regulering efter den forventede pris- og lønudvikling (P/L), og i § 6 forudsættes en regulering med satsreguleringsprocenten.

P/L-reguleringen er sædvanligvis større end satsreguleringen, men begge er sædvanligvis mindre end lønudviklingen. Det fremgår således af Nyt fra Danmarks Statistik, nr. 466 af 1. november 2004, at lønindekset for den offentlige sektor i 2. kvartal 2004 udgjorde en årlig stigning på 3,7%.

Dette har navnlig betydning i forhold til den løbende ressourcetilførsel til behandlingssystemet, der er særdeles "løntungt" pga. et stort antal ansatte.

DSI finder det derfor ikke hensigtsmæssigt, at reguleringer i sundhedsvæsenet sker ved P/L-regulering og satsregulering, idet der herved år for år vil risikere at ske et fald i res-

sourcer og serviceniveau, svarende til forskellen mellem disse reguleringer og den faktiske lønudvikling – modregnet for eventuelle effektiviseringer mv., som dog ikke fuldt ud kan kompensere for den for lave økonomiske regulering. Dette er allerede tilfældet for så vidt angår de såkaldte foreningsejede behandlingssteder efter sundhedslovens § 79, hvoraf nogle planlægning mv. stort set udelukkende er afhængige af lønudviklingen og kun marginalt af prisudviklingen.

DSI foreslår derfor, at "normalreguleringen" i stedet sker med baggrund i en konkret årlig opgørelse af den forventede merudgift ved uændret serviceniveau i det kommende år.

Lov om regionernes finansiering fastsætter endvidere to forskellige index til fordeling af ressourcerne til henholdsvis sundhedsområdet og udviklingsopgaverne, således at disse index supplerer en fordeling efter demografiske kriterier med henholdsvis 25% og 80%.

Selv om der i bemærkningerne er argumenteret for sammenhængen mellem hvert enkelt element i indexet og de formål, hvortil ressourcerne fordeles, forekommer det på ingen måde indlysende for DSI, at de valgte kriterier er mere velegnede end andre tænkelige kriterier, og at vægtningen bedre end en anden vægtning udtrykker udgiftsbehovet. Indtrykket er derfor, at kriterierne primært er udtryk for, at man i mangel af bedre har foretaget et egentligt valg af en definition af udgiftsbehov, blandt andet ud fra en vurdering af kriteriernes indvirkning på den endelige fordeling af ressourcerne.

Det forekommer f.eks. ikke indlysende, hvorfor der ved fordeling af midler til udviklingsopgaver indgår trafikbaserede kriterier med 65%, når det samtidig tages i betragtning, at trafikområdet med strukturreformen kun indgår med marginal vægt i regionernes opgaver. Omfanget af privatbanespor synes f.eks. i den enkelte region at være ganske tilfældigt og synes ikke at udgøre en byrde for regionerne, der kan berettige til, at ingen andre kriterier indgår med tungere vægt end netop dette.

Med de politiske tilkendegivelser der er fremkommet, og ud fra DSI's forventninger til udviklingen af handicapkørsel i de enkelte regioner, kunne et kriterium, der inddrager dette behov med fordel være medtaget i stedet.

Da der på den anden side ikke forekommer nogen objektiv retfærdighed i fordelingen af ressourcer mellem regionerne, og da kriterier altid vil være udtryk for et egentligt valg af definition på begrebet udgiftsbehov, vil DSI afstå fra at foreslå egentlige alternativer, men vi må forudsætte, at indenrigs- og sundhedsministeren foretager de nødvendige reguleringer af de økonomiske midler, hvis det måtte vise sig, at en eller flere regioner ikke får mulighed for at løse opgaverne på en tilfredsstillende måde, f.eks. hvis serviceniveauet bliver for lavt, eller hvis der opstår forskelle i serviceniveau mellem regionerne.

Det er derfor DSI's anbefaling, at der etableres et fælles regionalt statistisk grundlag for at kunne vurdere udviklingen i forhold til service og kvalitet.

Den i lovforslaget beskrevne mulighed for at den enkelte region, med tilslutning fra regionens kommuner, træffer beslutning om at hæve sit serviceniveau synes at være særdeles illusorisk, idet dette end ikke i enighed er praktisk realisabelt. En forhøjelse af serviceniveauet, ud over en af indenrigs- og sundhedsministeren fastlagt norm, vil umiddelbart have som konsekvens, at halvdelen af det aftalte provenu inddrages af regeringen fra regionen selv, og dernæst inddrages den anden halvdel af provenuet fra de øvrige regioner, helt uanset om de øvrige regioner ikke har overskredet indenrigs- og sundhedsministerens norm.

På den baggrund forekommer det overflødigt, at der i loven fastsættes et maksimumsbeløb på 1.500 kr. pr. borger til sundhedsformål og 200 kr. pr. borger til udviklingsformål, idet man med et udgangspunkt på henholdsvis 1.000 kr. og 100 kr. det første år med strukturreformen næppe nogen sinde vil komme i nærheden af maksimumsbeløbene, fordi de reguleringsmekanismer der indgår i loven, effektivt vil hindre dette.

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde har været meget kort – alt for kort. Det tidspres som ligger over hele processen, bekymrer DSI meget. Med den korte høringsfrist har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at sætte sig grundigt ind i lovforslagene og har derved ikke kunnet indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter, for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en meget stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til direktør Poul Erik H. Petersen tlf. 36 75 17 77 eller E-mail pep@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

· Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Kopi til Anja, 2K
Pernille, 2K

Den 7. januar 2005

J.nr. 4351.51 [10.08] SL/cag/kt

Høring vedr. Forslag til lov om kommunale borgerservicecentre

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) har til vores undren ikke modtaget dette lovforslag til høring. Men da lovforslaget også har betydning for mennesker med handicap, har vi gennemgået forslaget og har følgende kommentarer.

DSI finder det glædeligt, at der med dette lovforslag sættes fokus på, at den offentlige sektor skal indrettes på borgernes præmisser og med udgangspunkt i deres behov. Det er en flot ambition, som vi håber, de nye kommuner vil og kan leve op til.

Mennesker med handicap og deres pårørende har i sagens natur en stor kontakt med den offentlige sektor, og derfor er det særdeles vigtigt, at den offentlige sektor er så enkel, fleksibel, vidende og tilgængelig som mulig. Således vil denne gruppe borgere opleve kommunerne som *medspillere* frem for *modspillere*.

Som konsekvens af, at det nu bliver de nye kommuner, som bliver hovedindgangen til det offentlige system, påhviler der derfor kommunerne et stort ansvar med for det første at levere de ydelser, de jf. lovgivningen på de forskellige ressortområder er forpligtet til, og for det andet at tilrettelægge deres administration og information på en måde, der er så hensigtsmæssig som muligt for borgere med handicap. Vi håber, at dette lovforslag vil anspore kommunerne hertil.

Derfor er det for en stor gruppe af de mennesker med handicap, DSI repræsenterer, af stor vigtighed, at de nyoprettede borgerservicecentre ikke placeres rent fysisk, så der er lange afstande fra bolig eller arbejdsplads til de enkelte kommuners centre. Eftersom mange kommuner nu får en ganske anseelig størrelse, kan DSI frygte for, at sådanne centre placeres i kommunens "hovedby", hvilket vil betyde store transportomkostninger og megen besvær for mange borgere, herunder borgeren med funktionsnedsættelser. Der skal derfor åbnes for, at især større kommuner etablerer flere borgerservicefunktioner tæt på borgerne

frem for bare én centralt placeret funktion. Dette vil selvsagt ikke kun tilgodese behovene for personer med funktionsnedsættelser, men for alle borgere i kommunerne.

DSI mener derfor, at der i lovforslaget bør indarbejdes en pligt til at sikre, at disse borgercentre placeres tæt på borgerne i kommunen, evt. i flere centre rundt omkring i den enkelte kommune.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at der lægges op til en øget brug af digitale selvbetjeningssystemer, informationssøgningssystemer o.l. DSI forventer, at disse digitale systemer bliver **FULDT** tilgængelige for alle borgere med eller uden en funktionsnedsættelse. Det er en helt essentiel borgerret, at **ALLE** har adgang til og mulighed for at benytte sådanne systemer. Derfor skal kommunerne pålægges, at alle deres digitale borgerbetjeningssystemer skal etableres og godkendes med udgangspunkt i de gældende standarder på området. I de tilfælde, hvor sådanne standarder ikke eksisterer, skal de straks udvikles.

DSI ser det som yderst vigtigt, at det af lovforslaget, eller bemærkningerne til forslaget, klart fremgår, at det er den enkelte kommunes forpligtelse at sikre, at tilgængelighed bliver et vurderingskriterium i udbudsmaterialet, når kommunen udbyder kommunale ydelser af enhver slags. Det skal ganske enkelt fremgå, at tilgængeligheden for de pågældende ydelser skal løses af den, der byder på opgaven, som et kriterium for at få tildelt opgaven. Dette er i overensstemmelse med de muligheder og intentioner, der åbnes for i EU's direktiver for udbud.

Herudover er det endvidere særdeles vigtigt, at borgerservicecentre rent fysisk også fra første dag gøres fuldt tilgængelige for alle, jf. de gældende retningslinier herfor i Bygningsreglement 95 samt Dansk Standard DS 3028 "Tilgængelighed for Alle".

Endvidere skal alt skriftligt informationsmateriale også udformes så letlæseligt og forståeligt som muligt til gavn for ordblinde, udviklingshæmmede m.fl. Alle skriftlige informationer og dokumenter bør derfor foreligge i tilgængelige formater, således at også mennesker med funktionsnedsættelser, eksempelvis blinde og synshæmmede, kan få aktindsigt, adgang til informationer m.v.

Herudover er det væsentligt, at det udstyr, der benyttes på centrene for at formidle relevante informationer, skal være tilgængeligt udformet, så det kan benyttes af alle. En udpræget brug af tast-selv telefonsystemer giver eksempelvis personer med nedsatte funktioner i arme, hænder og fingre, samt døve og hørehæmmede, store/uoverstigelige problemer og kan reelt udelukke disse fra at få den ønskede information eller telefonisk adgang til eksempelvis en sagsbehandler i kommunen. På samme måde vil infostandere, terminaler m.v., der ikke er tilgængelige, kunne udelukke store grupper af borgere med funktionsnedsættelser fra at kunne bruge dem.

Endelig er det DSI's holdning, at der for borgere, der pga. deres funktionsnedsættelser i ganske særlige tilfælde ikke kan benytte sig af borgerservicecentre, skal være mulighed for, at man frit kan vælge at blive serviceret ad anden vej. Dette skal dog kun gælde i ganske særlige tilfælde og må under ingen omstændigheder ses som en mulighed for ikke at tilgængeliggøre centrene fysisk, tilgængeliggøre deres betjeningsmateriel samt de informationer, de giver borgerne.

På side 5 fremgår det, at ministeriet i samarbejde med KL vil tage initiativ til at udarbejde vejledningsmateriale til kommunerne vedrørende oprettelse og anvendelse af borgerservicecentre, for at lette kommunernes arbejde hermed. DSI skal opfordre til, at der i dette materiale også fokuseres på kommunernes borgerbetjening af mennesker med handicap, herunder tilgængelighed for alle. DSI skal i denne sammenhæng påpege, at det er vigtigt, at der i en sådan vejledning tages udgangspunkt i og henvises til relevant lovgivning, standarder, vejledninger og anvisninger for tilgængelighed til såvel vore fysiske omgivelser, som til IT- og kommunikationsteknologi. Det være sig eksempelvis Dansk Standard DS 3028 "Tilgængelighed for Alle", Udbudsværktøjskassen fra Kompetencecenteret IT for Alle m.fl.

DSI deltager gerne aktivt i udarbejdelsen af et sådant vejledningsmateriale, ligesom vi anbefaler at inddrage Dansk Center for Tilgængelighed, Center for Ligebehandling af Handicappede og KIA i IT- og Telestyrelsen.

Afslutningsvist skal DSI anføre, at vi anser det som positivt, at der med lovforslagets fremsættelse fokuseres på at indrette en forvaltning, der er mere enkel i sin kontaktflade til borgerne. Dette forudsætter dog, at de medarbejdere, der skal indgå i denne opgave, skal have en meget høj grad af forståelse for og uddannelse i at lede borgerne den korteste vej gennem systemet. Borgerne skal opleve hurtigt og ubureaukratisk at komme frem til den forvaltningsgren, den enkelte borger i den konkrete situation har behov for. I denne sammenhæng er det samtidig vigtigt, at borgerservicecentre ikke foretager egentlig sagsbehandling af borgere, men udelukkende informerer og guider borgerne til den rigtige forvaltning, med den relevante faglige ekspertise. Borgerne skal ikke opleve, at adgangen til kommunen bliver lettet, mens det faglige niveau sænkes. Gedigen rådgivning, vejledning, visitation, sagsbehandling m.v. må ikke sættes over styr til fordel for den nemme og hurtige ekspedition.

Husk – det, der laves rigtigt (læs: tilgængeligt) fra starten, er billigst eller uden omkostninger, mens det, der skal laves om, er dyrt.

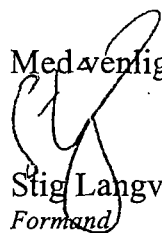
Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde er meget kort. Det tidspres, som ligger over hele processen, bekymrer DSI. Med den korte høringsfase har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen,

mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til konsulent i tilgængelighed og hjælpemidler Carsten Graversen, tlf.nr. 3638 8514 eller e-mail: cag@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formand

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Kopi til NPK

Den 7. januar 2005
J.nr. 4351.13 [10.08] /HS

Høring vedr. Forslag til Lov om regional statsforvaltning

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) har fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget ovennævnte lovforslag til høring. Vi har gennemgået forslaget og har følgende kommentarer:

Det er glædeligt for DSI, at statsforvaltningen får sagsbehandlingsfunktionen i forhold til de sociale nævn, de nye beskæftigelsesankenævn og de nye regionale udviklingsråd med et bredere fokus end hidtil. DSI håber, at en samling i statsforvaltningen kan bidrage til at sikre sammenhæng mellem indsatsen for personer med handicap i forskellige sektorer, f.eks. beskæftigelses-, undervisnings-, sundheds- og socialektoren.

DSI finder det særdeles hensigtsmæssigt, at disse organer samles i statsforvaltningen, således at der kan ske en samlet og koordineret vidensopsamling og sikres mulighed for en ensartet sagsbehandling og udvikling i regionen.

I forbindelse hermed havde DSI gerne set, at der i Den kommunale Styrelseslov blev skabt en længe savnet generel hjemmel og pligt til bl.a. at yde transportgodtgørelse og anden handicapkompensation til repræsentanter i lovfæstede råd, nævn mv.

I vores høringssvar på uddannelsesområdet foreslår vi, at også klagenævnet for specialundervisning får en regional struktur, og vi vil i den sammenhæng foreslå, at statsforvaltningen kommer til at forestå sagsbehandlingen for disse klagenævn. Høringssvaret for uddannelsesområdet vedlægges, og vi skal særligt henlede opmærksomheden på afsnittene om klagenævn.

DSI skal foreslå at teksten i §10, pkt. 5 (om §34 - patientklagenævn) præciseres således, at der fremtidigt står

"Ved hver statsforvaltning nedsættes et psykiatrisk patientklagenævn....". Dette foreslås for at undgå forvekslinger med Sundhedsvæsenets patientklagenævn – som vi jævnligt kommer ud for.

Der er som noget nyt tilføjet et stykke 2, som giver direktøren for statsforvaltningen mulighed for at bemyndige ansatte ved statsforvaltningen til at fungere som formand for nævnet.

DSI har forståelse for, at når de psykiatriske patientklagenævne skal dække et større geografisk område og behandle flere sager, så kan det gøre det vanskeligt for direktøren selv at deltage i alle nævnsmøder, som stiftsamtmanden gør i dag.

På den anden side er DSI meget betænkelige ved den manglende kontinuitet og ensartethed i afgørelserne, som skiftende formænd uvægerligt vil medføre. Efter vores opfattelse kan dette føre til forringelse af retssikkerheden for borgerne.

DSI skal i stedet foreslå, at der ansættes en fast formand for de psykiatriske patientklagenævne, som kan deltage i alle møder. Efter vores opfattelse behøver det ikke være direktøren, der er formand. Det vigtigste er, at det er en fast person, der har de fornødne kompetencer til at varetage hvervet.

For så vidt angår de beskikkede medlemmer finder DSI det glædeligt, at der fremover kan beskikkes flere end to medlemmer fra henholdsvis DSI og DADL, således at nævnet kan bemannes hensigtsmæssigt under hensyntagen til de større geografiske afstande. Vi forventer naturligvis, at medlemmerne fortsat får dækket deres udgifter til befordring mv. i forbindelse med møderne.

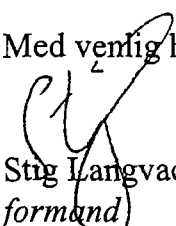
Endelig skal det fremføres, at vi forventer, at overgangen til den ny struktur tilrettelægges på en sådan måde, at sagsbehandlingen i de psykiatriske patientklagenævne og det sociale nævn ikke påvirkes negativt i form af længere sagsbehandling, flere formandsafgørelser o.l.

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde har været meget kort – alt for kort. Det tidspres, som ligger over hele processen, bekymrer DSI meget. Med den korte høringsfrist har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at sætte sig grundigt ind i lovforslagene, og har derved ikke kunnet indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter, for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en meget stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til direktør Poul Erik H. Petersen tlf. 36 75 17 77 eller E-mail pep@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

· Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Kopi til Lina, tk
Louise, tk

Den 7. januar 2005
J.nr. 4351.29 [10.08] /HS

Høring vedr. forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab.

DSI kommenterer ovennævnte lovforslag ud fra det grundsynspunkt, at såvel kommuner som regioner skal gives fornøden mulighed for at sikre kvalificeret opgaveløsning for borgerne. Denne mulighed forekommer at blive begrænset på en ikke hensigtsmæssig måde i lovforslaget.

Lovforslaget opremser en række opgaver, som regionerne skal varetage, og fastslår herefter, at regionerne ikke kan varetage andre opgaver uden klar hjemmel hertil, jf. § 5, stk. 2, i forslaget.

DSI finder umiddelbart, at dette er en meget risikofyldt og ufleksibel måde at styre regionernes opgavevaretagelse på, idet det stiller store krav til lovgiverne og embedsværket om koordination mellem denne rammelov og de sektorlove, der skal udmønte de opstillede rammer for opgavevaretagelsen. DSI finder således, at der allerede i dette lovforslag er fejlagtige udeladelser, som ikke sikrer sammenhængen mellem sektorlovgivningen og denne lov.

På det sociale område mangler der f.eks. i § 5 stk. 1 nr. 3, om at drive og videreføre visse institutioner og boformer, at blive nævnt noget om den specialrådgivning, der knytter sig hertil. Det fremgår nemlig af lovbemærkningerne til lov om social service om det regionale leverandøransvar:

"Efter forslaget har regionen efter aftale med kommunerne dermed pligt til at videreføre de boformer, institutioner og tilbud, herunder tilknyttet specialrådgivning, som regionerne overtager fra amtskommunerne ....."

DSI forventer, at denne fejl rettes, således der ikke skabes forvirring om denne naturlige pligt.

I forhold til undervisningsområdet får regionerne kun et direkte undervisningsansvar over for mennesker med handicap, der har behov for særlig specialiseret specialundervisning. Alle andre undervisningstilbud overgår desværre til at være et kommunalt ansvarsområde.

DSI finder, at det skal indgå i denne lov, at det er en regional opgave at sikre sammenhængen mellem den regionale specialundervisning og den kommunale undervisning, herunder den kommunale specialundervisning og voksenspecialundervisning. Hvis ikke denne opgave lovfæstes i denne lov risikerer mennesker med handicap, der er visiteret til det regionale specialundervisningstilbud, at blive fastholdt i dette tilbud, fordi der ikke er tilstrækkelig sammenhæng med det kommunale specialundervisningstilbud, at der så at sige ikke er noget "at vende hjem til" i kommunen.

Det er i øvrigt efter DSI's opfattelse ikke tilfredsstillende, at der arbejdes med en 4-årig overgangsftale, hvor regionerne for kommunerne skal drive og udvikle visse institutioner, boformer og tilbud på det sociale område for udsatte grupper og grupper med særlige behov samt visse specialundervisningstilbud. En sådan tidsramme sikrer ikke mulighed for en fortsat kvalitativ udvikling af tilbuddene, og tidsrammen vil skabe usikkerhed og utryghed blandt brugerne i forhold til indhold og eksistens af relevante tilbud. Det er DSI's vurdering, at udviklingen i opgavefordelingen mellem regioner og kommuner skal udvikles ud fra en grundig analyse heraf med behovet og fagligheden i fokus.

I forhold til regionernes opgaver inden for kollektiv trafik finder DSI at det er godt, at den individuelle handicapkørsel eksplicit nævnes som en opgave for de regionale trafiksselskaber.

DSI kan imidlertid være bekymret for magtfordelingen i de kommende trafiksselskaber, og deres vilje til at prioritere personer med handicap, når flertallet i selskabet vil komme fra kommunerne. DSI finder det derfor vigtigt, at loven sikrer, at DSI inddrages i planlægningen af den regionale individuelle handicapkørsel.

For DSI er det endvidere væsentligt, at de nye regionale trafiksselskaber får som lovpligtig opgave at tilbyde individuel handicapkørsel, der er landsdækkende. Desuden skal det sikres, at regionerne også har til opgave at tilbyde mennesker med handicap, der er visiteret til kørsel i deres hjemregion, denne service under ophold i andre regioner eksempelvis i forbindelse med gæstebesøg, ferieophold m.v.

Endelig skal DSI opfordre til, at de kontaktudvalg, der etableres i regionerne, får til opgave at drøfte alle sager af relevans for handicapområdet med de regionale udviklingsråd. Den skitserede konstruktion vil udelukkende fremme en diskussion om kommunernes kontra

regionernes økonomi, og DSI ønsker, at kvaliteten i regionernes tilbud og brugernes syn herpå også medtages i disse drøftelser.

DSI ser frem til, at disse rettelser og præciseringer af lovforslaget medtages i det endelige forslag.

Høringsprocessen for hele dette enorme lovarbejde har været meget kort – alt for kort. Det tidspres som ligger over hele processen bekymrer DSI meget. Med den korte høringsfrist har det været yderst vanskeligt for DSI's medlemsorganisationer at sætte sig grundigt ind i lovforslagene og har derved ikke kunnet indgå i en uddybende dialog med deres medlemmer og relevante repræsentanter, for derved at skabe sig et grundigt overblik over hele reformen, mulige konsekvenser og ikke mindst mulige faldgruber. Det medfører en meget stor risiko for at overse væsentlige problemstillinger for mennesker med handicap i de mange lovforslag.

Vi forbeholder os derfor ret til i den kommende tid at fremkomme med supplerende synspunkter, ligesom vi også forventer at blive inddraget i de videre forhandlinger om lovforslagene og justeringen af disse.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til direktør Poul Erik H. Petersen tlf. 36 75 17 77 eller E-mail pep@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

INDGÅET I

- 7 JAN. 2005

1. Ø

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Kopi til NFM

7. januar 2005
13013.2 PW/HF

Høringssvar vedrørende lovforslag om kommunalreformen – Indenrigs- og Sundhedsministeriets område

Forslag til lov om regional forvaltning

CFU konstaterer, at den planlagte struktur for de regionale statsforvaltninger giver anledning til stor usikkerhed om, hvor den enkeltes job flyttes hen.

Denne usikkerhed bliver så meget større for så vidt angår statsamter, da den valgte struktur for eksempel indebærer, at formentlig en væsentlig del af jobbene i Århus Statsamt flyttes til Ringkøbing, hvilket giver en transporttid på 3 timer hver vej med offentlig transport.

Samtidig kan vi konstatere, at forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen ikke gælder for opgaveflytninger mellem statslige myndigheder.

Det medfører, at de ansatte ved statsamter ikke er omfattet af den beskyttelse, der ligger i det nævnte lovforslags § 5, hvoraf fremgår følgende:

Ved overførsel af opgaver til flere myndigheder på samme forvaltningsniveau sker overførslen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte alene til de myndigheder, der helt eller delvis er beliggende inden for det geografiske område for den myndighed, hvorfra opgaven overføres.

Regeringens ansættelsesgaranti risikerer at blive en tom skal, hvis det job, man tilbydes efter reformen, er placeret så langt væk, at man reelt ikke har mulighed for at varetage jobbet.

Denne risiko er særdeles aktuel, når man f.eks. taler om en flytning af jobbet fra Århus til Ringkøbing. Eller fra Odense til Åbenrå.

Vi har derfor valgt at knytte nogle bemærkninger til strukturen for de regionale statsforvaltninger.

Ved etableringen af de regionale statsforvaltninger har man lagt vægt på, at statsforvaltningerne skal være den regionale statslige myndighed, der kan varetage statslige opgaver på områder, hvor det vurderes, at der er fordele ved at lægge sagsbehandlingen – og den dermed forbundne borger- og myndighedskontakt – i de lokale områder.

Man har derfor valgt at etablere 5 regionale statsforvaltninger, hvoraf de 4 regioner ud over hovedsædet også har afdelingskontorer. Den nærmere opgavefordeling mellem hovedsæderne og afdelingskontorerne er ikke berørt i lovforslaget om regionale statsforvaltninger.

Hensynet til, at borgerne kan få en optimal betjening lokalt tilsiger dog, at afdelingskontorerne får en vis størrelse af hensyn til den faglige bæredygtighed i hver enhed. Princippet om faglig bæredygtighed fører naturligvis også til, at de nye hovedsæder ligeledes skal have en fornuftig størrelse.

Afdelingskontorer af en vis volumen vil sikre, at borgerne kan få en god rådgivning, så lokalt som muligt, gøre hver enhed mere driftssikker, samt mindske antallet af jobs som flyttes langt.

Opmærksomheden skal endvidere henledes på, at der i de statsamter som pr. 1. januar 2004 som følge af ændringen af den kommunale styrelseslov fik tillagt tilsynet med kommunerne er opbygget et fagligt miljø, som risikerer at blive ødelagt i forbindelse med en flytning.

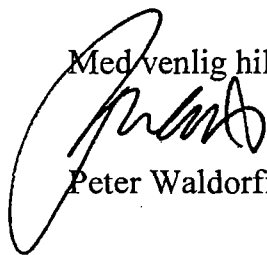
Da flytning af jobs over længere afstande næppe kan undgås, vil CFU endvidere foreslå, at der afsættes midler til afhjælpning af generne ved en flytning af jobbene. Dette vil sende et positivt signal til de berørte medarbejdere, hvis engagement vil være afgørende for reformens succes.

Vi kan i den forbindelse foreslå, at der etableres mulighed for nogle dage om ugen at arbejde hjemme eller på afdelingskontoret, at der indgås aftale om forlængelse af den periode, hvor der kan ydes transportgodtgørelse

samt, at der afsættes midler og tid til kompetenceudvikling af medarbejderne. For de medarbejdere, hvis jobs flyttes over længere afstande, vil det af personalepolitiske hensyn være naturligt også at se på kompetenceudvikling, som kan hjælpe disse medarbejdere med at finde et job lidt tættere på den nuværende bopæl.

CFU skal i øvrigt henvise til de høringsvar, der måtte komme fra de respektive centralorganisationer samt disses medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Waldorff', written over the printed name.

Peter Waldorff

INDGÅET I

7 JAN. 2005

i. ø

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotholmsgade 10-12
1216 København K

Kopi til Helle, tk
Schonau

7. januar 2005

13010.8 PW/HF

Høringssvar vedrørende lovforslag om kommunalreformen – Indenrigs- og sundhedsministeriets område – Forslag til lov om visse procedure-spørgsmål

Centralorganisationernes Fællesudvalg har til høring modtaget udkast til en lang række lovforslag om gennemførelse af kommunalreformen indenfor Indenrigs- og Sundhedsministeriets område samt en lang række øvrige lovforslag.

Indledning

CFU konstaterer, at lovforslagene indeholder en række ikke konkretiserede bemyndigelser til ministeren, hvorfor der opstår uklarhed med hensyn til hvorledes reformen i sidste ende bliver udformet. Det begrænser vores muligheder for at gennemskue konsekvenserne af reformen.

Et eksempel herpå er, at indenrigs- og sundhedsministeren gives hjemmel til at lade opgaveflytninger finde sted såvel før som efter den 1. januar 2007.

CFU vil koncentrere sig om det personalerelaterede indhold i lovforslagene – herunder især udkast til forslag til lov om visse procedurespørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

CFU skal i øvrigt henvise til de høringssvar, der måtte komme fra de respektive centralorganisationer samt disses medlemsorganisationer.

Generelle bemærkninger

Regeringen har afgivet løfter om at sikre medarbejdernes løn- og ansættelsesvilkår, og at der er job til alle i den nye struktur. CFU har i den forbindelse med tilfredshed noteret sig, at det af lovforslaget og bemærkningerne hertil fremgår, at de ansatte skal følge opgaven, således at de ansatte, der udelukkende eller overvejende er beskæftigede med en opgave, der overføres til en anden myndighed, overføres til ansættelse under den pågældende myndighed.

En række andre forhold vil imidlertid også være en nødvendig forudsætning for, at der kan skabes trygge rammer for personalet ved omlægningen og dermed sikre de ansattes aktive og konstruktive deltagelse i opbygningen af den nye struktur. I den forbindelse skal CFU understrege, at det er en vigtig forudsætning for en vellykket proces, at personalet på alle niveauer inddrages – også i et langt videre omfang end de formelle regler om information og høring.

Politiske garantier om jobsikkerhed kan ikke kompensere for usikkerheden. Det bør derfor efter CFU's opfattelse som minimum anføres i lovbemærkningerne, at eventuel personalereduktion skal ske ved naturlig afgang.

CFU afgav en lang række både konkrete og generelle bemærkninger til udkast til lovforslag på Skatteministeriets område, idet det var vores opfattelse, at bestemmelser om de ansattes vilkår ville danne præcedens for personaleoverførsler som led i kommunalreformen.

Vi kan beklageligvis konstatere, at det nu fremsendte lovforslag ikke tager højde for tidligere afgivne bemærkninger.

Kopi af høringssvaret til Skatteministeriet vedlægges til orientering.

Vores bemærkninger vil i al væsentlighed koncentrere sig om at sikre størst mulig tryghed for de ansatte herunder, at der ikke sker forringelser i de ansattes nuværende ansættelsesvilkår. Det er CFUs opfattelse, at lovforslagene desværre ikke giver de nødvendige garantier herfor.

Forslag til lov om visse procedurespørgsmål

CFU's høringssvar vedrører

- Tryghed og medinddragelse
- Økonomi
- Udvidelse af ansættelsesområdet
- Arbejdssted og arbejdsopgaver
- Tjenestemænd
- Overenskomstansatte

Tryghed og medinddragelse

CFU er generelt tilfreds med de udmeldinger, der er kommet fra såvel statsministeren som indenrigs- og sundhedsministeren om, at regeringen lægger afgørende vægt på tryghed for de ansatte, der berøres af kommunalreformen, og at reformen skal gennemføres på en god og ordentlig måde.

Det er CFU's opfattelse, at en sådan tryghed kun kan etableres ved, at der gennemføres en løbende gensidigt forpligtende dialog med personaleorganisationerne.

En god proces og et succesfuldt resultat forudsætter en åben dialog og et konstruktivt samarbejde mellem ledelse og medarbejdere, hvor alle gives mulighed for at bidrage med viden, erfaringer, ideer og forslag.

CFU ønsker, at medarbejdere og ledere kommer til at opleve gennemførelsen af kommunalreformen som en professionel og personalepolitisk god proces.

CFU vil derfor kvittere for, at det af bemærkninger til lovforslaget fremgår, at det vil være naturligt, at de myndigheder, hvorfra ansatte skal overføres, på et passende tidspunkt giver de ansatte mulighed for at fremsætte ønsker til fordelingen og på et passende tidspunkt inddrager de involverede MED-udvalg og samarbejdsudvalg i drøftelserne om konsekvenserne af overførelsen af blandt andet de ansatte, således at det sikres, at personalets repræsentanter har mulighed for at drøfte juridiske, økonomiske og sociale følger for ansatte, der bliver berørt af reformen.

CFU skal i den anledning henlede opmærksomheden på den fælles udmelding om information og samarbejde i forbindelse med strukturreformen, som CFU og Personalestyrelsen udsendte til samtlige samarbejdsudvalg den 29. september 2004.

Det understreges i den fælles erklæring, at den tryghed, der skal skabes i forbindelse med omlægningerne, skal omfatte både de medarbejdere, som overføres fra kommune og amtskommuner og de allerede ansatte medarbejdere på det statslige arbejdspladser.

CFU finder det derfor vigtigt, at der i bemærkningerne til lovforslaget indarbejdes yderligere bemærkninger om personalets – herunder personaleorganisationernes - inddragelse og indflydelse på hele processen.

CFU ønsker, at hensigtserklæringen i bemærkningerne gøres mere bindende for de enkelte ledelsesniveauer, da dette vil være med til at skabe tryghed, omstillingsparathed og gennemsigtighed i processen for medarbejderne. Vi skal således foreslå, at MED- og samarbejdsudvalgene involveres før, under og ef-

ter afgivelsen og modtagelsen af medarbejderne. Endvidere bør MED- og samarbejdsudvalg involveres i udarbejdelse af "aftaleudkast" for så vidt angår de personalemæssige spørgsmål.

Personalestyrelsen og CFU har udarbejdet en fælles vejledning om kommunalreformen, som løbende vil blive udbygget. Vi anbefaler, at der i lovforslaget eller bemærkninger hertil henvises til denne vejledning.

CFU finder det uacceptabelt, at lovforslaget lægger op til, at Forvaltningslovens kapitler 4, 5 og 6 der handler om *partens aktindsigt, partshøring og begrundelse m.v.* ikke vil være gældende – samtidig med at lovforslaget bemærker, at de ansatte vil blive inddraget i processen.

Af lovforslagets bemærkningerne fremgår det, at man vil sætte forvaltningslovens regler ud af spil med henblik på at sikre en smidig proces. Det er efter CFU's opfattelse uantageligt.

Det skal understreges, at det forvaltningsretlige system og samarbejdsudvalgs-systemet ikke er alternative systemer, men derimod supplerende systemer. De forvaltningsretlige regler om partshøring har således til formål at sikre, at den ansatte får lejlighed til at gøre sig bekendt med og kommentere det faktiske afgørelsesgrundlag, inden der træffes beslutning.

Denne retssikkerhedsgaranti i forhold til det enkelte individ tilgodeses ikke ved en løbende inddragelse af samarbejdsudvalget, der tager vare på kollektivets ret til information og høring.

CFU er derfor af den opfattelse, at lovforslagets § 15 skal udgå.

CFU har videre noteret sig, at samtlige medarbejdere senest den 1. august 2006 er orienteret om, hvilken ansættelsesmyndighed den enkelte overføres til. Vi finder det vigtigt, at der hurtigt kommer en afklaring af, hvor den enkelte medarbejder er placeret hos den nye arbejdsgiver og hvilke arbejdsopgaver medarbejderen fremover skal varetage.

Loven giver ikke nærmere retningslinier for yderligere oplysninger i den forbindelse, såsom indplacering hos ansættelsesmyndigheden, eventuelle ændringer i arbejdsopgaver og lignende.

Lovforslaget er efter vores opfattelse i modstrid med de tilkendegivelser, regeringen har givet om tidligst mulig afklaring for de ansatte.

CFU skal i den forbindelse henstille til, at der i videst muligt omfang tages hensyn til såvel nuværende som kommende statsansatte medarbejders ønsker, ligesom tillidsrepræsentanter og personaleorganisationer bør inddrages i processen

CFU skal præcisere, at overgang til ansættelse i en anden offentlig myndighed ikke i sig selv indebærer en forpligtelse til at skulle tåle at gøre tjeneste et andet sted eller tåle ændringer i arbejdsopgaverne.

Sådanne eventuelle ændringer skal varsles efter de almindelige arbejdsretlige og funktionærretlige regler således, at der efter den konkrete ændrings karakter gives et passende varsel, og hvis der er tale om en væsentlig vilkårsændring, et varsel svarende til den pågældendes individuelle opsigelsesvarsel, hvorfor datoen 1. august 2006 er meget sent i forhold til en gennemførelsen af ændringen med virkning fra den 1. januar 2007.

Endelig skal CFU præcisere, at det ikke kun er i relation til de medarbejdere, der overføres fra kommunalt til statsligt regi, at der er behov for at skabe trykrammer ved omlægningen samt behov for løbende at gennemføre den fornødne kompetenceudvikling. Det gælder også de medarbejdere, som i dag er statsligt ansat inden for de nævnte områder.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser af den meget omfattende reform bør naturligvis være veloplyste.

Det gælder både på de enkelte områder, der berøres - og samlet set.

Det er derfor - i lyset af den stramme økonomiske udgiftsstyring - betænkeligt, at der ikke ligger økonomiske konsekvensberegninger til de enkelte lovforslag.

Partierne bag reformen har samtidig garanteret, at de ansatte følger opgaverne. Et væsentligt spørgsmål er hvorledes jobsikkerhedsgarantien finansieres?

Et andet væsentligt spørgsmål som lovforslagene ikke giver svar på er, hvad opgaveoverførelsen koster og hvordan finansieringen skal findes?

Helt basalt findes der sammenlignelige, men alligevel forskellige aftalesæt på det kommunale og det statslige område. Det er aftalesæt, som skal anvendes parallelt i den resterende overenskomstperiode. De overenskomstansatte fortsætter blandt andet med de kommunale lønreguleringer og herunder den kommunale sektors reguleringsordning. Tjenestemændene overføres derimod umiddelbart og forudsættes kompenseret samtidigt lønmæssigt ved indplaceringen på de statslige aftaler.

Således belastes de statslige budgetter af såvel forudseelige som uforudseelige udgifter i forbindelse med overgangen og i årene derefter. I den forbindelse er det ikke mindst relevant at rette fokus mod de nye lønsystemer i staten, hvor

en væsentlig forudsætning for disse er tilstedeværelsen af et lokalt økonomisk råderum.

Udvidelse af ansættelsesområde

Det anføres i lovforslaget, at ansættelsesområdet - både for tjenestemænd og overenskomstansatte - udvides til at omfatte den nye ansættelsesmyndigheds område. Dette er efter CFUs opfattelse ensbetydende med, at såvel de statslige som de overførte kommunale medarbejdere i princippet vil få hele landet som ansættelsesområde.

Lovforslaget indebærer en markant udvidelse af ansættelsesområdet, især for de (amts)kommunale medarbejdere, der overføres, idet deres ansættelsesområde typisk har været det enkelte amt eller den enkelte kommune.

CFU finder, at en sådan udvidelse forekommer at være både retsligt betænkelig og unødvendig, idet der bør kunne findes en løsning således, at opgaveflytningen kan gennemføres med en væsentlig mindre udvidelse af ansættelsesområdet.

CFU skal i den forbindelse henvise til, at tjenestemænd, der som led i kommunalreformen overføres fra amterne til selvejende institutioner under Undervisningsministeriet, får et ansættelsesområde, der er begrænset til den enkelte institution, jf. pkt. 2 i almindelige bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og voksenuddannelsescentre og forskellige andre love og til udkast til forslag til lov om ændring af lov om centre for videregående uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelse m.v., lov om mellem lange videregående uddannelser, lov om centre for undervisningsmidler m.v. og forskellige andre love på Undervisningsministeriets område.

Videre fremgår det af bemærkninger til § 7, at *stor afstand mellem det hidtidige og det nye tjenestested udelukker således ikke i sig selv til at overtage den nye stilling*. CFU er enig i, at i forhold til passende stilling er afstand et ud af flere momenter, der indgår i en konkret vurdering, men vi mener dog, at stor afstand efter omstændighederne i sig selv kan indebære, at stillingen ikke er passende.

CFU er den af opfattelse, at vurderingen af hvorvidt et indgreb er af "særlig indgribende karakter" må vurderes i forhold til den stilling, tjenestemanden oprindeligt blev overført fra.

Personalestyrelsen har tidligere tilkendegivet, at lovudkastets udvidelse af ansættelsesområdet svarer til de regler, der blev fastlagt i forbindelse med dan-

nelsen af Hovedstadens Sygefællesskab (H:S) og Bornholms Regionskommune.

Dette er CFU ikke enig i, idet der ved dannelsen af H:S ikke skete andre ændringer i tjenestemændenes ansættelsesområde, end hvad tjenestemændene var forpligtede til at tåle ved fortsat ansættelse i den hidtidige stilling og for så vidt angår Bornholms Regionskommune blev ansættelsesområdet fastlagt til at være Regionskommunen.

Der er væsentlige forskelle i de trods alt snævre udvidelser af ansættelsesområderne i de tidligere situationer, og så det, der ligger i det nærværende lovforslag.

CFU forudsætter, at udvidelsen af ansættelsesområdet gennemføres så lempeligt som muligt således, at det både sker under hensyn til den enkelte medarbejder og opgaveflytningen, og selvfølgelig ved overholdelse af reglerne om varsling og lign.

Arbejdssted og arbejdsopgaver

CFU finder det vigtigt, at der meget hurtigt kommer en afklaring af, hvor det fremtidige arbejdssted for den enkelte medarbejder er placeret, og hvilke arbejdsopgaver den ansatte fremover skal varetage. Dette gælder for alle medarbejdere i den nye struktur.

CFU skal i den forbindelse henstille, at der i videst muligt omfang tages hensyn til såvel nuværende som kommende statsansatte medarbejders ønsker, ligesom tillidsrepræsentanter og personaleorganisationerne skal inddrages.

Tjenestemænd

Det fremgår af lovforslagene, at tjenestemænd overføres til statstjenestemandsansættelse med de hidtidige vilkår, og i bemærkningerne anføres det samtidig, at de ansættes som statstjenestemænd i henhold til tjenestemandslvgivningen og de kollektive aftaler, der er indgået i henhold til denne lovgivning.

Det er CFUs opfattelse, at disse bemærkninger strider mod hinanden, idet der også på tjenestemandsområdet er indgået væsentligt forskellige aftaler i henholdsvis statsligt og kommunalt regi. Lovforslaget indeholder således ikke en konkret afklaring af, hvilke løn- og ansættelsesvilkår tjenestemændene skal have i fremtiden.

Det gælder såvel i forhold til løn, pension og andre ansættelsesvilkår, hvor regulativer (f.eks. pension) og aftaler (løn- og øvrige ansættelsesvilkår) er forskellige.

Der kan angives mange eksempler på forskelle, men CFU vil her alene pege på enkelte væsentlige forskelle.

I forbindelse med de nye lønsystemer er det på statens område aftalt, at fremtidige lønstigninger udover hvad den enkelte havde udsigt til i det gamle lønsystem – i grove træk – ikke medfører ændringer i den pågældendes tjenestemandspensionsskalatrin, men der indbetales pensionsbidrag af forskellen til en bidragsfinansieret pensionsordning på samme måde som for de overenskomstansatte.

På det kommunale område er det aftalt, at der fortsat sker almindelig tjenestemandspensionsoptjening.

På det kommunale område er der desuden aftalt særlige pensionsforbedringer for såvel nuværende tjenestemandsansatte som allerede pensionerede kommunale tjenestemænd.

Det er der ikke i samme omfang på det statslige område.

Lønaftalerne i det kommunale område er også væsentlig forskellige i forhold til staten, idet man i kommunerne er i gang med en større omlægning af hele den gamle stedtillægsordning (områdetillæg).

Endelig skal det nævnes, at der også er en række forskelle, når det drejer sig om aftaler om øvrige ansættelsesvilkår som for eksempel aftaler om seniorordninger, frivillig fratreden, barsel og omsorgsdage, ferie og ansættelse på særlige vilkår.

Med det formål at sikre den enkelte tjenestemand – kommunal som statslig – mod ændringer i ansættelsesvilkårene, der vil blive opfattet som forringelser, skal vi foreslå, at der anvendes en model svarende til den, som blev anvendt i 1998 i forbindelse med overførslen af de kommunale levnedsmiddelenheder til staten – jf. lov nr. 471 af 1. juli 1998 om fødevarer m.m.

Modellen indebar, at de kommunale tjenestemænd blev tilbudt ansættelse som statstjenestemænd på de vilkår, der var gældende for tjenestemænd i staten, dog således at der ikke ville ske en forringelse af de pågældendes løn- og andre ansættelsesvilkår.

Modellen indebar endvidere, at såfremt en kommunal tjenestemand ikke ønskede ansættelse som statstjenestemand, blev den kommunale ansættelse opretholdt lige som de derfor gældende vilkår under den pågældendes udførelse af de opgaver, der blev henlagt til den tilbudte statslige stilling.

Med lovforslagene vil tjenestemænd fremover være forpligtet til at overtage en anden passende stilling indenfor det nye ansættelsesområde. Det anføres i bemærkningerne, at det ved en vurdering af, om en anden stilling kan anses for passende vil skulle indgå, at ændringerne i ansættelsesområdet sker som led i den generelle kommunalreform.

Det anføres i den forbindelse, at de pågældende vil kunne være forpligtede til at overtage en anden passende stilling indenfor det nye ansættelsesområde, som de ikke ville være forpligtede til at overtage indenfor rammerne af deres hidtidige ansættelsesområde.

Ifølge bemærkningerne gælder dette dog ikke, hvis forpligtigelsen til at overtage en anden stilling indenfor rammerne af det nye ansættelsesområde er af særlig indgribende karakter for den enkelte.

CFU finder, at det med ovennævnte er højst uklart, hvor grænsen mere præcis går for, hvad den enkelte tjenestemand må tåle i forhold til forpligtigelsen til efter lovforslaget at overtage en anden passende stilling indenfor sit – udvidede – ansættelsesområde.

Det fremgår af lovforslaget, at tjenestemænd, der overføres til en ny ansættelsesmyndighed ved pensionering fra denne ansættelse, får udbetalt en samlet tjenestemandspension af den nye ansættelsesmyndighed.

Som det fremgår af bemærkningerne, vil en del af tjenestemændenes pensionsrettigheder være optjent under ansættelsen hos de hidtidige ansættelsesmyndigheder, mens en del af pensionsrettighederne vil være optjent under ansættelsen hos de myndigheder, som tjenestemændene overføres til.

Vi forudsætter, at lovforslaget ikke indebærer forringelser i de berørte tjenestemænds pensionsforhold i forhold til de berettigede forventninger, de pågældende inden overdragelsen kan have hertil.

Videre forudsættes det, at Personalestyrelsens notat af 29. oktober 2004 om pensions- og lønforhold for kommunale tjenestemænd, der overføres til staten (ToldSkat) i forbindelse med kommunalreformen, jf. bilag 3 til L130, finder tilsvarende anvendelse som uddybning af udkastets bemærkninger, og CFU skal henstille, at bemærkningerne udbygges i overensstemmelse hermed.

Den lukkede gruppe

CFU forudsætter, at amtskommunale tjenestemænd, der er ansat i henhold til lov om tjenestemænd i folkeskolen m.v., jf. løvbekendtgørelse nr. 679 af 17. september 1998, opretholder denne status, når de overgår til en ny ansættelsesmyndighed, herunder pensionsvilkår i henhold til § 12 i samme bekendtgørelse.

CFU skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at lov om tjenestemænd i folkeskolen m.v. beror på en aftale mellem Finansministeriet, Kommunernes Landsforening og Lærernes Centralorganisation om kommunalisering af folkeskolens ansatte. I forhold til etableringen af aftalen om folkeskolen af 27. marts 1992 var det en forudsætning, at der blev etableret en "lukket gruppe" af tjenestemænd, der overgik på særlige vilkår.

Det er CFU's opfattelse, at kommunalreformens gennemførelse ikke forudsætter nogen ændring af status for "den lukkede gruppe" af tjenestemænd i folkeskolen, og hvis vilkårene ønskes ændret, kan det alene ske efter forhandling mellem aftalens parter..

CFU skal derfor henstille, at bemærkningen til § 7 om tjenestemænd i den amtskommunale folkeskole, der er ansat efter lov om tjenestemænd i folkeskolen m.v. fjernes således, at tjenestemændene i den "lukkede gruppe" bevarer den hidtidige status, herunder pensionering i henhold til § 12 i lov om tjenestemænd i folkeskolen m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 679 af 17. september 1998.

Overenskomstansatte medarbejdere

CFU er enig i, at Virksomhedsoverdragelsesloven generelt bør gælde, og på baggrund af lovforslagets bemærkninger også i situationer, hvor der ud fra Virksomhedsoverdragelseslovens bogstav måtte kunne rejses tvivl om et område er inden for lovens rammer eller ej.

Virksomhedsoverdragelsesloven sikrer imidlertid alene den ansattes individuelle rettigheder indtil overenskomstperiodens udløb, og vi skal gøre opmærksom på, at der også på overenskomstområdet er en lang række forskelle i overenskomstgrundlaget for stats- og kommunalt ansatte, idet de fleste af de aftaler, der er nævnt under tjenestemandsafsnittet også gælder for overenskomstansatte.

CFU skal pege på den generelle problematik ved at skulle overføre løn- og pensionsaftaler fra et overenskomstområde til et andet.

Vi finder, at det bør sikres, at de overførte overenskomstansatte efter udløbet af overdragelsesperioden i henhold til Virksomhedsoverdragelsesloven ikke kommer til at opleve en lønnedgang og/eller nedgang til et eventuelt lavere pensionsbidrag som følge af, at de herefter omfattes af de kollektive overenskomster og aftaler herom, der gælder på det statslige område.

Vi vil gøre opmærksom på et enkelt problem, nemlig spørgsmålet om at sikre den enkelte ansatte pensionsmæssig i forbindelse med virksomhedsoverdragelsesloven.

I dag er der ikke mulighed for, at det enkelte pensionsinstitut kan sikre grundlagsrenter, garanteret forrentning af indestående depoter ved overførsel fra et institut til et andet.

CFU skal derfor pege på nødvendigheden af, at de berørte parter i forbindelse med tilpasningsforhandlingerne er opmærksomme på alle relevante aftaler, bestemmelser og lignende.

Afsluttende bemærkninger

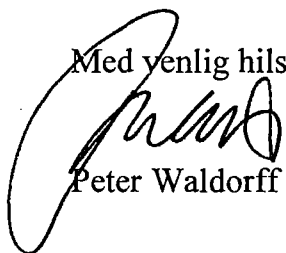
Det er CFU's opfattelse, at lovforslaget for så vidt angår de personalepolitiske og personalejuridiske forhold ikke er tilfredsstillende.

CFU skal derfor foreslå, at der garanteres gennemførelse af tilpasningsforhandlinger mellem de berørte parter både for tjenestemænd og overenskomstansatte således, at det kan klarlægges, hvilke løn- og ansættelsesvilkår, der skal være dækkende for de overførte grupper i fremtiden.

CFU har tilsluttet sig de politiske udmeldinger om tryghed for de berørte personer, og vi skal derfor opfordre til, at der afsættes den fornødne tid til og reel mulighed for dialog og forhandling mellem de berørte parter.

CFU forbeholder sig ret til at komme med yderligere bemærkninger til nærværende lovforslag samt til lovpakken generelt på et senere tidspunkt.

Med venlig hilsen

Peter Waldorff

DANSKE FYSIOTERAPEUTER

Indenrigs- og Sundhedsministeriet INDGÅET I
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K.

-7

1. Ø

7. januar 2005

Kopi til Mary, 20
Nils, 20

Vedr.: Høringsvar til forslag til lov om regionernes finansiering

Danske Fysioterapeuter har med interesse læst forslag til lov om regionernes finansiering.

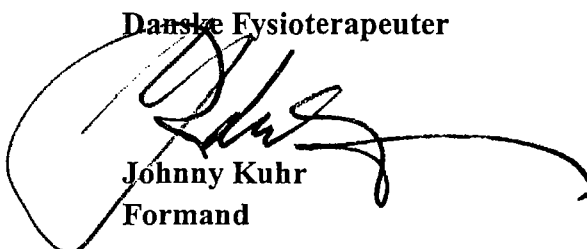
I fortsættelse af vort høringsvar til Strukturkommissionens beretning kan vi med tilfredshed konstatere, at det kommunale engagement i den samlede økonomi på sundhedsområdet øges. Vi er ligeledes tilfredse med intentionen om sikre ensartede økonomiske vilkår for løsning af sundhedsopgaverne uanset geografi.

Med hensyn til det kommunale grundbidrag og aktivitetsbestemte bidrag skal vi blot gøre den bemærkning, at der kan sættes spørgsmålstejn ved, om det kommunale incitament er tilstrækkeligt. I forslag til lov om sundhed fremgår, at der ikke skelnes mellem de aktivitetstyper, som kommunerne skal betale for. Det kan derfor være vanskeligt at se, om den fastsatte betaling vil være tilstrækkelig tilskyndelse for kommunerne til at yde en reel forebyggende og sundhedsfremmende indsats.

Ligeledes er det ikke umiddelbart gennemskueligt, om det kommunale grundbidrag på sundhedsområdet også tænkes at dække den kommunale forsknings- og udviklingsforpligtelse, der følger af forslag til lov om sundhed § 189 ff. Såfremt det er tilfældet, er det vanskeligt at forestille sig den nødvendige indsats på forsknings- og udviklingsområdet i kommunalt regi. Konsekvenserne vil selvsagt være særdeles alvorlige, idet der jo er tale om at overflytte en evidensbaseret aktivitet til en sektor, der ikke har samme tradition for forskning og udvikling.

Med venlig hilsen

Danske Fysioterapeuter

Johnny Kuhr
Formand

DANSKE FYSIOTERAPEUTER

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K.

INDGÅET I

7. januar 2005

Kopi til 2x Henrik, 4

7 JAN 2005

1. Ø

Vedr.: Høringssvar til udkast til Lov om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

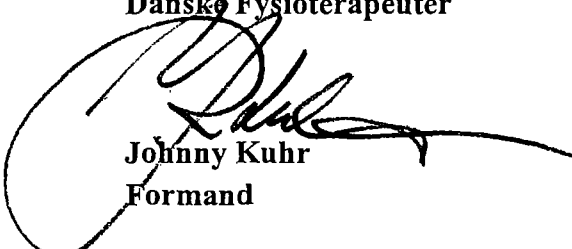
Danske Fysioterapeuter har med interesse læst udkast til lov om et evalueringsinstitut for kommuner m.v.

Danske Fysioterapeuter finder det vigtigt, at der sker en løbende evaluering af opgavevaretagelsen både i regionalt og kommunalt regi. Vi vil dog påpege to svagheder/mangler i lovforslaget.

For det første finder vi det meget bekymrende, at repræsentanter fra de sundhedsvidenskabelige forskningsmiljøer ikke er garanteret plads i det rådgivende udvalg. Når kommunerne fremover får ansvaret for al forebyggelse og genoptræning er det nødvendigt at styrke den sundhedsvidenskabelige viden og den sundhedsvidenskabelige kliniske tilgang til kommunale ydelser på sundhedsområdet. Derfor er det også nødvendigt at det sundhedsvidenskabelige/og sundhedsøkonomiske perspektiv er repræsenteret i instituttets overordnede virke på linie med det samfundsvidenskabelige perspektiv. Det kunne evt. være via udpegnig fra det sundhedsvidenskabelige forskningsråd.

For det andet er det vores vurdering, at det foreslåede institut med fundats og organisering in mente i sin helhed vil få en meget stærk vægtning af effekt- og kontrolevaluering. Med den meget begrænsede involvering af de evaluerede, som lovforslaget lægger op til, er det vores vurdering, at der ikke bliver tilstrækkeligt gode forudsætninger for implementering af best practice samt kvalitetsudvikling lokalt. Vi anbefaler derfor en videre inddragelse af de involverede.

Med venlig hilsen
Danske Fysioterapeuter

Johnny Kuhr
Formand

INDGÅET I

- 7 JAN. 2005

1. Ø

Centralorganisationernes
Fællesudvalg
Løngangstræde 25, 4. sal
1468 København K
Tlf 3817 8100 Fax 3817 8130

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotholmsgade 10 - 12
1216 København K

7. januar 2005
13048.2 PW/HF

Hørings svar vedrørende lovforslag om kommunalreformen – Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Forslag til lov om ændring af en række love

CFU har særskilt fremsendt bemærkninger til forslag til lov om visse procedu- respørgsmål i forbindelse med kommunalreformen samt forslag til lov om re- gional forvaltning.

CFU vil i forbindelse med de mange lovforslag i forbindelse med kommunal- reformen udtrykke generel betænkelighed ved den hastighed, hvormed refor- men ønskes gennemført, og lovforslagene giver generelt indtryk af, at mange forhold er uafklarede og begrænser vores muligheder for at gennemskue kon- sekvenserne af reformen.

CFU har koncentreret sig om det personalerelaterede indhold i reformen, og er generelt tilfreds med de udmeldinger, der er kommet fra såvel statsministe- ren som indenrigs- og sundhedsministeren om, at regeringen lægger afgørende vægt på tryghed for de ansatte, der berøres af kommunalreformen, og at re- formen skal gennemføres på en god og ordentlig måde.

Det er vores opfattelse, at en sådan tryghed kun kan etableres ved, at der gen- nemføres en løbende gensidigt forpligtende dialog med personaleorganisatio- nerne.

En god proces og et succesfyldt resultat forudsætter en åben dialog og et konstruktiv samarbejde mellem ledelse og medarbejdere, hvor alle gives mulighed for at bidrage med viden, erfaringer, ideer og forslag.

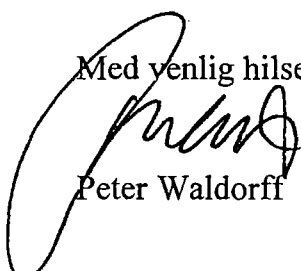
CFU ønsker, at medarbejdere og ledere kommer til at opleve gennemførelsen af kommunalreformen som en professionel og personalepolitisk god proces.

CFU skal i øvrigt henvise til de høringssvar, der måtte komme fra de respektive centralorganisationer samt disses medlemsorganisationer.

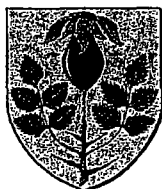
CFU forbeholder sig ret til at komme med bemærkninger til de enkelte lovforslag samt til lovpakken generelt på et senere tidspunkt..

For øvrige lovforslag på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område, henvises for så vidt angår personalerelaterede spørgsmål til vore generelle bemærkninger til udkast til lov om visse procedurespørgsmål.

Med venlig hilsen

Peter Waldorff

Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 6
1216 København K

Centralforvaltningen
Sekretariatet

Dato: 6. januar 2005

J.nr.

Ref. FM/sa/aef

Direkte tlf. nr.: 59 24 85 71

INDGÅET I
-7 JAN. 2005

1.Ø

Høringssvar vedrørende Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love § 7

Vedr. valg til Ældreråd i forbindelse med kommunesammenlægning

Sammenlægningsudvalgene i de nye kommuner skal i 2006 arbejde med fastlæggelse af serviceniveau på bla. sundheds- og ældreområdet.

Høring på netop dette område er henlagt til ældrerådenes kompetenceområde.

Vi finder det væsentligt at kommunalbestyrelsernes (sammenlægningsudvalgenes) arbejde med serviceområderne, kan følges af samarbejde med og høring fra det ældreråd, der bliver ansvarligt i den nye kommune.

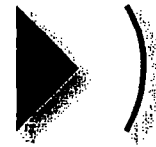
På den baggrund henstiller undertegnede at den endelige lovudformning vil give mulighed for ældrerådvalg i 2005 til et "sammenlægnings ældreråd", som kan arbejde parallelt med kommunalbestyrelsernes sammenlægningsudvalg.

Alternativt ønskes en tilkendegivelse om, at det vil være muligt at give en særlig tilladelse til denne ældrerådvalgproces gældende for kommunerne i Ny Holbæk.

Med venlig hilsen

Randi Nielsen
Ældrerådsformand

Jens Stenbæk
Borgmester

Kopi til
Anja Z-k
Julie Lk.

INDGÅET I

DANSK JOURNALISTFORBUND
MEDIEFORBUNDET

- 7 JAN. 2005

1.Ø

Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 Kbh. K

København: Gammel Strand 46
DK-1202 København K
Telefon: 33 42 80 00
Fax: 33 42 80 03

Århus: Klostergade 56
DK-8000 Århus C
Telefon: 87 30 93 30
Fax: 87 30 93 31

Mail: dj@journalistforbundet.dk
www.journalistforbundet.dk

København, den 6. januar 2005
J.nr. 17.50.05

Høringssvar om lovforslag vedr. kommunalreformen på Indenrigsministeriets ressort-område

Dansk Journalistforbund har ikke været indbudt til høringsrunden med afslutning den 7. januar, men føler et stærkt behov for at fremkomme med bemærkninger, som kan bidrage til den danske befolknings aktive involvering i den strukturelle omdannelse og en folkelig oplevelse af omdannelsens nytteværdi for den enkelte og samfundet.

Sigtet med vores bemærkninger er, at der sikres offentlighed om sammenlægningsprocessen og efterfølgende at sikre kvalitet i kommunikationen med borgerne som en væsentlig del af arbejdet med borgerservicecentre, jf. vore bemærkninger til lovforslaget om borgerservicecentre. Vi ønsker således, at lov om offentlighed i forvaltningen bør omfatte såvel sammenlægningsrådene som delingsrådene.

Vi tilslutter os i øvrigt indholdet af det notat, som Akademikernes Centralorganisation har fremsendt til ministeriet, som i særlig grad angår personalejuridiske og personalepolitiske spørgsmål.

Konkrete anbefalinger, der ikke knytter sig til de enkelte lovforslag

Anbefaling 1:

Kvalitet i kommunikationen

Følgende punkter bør sikres en minimumsstandard i den fremtidige "kommunale grundlov"

- Informationspolitik i forhold til såvel borgere som medarbejdere
- Pressepolitik om relationer til og samarbejde med de uafhængige medier
- Mål, strategier og opfølgning for kommunikationsarbejdet
- Kommunikationsstrategi, der sikrer, at kommunikation integreres i den politiske beslutningsproces og den kommunale/regionale sagsbehandling
- Sprogpolitik, der sikrer et forståeligt sprog på modtagerens betingelser

Anbefaling 2:

Den demokratiske debat

Strukturkommissionen påpeger i sit afsnit om Borgerinddragelse og nærhed, at det er afgørende for borgernes tillid til de folkevalgte, at de kan se en sammenhæng mellem de løfter politikerne afgiver, den skat de betaler og den service, de får. Et centralt element i det repræsentative demokrati er,

at det politiske system kan holdes ansvarlig for deres handlinger og beslutninger. Derfor skal borgerne have mulighed for at vurdere politikernes handlinger i valgperioden.

For at kunne deltage i den demokratiske proces har borgerne behov for at kende til de vedtagne mål og i hvilket omfang de nås. Dansk Journalistforbund ønsker derfor, at der indarbejdes et krav til de fremtidige kommuner og regioner om, at der årligt udarbejdes en opgørelse over i hvilket omfang, det er lykkedes kommunen/amtet/regionen at nå de opstillede servicemål på de enkelte områder. Denne opgørelse udarbejdes i tilknytning til kommunens årsregnskab og skal være tilgængelig for alle borgere. Det vil betyde, at fremtidens kommunalbestyrelser ikke kun bliver ansvarlige for at overholde de økonomiske rammer men også for, at der er sammenhæng mellem den kommunalt definerede service og kvaliteten/omfanget af de leverede ydelser.

Der skal desuden arbejdes på at sikre udviklingen af konkrete redskaber som f.eks. åbne postlister, digital aktindsigt, webtransmission af møder i kommunalbestyrelser og regionsråd, online spørgetid og lignende, der kan være med til at skærpe interessen for at tage del i den demokratiske proces og modvirke den øgede fysiske afstand mellem borgere og myndighed.

Som Strukturkommissionen påpeger, uddelegeres stadig flere beslutninger til henholdsvis de stående udvalg og forvaltningerne. Dansk Journalistforbund ønsker derfor, at der skal sikres en åbenhed omkring beslutningerne på linie med de beslutninger, der træffes i byråd/amtsråd. Dokumenter, korrespondancer og data, der ligger til grund for de konkrete afgørelser, skal være offentligt tilgængelige, så snart det er muligt af hensyn til sagsbehandlingen. Det er vores forventning, at den siddende Offentlighedskommission vil fremkomme med lignende synspunkter.

En række opgaver løses i fælles kommunale selskaber, af private selskaber eller udliciteres. Lov om offentlighed i forvaltningen skal også omfatte opgaver, som det offentlige vælger at løse i fælles kommunale selskaber og/eller af private virksomheder for eksempel private døgninstitutioner, private pasningstilbud, private behandlingstilbud, service- og plejeopgaver indenfor ældreområdet samt miljøopgaver.

Anbefaling 3:

Selvbetjening på nettet

Borgerne og virksomheder opfordres i stadigt større omfang til selvbetjening via nettet. De kommunale og amternes/regionernes hjemmesider skal designes ud fra brugernes behov for information. Der skal udarbejdes mål for kommunikation og information via nettet på følgende områder:

- Overblik
- Forståelighed
- Sammenhængende information expl. link videre til lovtekster.

Det er desuden afgørende, at de nye kommunale og regionale enheder koordinerer udviklingen af deres it-systemer, så der skabes sammenhængende it-systemer, der kan gøre det muligt for såvel den enkelte borger som medierne at søge og finde relevant information på tværs af de enkelte myndigheder og dermed skaffe sig adgang til alle relevante informationer i de enkelte sager.

Anbefaling 4:

Flerstrengt mediestrategi

De kommunale og amtslige/regionale kommunikationsplaner skal omfatte brug af en bred vifte af kommunikationskanaler. Udvikling af digitale informationssystemer er af afgørende betydning for den frie og demokratiske adgang til offentlig information. Samtidigt er det dog vigtigt at holde fokus på de borgergrupper, som ikke kan eller ikke ønsker at benytte den elektroniske kommunikation. Det betyder, at offentlig kommunikation skal være målrettet, så alle borgere får tilbud om og har adgang til relevante informationer.

Anbefaling 5:

Samarbejde med de uafhængige medier

Kommuner, amter/regioner og medierne skal indgå i en formaliseret dialog om muligheder for samarbejde omkring information af borgere og virksomheder. I forhold til især public service medier skal der etableres en dialog om og i hvilket omfang disse medier er forpligtiget til at formidle dokumentation og information om den offentlige sektor.

Kommuner og amter/regioner skal udarbejde en plan for, hvordan de kan indtænke alle de lokale og regionale medier i udviklingen af det lokale demokrati. Det skal ses i lyset af, at de uafhængige medier i særlig stor udstrækning er medvirkende til at sikre den demokratiske proces gennem debat og kritisk journalistik.

Anbefaling 6:

Nedsættelse af en følgegruppe

I forbindelse med en reform af den kommunale og amtskommunale struktur nedsættes en følgegruppe, der skal følge udviklingen i kvaliteten af den offentlige kommunikation med borgere og virksomheder.

I et stadigt mere fragmenteret og specialiseret samfund sikrer de demokratiske spilleregler ikke en folkelig accept og forståelse af de politiske beslutninger. Det er nødvendigt at arbejde med andre dialogformer og målrettet kommunikation for at sikre, at befolkningen har et grundlag for at deltage i den demokratiske proces.

Følgegruppen skal desuden beskæftige sig med den demokratiske debat i de nye lokalsamfund, og komme med forslag til, hvordan den kan styrkes.

Følgegruppen bør sammensættes af repræsentanter fra de respektive organisationer på det kommunale/regionale niveau samt medierne og Dansk Journalistforbund.

Arbejdet kan med fordel tage udgangspunkt i "Betænkning fra Udvalget om Offentlig Informationspolitik, Betænkning nr. 1342".

Strukturkommissionens betænkning og den kommende kommunalreform lægger op til, at der i fremtiden bliver længere mellem den enkelte borger og de folkevalgte. En kommunalreform med større og færre enheder bør følges af en udvidet forpligtigelse til at sikre information, kommunikation og dialog med såvel borgerne som medierne.

Dansk Journalistforbund organiserer såvel journalister i nyhedsmedierne som medarbejderne i kommunikationsafdelinger. Vi har derfor følt det som en naturligt opgave, at vurdere og kommentere de demokratiske udfordringer som en kommunalreform giver med hensyn til sikring af grundlaget for den demokratiske debat, information til borgere, interesse-/brugergrupper og private erhvervsliv, samt de mulige konsekvenser for de regionale og lokale medier.

På den baggrund tillader vi os derfor at komme med et særligt høringssvar, der rummer en række konkrete punkter, som vi mener, Folketinget bør indarbejde i en kommende kommunalreform for at sikre grundlaget for den demokratiske debat i lokalsamfundene.

I tilknytning til arbejdet med kommunalreformen har Dansk Journalistforbund afholdt en konference den 15. marts 2004, hvor vi drøftede kommunalreformens konsekvenser på en række udvalgte områder. Se venligst vedlagte dagsorden og sammenfatning fra mødet (bilag 1 og 2).

Blandt andet på baggrund af denne konference må vi fra Dansk Journalistforbunds side konkludere, at en kommunalreform, der fører til større enheder, vil øge behovet for at sikre grundlaget for den demokratiske debat. Desuden er det nødvendigt at sikre borgernes adgang til relevant og forståelig information om deres rettigheder og pligter i fremtidens kommuner og regioner samt adgang til relevant og sammenlignelig serviceinformation.

Der eksisterer i dag en række regler for information til borgerne og høringsprocedurer, der skal være med til at sikre den demokratiske proces i lokalsamfundene. I Dansk Journalistforbund mener vi ikke, at disse regler er tilstrækkelige til at sikre en tilstrækkelig høj kvalitet i kommunikationen og dialogen med borgerne. I forbindelse med en ny kommunalstruktur vil det være nødvendigt at udbygge disse mindstekrav til kommunal og regional information og debat.

Bemærkninger til de enkelte lovforslag på Indenrigsministeriets område

Bemærkninger til lovforslag om borgerservicecentre

Forslag til lov om kommunale borgerservicecentre er central i det samlede lovkompleks, fordi lovens bemærkninger fastlægger princippet om, at kommunerne skal være borgernes indgang til hele den offentlige sektor. Dette er en stor og central kommunikationsmæssig udfordring. Vi taler her om en kraftig udvidelse af den kommunale serviceinformation - som rent mediemæssigt kan udnyttes i både web, papir, telefoni og personlig betjening.

Vi må anbefale, at det indarbejdes i lovforslaget, at kommunerne skal tage denne opgave på sig.

Tanken med lovforslaget er fremragende, men det er ikke vores indtryk, at kommunerne vil være i stand til at løse opgaven uden at centraladministrationen gennem en særlig informationsrådgivningsenhed stiller ressourcer til rådighed.

Vi lægger i øvrigt stærkt vægt på, at der sker en markant formidling af Danmarks Evalueringsinstituts resultater vedr. den kommunale service og den politiske proces.

Bemærkninger til lovforslag om revision af den kommunale inddeling

Kapitel 3

§12

Paragraffen beskriver, hvordan offentligheden, herunder pressen sikres indsigt i sammenlægningsrådenes arbejde. Det fremgår imidlertid ikke explicit om offentligheden har ret til at overvære møderne. Der står også kun, at dagsorden og beslutningsprotokol, "så vidt mulig" skal være tilgængelig for kommunens borgere. Hvis det skal tages bogstaveligt er det meget defensivt, idet forpligtigelsen vel kan opfyldes ved at fremlægge papirerne på rådhuset i ét eksemplar. Vi ønsker således, at lovforslaget indeholder en pligt til offentlighed om såvel sammenlægningsrådenes som delingsrådenes møder

§19

Paragraffen beskriver på overordnet plan en række af de opgaver som sammenlægningsudvalget skal varetage. Vi anbefaler at der opstilles krav om, at udvalgene skal sikre information om processen og dialog med borgerne og andre relevante interessenter.

Kapitel 4

§ 37 og 38, der handler om lov om virksomhedsoverdragelse.

Vi skal her tilslutte os de bemærkninger, som AC er fremkommet med i det fremsendte notat.

§40

Af paragraf 40 fremgår det, at dokumenter, som ville have været interne i en kommune, men som videregives til de andre kommuner gennem fx sammenlægningsudvalg bevarer deres status som interne dokumenter. Vi mener ikke, at der er baggrund for at udvide undtagelsesbestemmelserne i lov om offentlighed i forvaltningen.

Venlig hilsen

Mogens Blicher Bjerregård
Forbundsformand

Akademikernes Centrale Arbejdsløshedsudvalg

ACA-2002

~~Kopi til~~~~Ev, vd, ts~~~~HBT, min~~

Lina Louise

Kopi til Lina
Louise, tk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Høringssvar vedr. den ny kommunalreform
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

INDGÅET I

- 7 JAN. 2005

07. januar 2005

Fremsendt pr fax 3393 1563

1.0

Høringssvar vedr. den ny kommunalreform

Vi har med stor interesse læst betænkningen vedr. den kommende kommunalreform som giver anledning til en række bemærkninger og forslag som vi vil henlede opmærksomheden på:

Indledningsvis må vi udtrykke vores bekymring for borgernes retssikkerhed, når det amtslige niveau nedlægges og overgår til at blive et større regionalt niveau. Derved fjernes en stor del af den oprindelige tanke bag nærhedsprincippet og nærdemokrati.

Også på det primær kommunale niveau er der desværre grund til stor bekymring f.eks. inden for arbejdsmarkedsområdet og det enstrengede arbejdsmarkedssystem, hvor man må frygte at dagpengeberettigede arbejdsløses vilkår vil blive alvorligt forringet.

Regeringen har koncentreret sig mere om den fysiske størrelse af de nye regioner og kommuner, i stedet for at interessere sig for den stærkt påkrævede udbygning af borgernes rettigheder både i de kommende regioner og primærkommuner.

Derved har man fra regeringens side svækket den offentlige debat og hastet den ny kommunalreform igennem uden at den er blevet forankret i befolkningen eller giver borgernes rettigheder det nødvendige løft. Som det er i dag er borgernes rettigheder meget begrænsede f.eks. i hegnssynssager og huslejenævn, idet forvaltningsloven som hovedregel ikke gælder når en primær- eller amtskommune yder sekretariatsbistand for andre offentlige myndigheder.

Regeringen lægger op til at de kommende regioner skal have karakter af virksomheder med udpegede bestyrelser og derved er der lagt op til et alvorligt brud med dansk forvaltningsretlig tradition, der lægger vægt på demokrati, gennemsigtighed og åbenhed for berørte borgere og pressen.

Vi vil derfor gerne opfordre Kommunaludvalget til at forpligte sig på at sørge for, at Forvaltningsloven og Lov om Offentlighed i forvaltningen videreføres både i de kommende regioner og primærkommunerne, uanset om disse har ændret størrelse og tillige udvide lovgivningen, således at Forvaltningsloven og Lov om Offentlighed i forvaltningen også kommer til at gælde i situationer hvor offentlige myndigheder yder sekretariatsbistand for andre?

Med venlig hilsen
På ACA 2002s vegne

Cand. Scient. Adm. & Cand. Scient. Soc

Birgit Drejer

Erik Sejrup

ACA 2002s adresse: Erik Sejrup, Byagervej 91, st. mf. 3460 Birkerød

ACA-2002

TVÆRFAGLIGT NETVÆRK FOR AKTIVE FAGLIGE AKADEMIKERE

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

06. januar 2005
J.nr.: 04/001/02291-10.61.01
DK/perl/clac
Deres ref.:

Vedr: Lov om forpligtende kommunale samarbejder

Generelt:

Forbundet af Offentligt Ansatte ønsker hermed at afgive bemærkninger i forbindelse med høring af ovennævnte lovforslag.

Forbundet af Offentligt Ansatte ønsker indledningsvis at udtrykke utilfredshed med den hast regering har valgt at gennemføre lovgivningen på. Det betyder, at lovgivningen ikke bliver gennemtænkt og til tider sjustet. Vi kunne godt ønske, at regeringen vil gå mere i dialog med medarbejderorganisationerne om medarbejdernes fremtidige vilkår, mere end det er tilfældet. FOA havde gerne set, at regeringen havde søgt et bredere og et mere stabilt flertal i folketinget for reformen for dermed at skabe holdbare og trygge rammer for reformprocessen og den fremtidige struktur.

FOA er enig i, at en reform af den offentlige opgavefordeling skal gennemføres, men den lovgivning, vi bliver præsenteret for, er i mange tilfælde et udtryk for en øget central og ministeriel styring. Det betyder, at offentligheden ikke har et reelt indblik i de ændringer, der kommer til at ske i forbindelse med kommunalreformen og dermed også ringe indflydelse på forandringen af den offentlige sektor.

Kommunalreformen gennemføres på et usikkert grundlag.

Forbundet af Offentligt Ansatte deltager gerne i en god og konstruktiv dialog om lovforslaget og kommunalreformens udmøntning generelt. Vi er interesseret i, at vi også i fremtiden har en bæredygtig offentlig sektor.

Bemærkninger til lovforslaget:

Der er mange bemyndigelser i lovforslaget, hvilket tyder på, at Regeringen allerede nu forudser, at der vil ske hyppige fejl/være problemområder, der kunne være rettet ved en mere hensigtsmæssig lovgivningsprocedure – herunder det tidsmæssige aspekt. FOA forventer at blive inddraget i udarbejdelsen af den konkrete udmøntning af ministerbeføjelserne, da vi ønsker at sikre vores medlemmers ansættelsesretlige fremtid.

Ansættelsesområde:

FOA mener, at der er en række problemer omkring medarbejdernes ansættelsesområde i dette lovudkast. Eksempelvis personale ansat i den delegerende kommune, hvor de varetager opgaver, der er omfattet af loven. Disse medarbejdere overtages af den bemyndigede kommune. Medarbejderne vil få et større ansættelsesområde, hvis det forudsættes, at ansættelsesområdet skal være den bemyndigede storkommune samt den delegerende kommune. Man kan desuden forestille sig situationer, hvor man kommer fra et amt, hvorfra man overføres til en delegerende kommune - for så endelig at ende op i en bemyndigende kommune. Vi ser gerne, at der udformes nogle klare retningslinier på dette område, som kan øge trygheden hos personalegrupperne.

Når der skal ændres på medarbejdernes ansættelsesområde, skal man også tage højde for varslingsregler, jf. nedenfor.

Loven tager ikke stilling til, om en bemyndiget kommune kan overføre opgaven til et fælleskommunalt selskab, hvilket kan betyde endnu en overdragelse af personalet.

Ved delegation kan der opstå problemer for de ansatte, da myndighedsansvaret er i den ene kommune, hvorimod "arbejdet" udføres af anden kommune. De ledelsesmæssige forhold kan være tvetydige, da serviceniveauet på serviceydelser bestemmes et sted og udføres et andet. Man kunne spørge, hvordan bliver kommunikationen mellem det udøvende led og myndighedsenheden, og hvordan forholder man sig til klager m.v.. Vi mener, at det er meget uheldigt, hvis man skaber en struktur, hvor der ikke er sammenhæng for medarbejderne i forhold til ledelsen og beslutningskompetencer.

Man kan forestille sig en situation, hvor eksempelvis Holmslands Kommune, hvor man pga. størrelsen er tvunget til at indgå forpligtende kommunale samarbejder. Her vil man kunne forestille sig, at genoptræning måske skal udføres via Ringkøbing Kommune m.fl. Hvis man som ansat tidligere har udført arbejdet i kommunen, vil man blive virksomhedsoverdraget til Ringkøbings Kommune m.fl. som ansættelsesmyndighed, men myndighedsansvaret for opgaven vil stadig være hos Holmslands Kommune, hvor den ansatte kan blive fanget i interessekonflikter f.eks. i forhold til ydelsens kvalitet og omfang. Det fysiske arbejdssted vil formentlig blive det samme.

Med lovforslaget udvides tjenestemændenes ansættelsesområde betydeligt, da mange af kommunerne får større geografisk område at dække samt en ændret opgavevaretagelse. Vi mener, at tjenestemændene skal have individuel mulighed for at vurdere ændringernes konsekvenser af det udvidede ansættelsesområde, da forudsætningen for indgåelsen af tjenestemandsansættelsen ændres væsentligt. I bemærkningerne til lovforslaget gøres da også opmærksom på, at ændringerne ikke skulle tåles, hvis der ikke havde været tale om en generel kommunesammenlægning.

Det udvidede ansættelsesområde skal modsvares af en jobgaranti, der sikrer de ansatte en reel omplaceringsret og ikke kun pligt til forflyttelse inden for det nye ansættelsesområde f.eks. via

en jobbank. Ligeså bør f.eks. ens ansættelsesanciennitet ikke kunne brydes ved jobskifte inden for kommunen. Dette skal gælde for alle ansatte.

Varslingsfrister:

Den delegerende kommune og den bemyndigede kommune skal senest 1. september 2006 have indgået en aftale om, hvilke ansatte der overdrages. Her kan der opstå problemer i forhold til de individuelle opsigelsesvarsler, da disse kan være op til 6 måneder, da ændringerne skal træde i kraft 1. januar 2007. FOA's holdning er, at man skal give alle ansatte besked om ændringerne senest 6 måneder, før de finder sted. Dette kan modvirke utryghed hos de ansatte og gøre processen smidigere. Hvis 6 måneders fristen ikke kan overholdes, må de ansatte kompenseres på anden måde.

Offentlighed i beslutningerne:

I forbindelse med aftaleindgåelsen er der ikke givet de ansatte og deres organisationer mulighed for at blive hørt i processen, da man sætter de forvaltningsretlige regler ud af kraft. Vi mener, at man ved at forsøge at lovgive sig ud af Forvaltningsloven på denne måde forsøger at omgå basale retssikkerhedsgarantier på det offentlige område. Vore medlemmer skal høres individuelt ved væsentlige ændringer af deres ansættelsesforhold. Det er efter vor opfattelse ikke et sagligt formål, at processen skal gennemføres hurtigt. Ifølge bemærkningerne tilgodeses de ansatte "på anden måden" f.eks. ved orientering, fremsætte ønsker, synspunkter/forslag vil kunne indgå i Deleingsrådets beslutninger. Det kan efter vor opfattelse ikke erstatte de alment gældende partshøringsregler.

Virksomhedsoverdragelse:

Regeringen angiver, at virksomhedsoverdragelseslov er en beskyttelsesgaranti for de ansatte, hvilket vi finder tvivlsomt, da nogle af vore medlemsgrupper ikke vil have mulighed for at påberåbe sig væsentlig ændringer i forbindelse med ændringer i arbejdsgiveridentiteten.

Diverse:

Ydermere bærer lovforslaget præg af lovsjusk og manglende tid - eksempelvis nævnes på side 56 i bemærkningerne, at den delegerende og den bemyndigede kommune skal indgå en aftale om overførsel af de ansatte inden den 1. september 2004.

Med venlig hilsen

Dennis Kristensen
Forbundsformand

**FORBUNDET AF
OFFENTLIGT ANSATTE**

**OFFENTLIGT ANSATTES
ARBEJDSLØSHEDSKASSE**

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

06. januar 2005
J.nr.: 04/001/02298-10.61.01
DK/perl/clac
Deres ref.:

Vedr: Lov om offentlig sundhed (sundhedsloven)

Forbundet af Offentligt Ansatte takker for muligheden for at afgive bemærkninger i forbindelse med høring af ovennævnte lovforslag.

Der er i Forbundet af Offentligt Ansatte ikke udarbejdet et selvstændigt høringssvar, der henvises i stedet til vedlagt høringssvar fra Det Kommunal Kartel.

Med venlig hilsen

Karen Stæhr
Sektorformand

Bilag: Kopi af DKK's høringssvar

FOA
Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 46 97 26 26
Telefax 46 97 23 00

E-post adresse, Forbund: foa@foa.dk
E-post adresse, A-kassen: oaa@foa.dk

Giro 8 01 47 95
Medlem af LO

6. januar 2005

Det Kommunale Kartels hørings svar til forslag til sundhedslov

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 1. december 2004 sendt forslag til sundhedslov i høring. Ministeriet har i den forbindelse bedt om bemærkninger til lovforslaget fra Det Kommunale Kartel (DKK).

Det Kommunale Kartel har indhentet bemærkninger hos de Kartel-forbund, der samarbejder i Sygehusbranchen i DKK, det vil sige Forbundet af Offentligt Ansatte, HK/Kommunal, 3F og håndværkerforbundene. Nærværende hørings svar er desuden tiltrådt af Det Kommunale Kartels forretningsudvalg.

DKK finder det væsentligt, at det danske sundhedssystem styrkes og udvikles i forhold til at kunne varetage de mange udfordringer, sundhedsvæsenet står overfor. DKK støtter, at de tidligere 15 sundhedslove samles i én og samme sundhedslov. Dette skaber overblik og gennemsækelighed til gavn for borgerne.

DKK mener, at den væsentligste udfordring er at skabe et sammenhængende sundhedssystem med patienterne og opgaverne omkring patienten som udgangspunktet. Målet er, at der skabes størst mulig faglig kvalitet, nærhed, kontinuitet og effektivitet i sundhedstilbudene, og at borgerne får tilbudt sundhedsydelserne på lige vilkår med solidarisk finansiering og demokratisk styring. Et væsentligt element i dette er, at der udvikles gode arbejdspladser.

DKKs samlede vurdering af sundhedsloven og den tilhørende finansiering af området er, at sygehusvæsenet vil blive stærkt centraliseret, styret efter meget komplicerede økonomiske mekanismer, der bl.a. gør det vanskeligt for sygehuse at forudse deres økonomi. Det er DKK's vurdering, at det vil kunne få stor betydning for DKK-faggrupperne, da det oftest er dem, der først kommer i søgelyset i forbindelse med personalereduktioner.

Det Kommunale Kartel varetager interesserne for 17 LO-forbund, der organiserer 400.000 medarbejdere i kommuner og amter

DKK er betænkelig ved det meget begrænsede råde- og handlerum regionerne får. DKK finder det uhensigtsmæssigt, at regionerne ikke vil være omfattet af kommunalfuldmagten ifølge lovudkastet. Dette vil få stor betydning for regionernes udvikling og det regionale demokrati. DKK havde gerne set skatteudskrivning til det regionale niveau og en samling af planlægnings- og koordineringsopgaver i regionen.

DKK mener, at tæt samarbejde og aftaler mellem region og kommunerne i regionen kan udvikles til at være et godt værktøj til at skabe et sammenhængende sundhedssystem. DKK finder, at lovpligtige sundhedsaftaler er en positiv nyskabelse.

DKK's hovedsynspunkter til lovforslaget uddybes i det følgende.

Let og lige – nye åbninger for brugerbetaling?

Forslag til sundhedsloven er en sammenskrivning af 15 nuværende love om sundhedsområdet til én. Der er lavet en ændring i kravet til sundhedsvæsenet, hvor det før hed "fri og lige adgang.." er der nu sket en ændring til "let og lige adgang..."

DKK går ud fra, at dette alene er en sproglig fornyelse og ikke et udtryk for, at der er sket en ændring af princippet om, at alle har ret til gratis behandling og pleje. DKK ønsker ikke mulighed for yderligere brugerbetaling.

Kompliceret finansieringssystem

Forslaget til sundhedslov og forslaget til lov om regionernes finansiering lægger op til et meget begrænset handlerum for regionerne. Regionerne får alene en udførerrolle med staten og kommunerne som bestillere.

Regionernes finansiering af sundhedsudgifterne vil bestå af følgende indtægtskilder;

- Et generelt tilskud fra staten (bloktilskud) 75 %
- Et grundbidrag fra kommunerne 10 %
- Et aktivitetsbestemt tilskud til sundhedsområdet fra staten 5 %
- Et aktivitetsbestemt tilskud til sundhedsområdet fra kommunerne 10 %

Regionerne vil ikke få en lånemulighed på samme måde, som amterne har i dag.

Den fordeling af de statslige bloktilskud, der er lagt op til vil betyde et tab på ½ mia. kr. for hovedstaden og en gevinst på ¼ mia. kr. for både Region Sjælland og Region Midtjylland.

DKK mener, at regionerne helt principielt selv bør kunne styre deres indtægter. De skal have ret til at udskrive skat, idet det vil sikre plads til regionale tilpasninger og prioriteringer.

DKK anbefaler, at finansieringsmodellen for regionerne og dermed sygehusene gøres mere enkel, ubureaukratisk og gennemskuelig.

Finansieringsmodellen skal udformes således, at der kan arbejdes langsigtet med udvikling af sundhedsområdet. DKK's betænkeligheder ved modellen går på, at det enkelte sygehus ikke kender sin økonomi på et 3-5 års sigte på grund af finansieringsmodellen. Det har stor betydning for trygheden i ansættelsen for medarbejdernes på sygehusene. DKK er bekymret for det pres der vil opstå på medarbejderne for mere fleksible ansættelsesformer som f.eks. deltids- og kontraktansættelse og for et øget brug af vikarer. Det vil betyde forringelse af ansættelsesvilkår for de ansatte og forringelse af kvalitet af ydelserne for borgerne.

Takstfinansiering bliver et bærende element i den fremtidige finansiering. Det vil medføre mere bureaukrati i kommuner, regioner og stat og dermed overflytning af ressourcer fra "varme" til "kolde" hænder.

Takstfinansiering er som styringsinstrument på sygehusområdet endnu ikke analyseret ordentligt. Regeringen bør få udfærdiget en sådan analyse, før den gør takstfinansiering til et bærende styringsprincip i sundhedsvæsenet. Det kommunale Kartel vil komme med en analyse i løbet af foråret 2005.

DKK er bekymret for, hvorledes den kommunale medfinansiering vil fungere i praksis. Det er afgørende for udviklingen af sygehusvæsenet, at der ikke udvikles parallelle sundhedstilbud i kommunerne, der udfra en samlet samfundsøkonomisk betragtning til medføre et dyrere sundhedsvæsen.

Det bør ikke være muligt for kommunerne at blokere for regionernes reguleringer af grundbidraget. Grundbidraget skal som minimum indeholde en del af den aftalte realvækst i økonomiaftalerne og opreguleres med den almindelige pris- og lønudvikling, ellers udhules regionernes budgetter.

Det er uacceptabelt, at hovedstadsregionen mister ½ mia. kr. som følge af beregningsmodellen for det generelle statstilskud. Tilskuddet bør fordeles efter en mere nøjagtig sammensætning af nøgler, således at fordelingen af midler bliver neutral i forhold til udgifterne i dag.

Derudover er låneadgangen utilstrækkelig og bør udformes som den hidtidige ordning med generel låneadgang.

DKK lægger vægt på et stærkt offentligt sundhedsvæsen. For DKK er det afgørende, at de nye finansieringsmodeller ikke åbner op for et stort privat sundhedsmarked, der på sigt vil betyde ulighed i sundhedstilbudene og forringelse i de offentlige sundhedstilbud.

Uhensigtsmæssig centralisering

Forslaget til sundhedslov indeholder efter DKK's vurdering en centralisering af væsentlige beslutninger om udviklingen af sundhedsvæsenet og begrænsninger i regionernes handlemuligheder.

DKK mener, at det er paradoksalt at etableringen af færre og større regioner ikke medfører dannelse af stærke regioner, der kan påtage sig opgaven med at udvikle og forny sundhedsområdet.

DKK beklager, at kommunalfuldmagten ikke vil gælde for regionerne.

Det fremgår af lov om proceduremæssige aspekter i forbindelse med kommunalreformen (procedureloven), at opgaver, som (amts)kommuner i dag varetager i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne kun kan overføres til regionerne i det omfang, der er positiv hjemmel hertil. Tilsvarende bestemmelser om opgavevaretagelse i relation til kommunalfuldmagtsreglerne findes i nærværende lovforslags kap 16 under overskriften 'Sygehusydelse'. I § 78 to bemyndigelsesbestemmelser, der giver regionerne mulighed for at tilbyde behandlinger mod betaling.

De nævnte love sonderer med andre ord mellem om regionerne har positiv hjemmel til at udføre opgaverne eller ej. Har regionerne positiv hjemmel til at udføre opgaverne, overføres opgaverne fra (amts)kommunerne til regionerne. Dette gælder også accessoriske opgaver som (amts)kommunerne varetager i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne. Har regionerne derimod ikke positiv hjemmel til at udføre opgaverne, overføres opgaverne ikke. Dette skaber risiko for at opgaverne 'går tabt'.

DKK er skeptisk over for denne sondring.

Et stærkt sundhedsvæsen udvikles efter DKK's opfattelse tæt på borgerne i et regionalt demokratisk politisk styret system. I lovudkastet bliver dette begrænset af den stærke centrale kontrol med og styring af sundhedsområdet DKK anbefaler, at regionerne gives reel mulighed for at skabe nytænkning og udvikling af sundhedssystemet.. Der bør tages højde for i loven.

Mange bemyndigelser

Et gennemgående træk ved sundhedsloven er antallet af bemyndigelser. Således bemyndiges indenrigs- og sundhedsministeren til at fastsætte nærmere regler i langt over 100 tilfælde.

DKK er skeptisk over for dette meget store antal bemyndigelser.

For det første overstiger bemyndigelsernes antal klart, hvad der forstås ved god lov kvalitet. En vejledning herom er udarbejdet af justitsministeriet og statsministeriet med bidrag fra bl.a. Finansministeriet og Erhvervsministeriet i september 2000. Det fremgår heraf, at det er af afgørende betydning i et retssamfund som det danske, at lovgivningen er af høj kvalitet. Under overskriften bemyndigelser til administrationen, fastslås - om end indirekte - at antallet af bemyndigelser så vidt muligt bør begrænses. Dette kan næppe siges at være tilfældet.

For det andet forhindrer det meget store antal bemyndigelser de høringsberettigede – og andre – at udtale sig om den nye lovgivning i sin helhed. Det er kritisabelt. Dette gælder så meget desto mere, i det omfang sundhedsloven er en del af en reform af indgribende betydning for den enkelte borger.

DKK skal anbefale, at antallet af bemyndigelser reduceres kraftigt.

DKK forventer, at organisationerne på sundhedsområdet fremover vil blive hørt i forbindelse med bekendtgørelser og betænkninger og vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at Sygehusbranchen i Det Kommunale Kartel repræsenterer 40.000 ansatte på sygehusområdet.

Sundhedsopgaver til kommunerne – nye muligheder og nye snitflader

Kommunerne får en række nye opgaver og forpligtelser på sundhedsområdet. Det nye er bl.a. ansvaret for genoptræning der ikke foregår under indlæggelse, for forebyggelse og sundhedsfremme. Derudover får kommunerne et langt større ansvar for sundhedsområdet i forbindelse med medfinansieringen af sundhedsydelse i sygehusvæsenet.

DKK finder det vigtigt, at der forsøges foretaget en entydig ansvarsfastlæggelse af genoptræningsopgaven. Det er imidlertid svært at foretage en præcis afgrænsning af området. Det er vigtigt, at der forsat vil være muligheder for at udvikle nye og fleksible løsninger for patienterne på tværs af sygehus og kommune. Begrebet "indlæggelse" kan her virke lidt misvisende i forhold til de nye behandlingsmønstre, hvor store dele af patienternes behandling forgår udenfor sygehuset og ikke under indlæggelse. Det er vigtigt for gode patientforløb, at der også fremover kan udføres specialiseret genoptræning i eget hjem. Der vil således stadig være muligheder for skabelse af nye gråzoner.

Der er afgørende, at finansieringsmodel og samarbejdsaftaler tager udgangspunkt i muligheder for at skabe de bedste løsninger for patienterne og ikke udvikling af nye barrierer og bureaukratiske afregningssystemer.

Samarbejdsaftaler mellem region og kommunerne – en nøgle i sammenhængende patientforløb

Regionsråd og kommunalbestyrerne i regionen skal samarbejde om indsatsen på sundhedsområdet og om indsatsen for sammenhæng mellem sundhedssektoren og de tilgrænsende områder. Der skal nedsættes samarbejdsudvalg, der skal indgå sundhedsaftaler om en lang række emner og aftalerne skal godkendes i sundhedsstyrelsen.

DKK finder, at ideen om sundhedsaftaler er et spændende middel til at skabe mere sammenhængende patientforløb og til at kunne indgå aftaler om udvikling af nye lokale sundhedstilbud.

Lovforslaget indeholder efter DKK's vurdering en række uklarheder omkring aftalerne, der bør afklares. Det er DKK's opfattelse, at samarbejdsaftalerne bør være regionale aftaler, hvor de regionale parter - regionen og kommunerne i regionen - i fællesskab opstiller rammerne for aftalen, for sammensætning af samarbejdsudvalg og indgår aftaler.

DKK mener, at der lægges op til en unødigt centralisering i form af en bureaukratiske godkendelsespraksis, hvor aftalerne skal godkendes af sundhedsstyrelsen. Det er afgørende for kvaliteten i opgaveløsningen, at regioner og kommunerne i fællesskab løser opgaven ud fra et helhedssyn og ud fra patientvinklen. Samarbejdsaftalerne vil afhænge af politisk vilje til at få styrket og udviklet det danske sundhedsvæsen. Flere centrale krav og nye økonomiske sanktioner vil efter DKK's opfattelse ikke styrke et sammenhængende sundhedsvæsen.

Psykiatrien - hvem har ansvar for hvad?

Regler for psykiatrien findes i både sundhedsloven og i lov om social service. Der sker ikke i lovudkastet en entydig ansvarsplacering for den behandlende psykiatri.

DKK anbefaler, at der sker en præcisering af ansvar i lovgivningen og at finansieringen omkring psykiatrien - både den behandlende psykiatri og social psykiatrien - udformes således, at der sikres sammenhæng i tilbudene.

Med venlig hilsen

Kim Simonsen
Formand for Det Kommunale Kartel

Claus Wendelboe
Udviklingschef

Bianca Lund Sørensen

Fra: Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Sendt: 7. januar 2005 13:53
Til: Kontorpostkasse 1 økonomiske kontor; Charlotte Bidsted
Emne: VS: Høringssvar fra Amtsrådsforeningen

Kopi til Lina tk
Louise tk
Kelle tk
Schonau
Lise, stat
Pernille 2K
Anja 2K
Julie tk
Marie 20

 Regioner og
edlæggelse af amt.:duremæssige spørg
 Visse
Bilag til høringssvar
Visse pr...
 Kommunale
marbejder.doc (629orgerservicecentre..
 Kommunale
Revision af den
kommunale indd...
 Kreditforening.doc
(628 KB)
 Regioners
finansiering.doc (32..
 Evalueringsinstitut.
doc (280 K...

Mau 20
Nils 20
2xHenrik 4

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: "Birgitte Bælum, BIB" [mailto:bib@ARF.DK]

Sendt: 7. januar 2005 13:32

Til: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Cc: 'kk@kk.dk'; Frederiksberg Kommune - Amt; Kommunernes Landsforening; Bornholms Regionskommune; Amter -

Frederiksborg Amt; Amter - Fyns Amt; Amter - Københavns Amt; Amter - Nordjyllands Amt; Amter - Ribe Amt;

Amter - Ringkjøbing Amt; Amter - Roskilde Amt; Amter - Storstrøms Amt; Amter - Sønderjyllands Amt; Amter -

Vejle Amt; Amter - Vestsjællands Amt; Amter - Viborg Amt; Amter - Århus Amt

Emne: Høringssvar fra Amtsrådsforeningen

Vedhæftet findes Amtsrådsforeningens høringssvar på:

- * forslag til lov om regioner og nedlæggelse af amtskommunerne, HUR og HS,
- * forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen (inkl. bilag),
- * forslag til lov om forpligtende kommunale samarbejder,
- * forslag til lov om kommunale borgerservicecentre,
- * forslag til lov om revision af den kommunale inddeling,
- * forslag til lov om begunstigelser for en Kreditforening af Kommuner i Danmark,
- * forslag til lov om regionernes finansiering,
- * forslag til lov om et evalueringsinstitut for kommuner.

Amternes høringssvar fremsendes som bilag til Amtsrådsforeningens høringssvar i en efterfølgende e-mail.

Med venlig hilsen

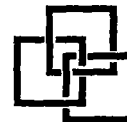
Birgitte Bælum

Amtsrådsforeningen
Dampfærgevej 22
2100 København Ø

Telefon direkte 35298246
Telefon omstilling 3529 8100
Fax 3529 8300
www.arf.dk

Officiel post bedes sendt til arf@arf.dk

<<Regioner og nedlæggelse af amtskommuner, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab.doc>> <<Visse proceduremæssige spørgsmål.doc>> <<Bilag til høringssvar Visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.doc>> <<Kommunale samarbejder.doc>> <<Kommunale borgerservicecentre.doc>> <<Revision af den kommunale inddeling.doc>> <<Kreditforening.doc>> <<Regioners finansiering.doc>> <<Evalueringsinstitut.doc>>

Amtsråds- foreningen

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

im@im.dk

07-01-2005

J.nr. 001-472264

Lone Vingtoft

Tel. 3529 8194

E-post: lvi@arf.dk

Høringssvar vedr. forslag til lov om regioner og nedlæggelse af amtskommuner, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 1. december 2004 fremsendt et udkast til forslag om lov om regioner og nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab i høring.

Med forslaget etableres der fra 1. januar 2007 fem regioner, der hver især styres af et regionsråd valgt af borgerne i regionen. Hermed vil det fortsat være direkte folkevalgte politikere, der har ansvaret for styringen af vigtige opgaver på regionalt niveau.

Med dette udgangspunkt bør der tilvejebringes det bedst mulige fundament for regionsrådsmedlemmernes indsats i de kommende regionsråd. Det er afgørende for respekten for regionsrådene og deres muligheder for at løfte deres ansvar, at der skabes rummelige og fleksible rammer for deres arbejde.

Det betyder, at det enkelte regionsråd bør have frihed til at organisere det politiske arbejde på basis af regionens særlige forhold og rådets egne ønsker. Amtsrådsforeningen kan tiltræde lovforslagets hovedmodel, som indebærer, at der nedsættes et forretningsudvalg. Amtsrådsforeningen noterer sig i den forbindelse regionsrådenes adgang til med indenrigs- og sundhedsministerens godkendelse at vælge en anden styreform mm. end den i § 13 anførte. Foreningen finder, at regionsrådene også uden ministerens godkendelse bør have adgang hertil

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

Inddragelse af regionsrådsmedlemmer i det politiske arbejde i mindre fora end det 41 medlemmer store regionsråd er en god måde at sikre en vis magtspredning og ikke mindst et bredt politisk engagement og ejerskab til regionsrådets arbejde og gør det samtidig muligt at inddrage andre i det politiske rådgivningsarbejde.

Der bør i den forbindelse etableres mulighed for at yde et rimeligt vederlag til medlemmerne af forretningsudvalget og de rådgivende udvalg, som regionsrådet måtte beslutte at nedsætte.

Lovforslaget indeholder en række store og væsentlige opgaver for regionsrådet. Det skal stå i spidsen for og sikre et godt samarbejde med kommunerne i regionen i de regionale kontaktudvalg. Ligeledes skal rådet inddrage mange parter i vækstforænes arbejde med at fremme den regionale udvikling. Regionsrådet skal sikre et sammenhængende sundhedsvæsen, herunder en tæt koordination med kommunerne, bl.a. i regi af samarbejdsudvalgene på sundhedsområdet og specifikke aftaler, som indgås med kommunerne. Regionsrådet skal endvidere sikre et smidigt og tæt samarbejde med kommunerne på det sociale område.

Den samlede politiske arbejdsomfang og omfanget af samarbejdsrelationer og forhandlingsopgaver indenfor disse områder bør ikke bæres af regionsrådsformanden alene. Der bør derfor skabes økonomisk mulighed for, at flere politikere end regionsformanden kan lægge en væsentlig del af deres tid i det politiske arbejde.

Generelt bør de regionale politikere have lige så gode rammer og arbejdsvilkår som folkevalgte på andre niveauer. Det betyder bl.a., at alle regionsrådsmedlemmer skal have mulighed for en ordentlig aflønning, der står i forhold til de opgaver og det ansvar, de pålægges.

I det følgende anføres en række uddybende og yderligere bemærkninger til enkelte dele af lovforslaget.

Regionernes opgaver

Regionerne skal fremover være dynamoer for den regionale udvikling, så der kan sikres vækst og velfærd i alle dele af landet, hvilket klart bør fremgå af denne lov.

Det forudsætter, at regionerne får de bedst mulige forudsætninger for at leve op til forventningerne. Det kan ske ved, at regionerne i højere grad

får egne handlemuligheder og ansvar for egen økonomi, end lovforslagene lægger op til.

Side 3

Regionernes hjemmel til at varetage opgaver inden for regional udvikling er spredt i en lang række love på forskellige ministerområder. Amsrådsforeningen havde gerne set, at der blev udformet en samlet lov om regionernes ansvar for og redskaber til at løfte det regionale udviklingsansvar. Foreningen har i et samlet høringssvar om regional udvikling redegjort herfor.

En stor del af midlerne til regional udvikling er gennem sektorlovgivningen bundet til konkrete opgaver og dermed øremærket til aktiviteter, der ikke udelukkende understøtter den regionale udvikling. Eksempler herpå er oprensning af forurenede grunde, koordinering og udvikling af institutionstilbud til handicappede samt drift af den regionale del af den kollektive trafik, herunder finansieringen af pensionsforpligtelsen for pensionerede tjenestemænd. Hvis regionerne skal indfri rollen som dynamo i den regionale erhvervsudvikling, er det en forudsætning, at regionerne får en finansiel formåen, der muliggør en stærkere indsats end den, amterne i dag uden bindende lovhjemler har iværksat.

På sundhedsområdet tillægges regionerne det overordnede ansvar for, at borgerne får adgang til et effektivt og sammenhængende sundhedsvæsen af høj kvalitet. Det er afgørende, at der på hele sundhedsområdet, herunder indenfor genoptræning, forebyggelse og psykiatrien, skabes en tilstrækkelig klar opgavefordeling og en finansieringsmodel, der giver det optimale grundlag for sammenhængende patientforløb. Amsrådsforeningen kan tilslutte sig ønsket om, at reformen bør mindske gråzonerne mellem kommunernes og regionernes ansvarsområder. Foreningen finder imidlertid ikke, at dette bliver tilfældet med den foreslåede arbejdsdeling mellem regioner og kommuner, f.eks. vedr. genoptræning.

Kommunerne skal fra 2007 finansiere alle de sociale tilbud, mens regionerne får ansvaret for at levere og udvikle specialiserede tilbud. Regionernes mulighed for som foreslået at være sikkerhedsnet for landets svageste forudsætter, at regionerne får realistiske muligheder for at drive og udvikle tilbud af høj kvalitet til de svageste medborgere. Der skal sikres større klarhed om indholdet af regionernes forsyningspligt og kompetencen i forhold til de årlige rammeaftaler med kommunerne. Det skal også sikres, at kommunerne ikke kan udhule det regionale produktionsapparat,

samt at regionernes udviklings- og bagstopperforpligtelse kan finansieres.

Side 4

Amtsrådsforeningen havde i øvrigt generelt gerne set, at de kommende regioner fik stærkere beføjelser bl.a. på uddannelses- og miljøområdet. En regional varetagelse af opgaver på disse områder ville kunne sikre faglig bæredygtighed og effektivitet i opgaveløsningen samtidig med nærhed i forhold til borgerne og et tæt kendskab til de geografiske og fysiske rammer i regionen.

Kommunalfuldmagten

Over årene har både kommuner og amter taget mange initiativer til at udvikle nye metoder og tilbud til borgerne, uden at det har været direkte påkrævet eller hjemlet i lovgivningen. Det er sket på baggrund af de almindelige kommunalretlige grundsætninger, der benævnes kommunalfuldmagtsreglerne. Ikke sjældent har sådanne initiativer vist sig så succesfulde, at de senere har dannet baggrund for lovgivning, der har udbredt tilbuddene til alle borgere i landet.

Også for regionerne vil en sådan mulighed være en vigtig nøgle til løbende udvikling på de områder, som regionerne skal varetage. Ønsket om at afgrænse regionernes opgaver må ikke føre til en unødigt vanskeliggørelse af regionernes muligheder for nytænkning og en dynamisk udvikling af deres opgaver, herunder en sammentænkning på tværs af sektorområder og et samspil mellem den offentlige og private sektor. Lovforslagets formulering i § 5, stk. 2 om, at "Regionsrådene kan ikke varetage andre opgaver end de i stk. 1. nævnte" kan udgøre en barriere for en naturlig og smidig adgang til at udvikle servicen over for borgerne, idet ethvert initiativ ville kræve forudgående lovgivning i Folketinget eller udmøntning af eventuelle ministerbemyndigelser på det pågældende område.

Regionerne skal på flere områder indgå i et tæt samarbejde med kommunerne om løsningen af opgaver i forhold til borgerne. Regionerne bør derfor på lige fod med kommunerne have adgang til at etablere og indgå i selskaber, herunder de såkaldte § 60-selskaber i henhold til den kommunale styrelseslov, hvis det viser sig mest hensigtsmæssigt at organisere eksempelvis opgaver vedr. genoptræning, fælles drift af tilbud på socialområdet osv. på denne måde.

Kontaktudvalg

Regionsrådene får pligt til at etablere et kontaktudvalg med regionsrådsformanden og borgmestrene i regionen. Kontaktudvalgene skal bl.a. drøfte regionale udviklingsplaner, kommunernes finansieringsbidrag og evt. overførsel af sociale institutioner til beliggenhedskommunerne samt generelt fremme et godt samarbejde mellem regionen og kommunerne.

Amtsrådsforeningen er enig i, at det er hensigtsmæssigt at etablere et sådant kontaktudvalg, og finder det naturligt, at regionen varetager formandskabet for og sekretariatsbetjeningen af udvalget.

Styrelse – regionsrådets formand

Paragraffen bestemmer, at ingen, der er ansat i regionen, kan være formand for regionsrådet. Det bør i bemærkningerne tydeliggøres, at en ansat, der har orlov fra sit job i regionen, godt kan blive regionsrådsformand.

Nye arbejdsformer og vederlag

De kommende regionsrådsmedlemmer får nye typer opgaver og roller og vil skulle arbejde og samarbejde på helt nye måder.

Hvert regionsråd har ansvaret for at tilrettelægge rammerne om et dynamisk og åbent demokratisk arbejde i forhold til regionens opgaver. Derfor må det hilses velkomment, at regionsrådet har mulighed for at nedsætte rådgivende udvalg og også inddrage borgere i sådanne udvalg.

Amtsrådsforeningen forudser samtidigt, at regionerne kunne have et ønske om at skabe et tæt politisk samarbejde f.eks. med kommunale politikere på de opgaveområder, hvor regionerne skal samarbejde med kommunerne om opfyldelsen af borgernes behov.

I den forbindelse kunne man forestille sig, at en region f.eks. ville ønske at etablere udvalg om sammenhæng i psykiatrien på tværs af behandlings- og socialpsykiatrien, om særlige udviklingsområder inden for sundhed, f.eks. kronikere, genoptræning eller forebyggelse, om forskning på sundhedsområdet, om regionens kompetenceudviklingsbehov, om udnyttelsen af digitaliseringsmuligheder el. lign.

Udvalgene kunne nedsættes som ad hoc debatfora for en kortere periode eller i nogle tilfælde som rådgivere for regionsrådet i en hel valgperiode.

Det afgørende er, at der på politisk niveau skabes gode rammer for en dialog om udvikling af servicen til borgerne, så denne opgave ikke primært er overladt til kommunernes og regionens embedsmænd.

Amtsrådsforeningen finder, at regionsrådet i den forbindelse skal have mulighed for at tilbyde en rimelig sammenhæng mellem det arbejde, der således lægges op til, og de vederlag, som regionsrådet kan honorere arbejdet med.

Det er ifølge lovforslaget indenrigs- og sundhedsministeren, der skal udmønte vederlag til regionsrådene. Den udmøntning, der skitseres i lovforslagets bemærkninger, tager ikke fuldt ud højde for de nye opgaver og vilkår. Amtsrådsforeningen skal derfor foreslå følgende model for, hvordan den fremtidige aflønning kunne se ud.

Politikere med særlige opgaver

Den samlede politiske arbejdsomfang og omfanget af samarbejdsrelationer og forhandlingsopgaver indenfor regionens opgavefelter kan vanskeligt bæres af regionsrådsformanden alene. Ud over den omfattende eksterne mødevirksomhed kan der som ovenfor beskrevet forventes at skulle løftes et betydeligt ansvar for regionsrådets udvikling af politikker og samarbejder på strategiske områder. Der bør derfor skabes økonomisk mulighed for, at flere politikere end regionsrådsformanden kan lægge en væsentlig del af deres tid i det politiske arbejde.

Ifølge lovforslagets bemærkninger vil regionsrådsformanden få et vederlag på godt 720.000 kr. Regionsrådets to næstformænd vil kunne få et tillæg på op til 72.000 kr.

Amtsrådsforeningen foreslår, at der ud over disse vederlag bliver mulighed for inden for en ramme på 200 pct. af formandsvederlaget at vederlægge politikere med særlige opgaver for regionen, herunder ledelse af forhandlinger, projekter, udvalg, formandskaber mv. Det vil medføre en samlet merudgift på landsplan på omkring 7 mio. kr.

Menige medlemmer

Ifølge lovforslagets bemærkninger vil et menigt medlem af regionsrådet kunne modtage et vederlag på 70.000 kr. Herudover vil der være et beløb på i alt op til 100 pct. af formandsvederlaget til rådighed. Det er dog kun forretningsudvalgets 11-19 medlemmer, der har mulighed for at få andel heri. Alle regionsrådsmedlemmer har imidlertid pligt til at modtage valg

til udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende, som regionsrådet måtte tildele dem, ligesom regionsrådet kan nedsætte permanente eller ad hoc udvalg, uden at der kan gives særskilt vederlag herfor.

Amtsrådsforeningen finder, at alle regionsrådsmedlemmer bør have mulighed for en rimelig kompensation for et sådant arbejde. Amtsrådsforeningen skal foreslå, at der til dette formål afsættes en ramme på op til 300 pct. af formandsvederlaget (inkl. vederlag til forretningsudvalg). Det vil medføre en samlet merudgift på landsplan på godt 7 mio. kr.

Både for så vidt angår vederlag til politikere med særlige opgaver som menige regionsrådsmedlemmer bør det overlades til det enkelte regionsråd at beslutte, hvordan fordelingen af midlerne skal være, herunder over tid. Det er hensigtsmæssigt, at vederlagsbeløbet udgør en samlet sum over en valgperiode, der kan fordeles permanent eller ad hoc efter den aktuelle arbejdsomfang og -byrde.

Alle vederlag bør være pensionsgivende.

Pension

Amtsrådsforeningen har forstået, at regeringen arbejder på en revision af reglerne om pension til borgmestere mm.

Amtsrådsforeningen forudsætter, at revisionen sker på grundlag af et princip om ligebehandling, således at regionsrådsformænd f.eks. får mulighed for egenpension efter samme principper som de kommende borgmestere, og at nuværende amtsborgmestere får samme mulighed for egenpension ved overgangen til regionsråd, som de nuværende borgmestere ved overgang til de nye, sammenlagte kommuner.

Budget og regnskabssystemet

Det fremgår af lovforslaget om regionernes finansiering, at regionernes økonomi skal opdeles i tre adskilte kasser.

Amtsrådsforeningen ønsker ikke, at regionernes økonomi opdeles i adskilte kasser. Regionsrådene bør tværtimod have mulighed for at prioritere på tværs mellem opgaveområderne, jf. foreningens høringssvar vedrørende lovforslaget om regionernes finansiering.

Hvis kravet om kasseopdeling opretholdes, er det vigtigt at sikre sig, at det sker på en enkel måde. En opdeling af regionernes økonomi kan sik-

res allerede i det nuværende budget- og regnskabssystem, f.eks. ved at tage udgangspunkt i regelsættet for de kommunale forsyningsvirksomheder.

Side 8

Amtsrådsforeningen har derfor vanskeligt ved at se behovet for særlige regnskabsregler for regionerne og for det komplicerede regelsæt, som der er lagt op til i lovbemærkningerne.

Låneadgang

Lovbemærkningerne vedrørende regionernes låneadgang er uforenelige med en fornuftig investeringsplanlægning i regionerne. For en uddybning af dette synspunkt henvises til Amtsrådsforeningens høringssvar om lov om regionernes finansiering.

Revisionen

Lovforslaget indeholder nogle betydelige stramninger i de revisionsregler, der hidtil har været gældende for amter og kommuner.

Det er svært at se behovet for, at regionerne skal revideres af to revisionsinstanser. Den kommunale revision udfører i forvejen både forvaltnings- og finansiell revision, hvilket bør være tilstrækkeligt. Hvis staten ønsker særlige undersøgelser af anvendelsen af statslige midler, må det ske gennem den normale kommunale revision.

Forslaget om, at forvaltningsrevisionen også skal omfatte revision af den økonomiske hensigtsmæssighed af de politiske beslutninger, bør udgå, da det vil være et grundlæggende indgreb i de regionale politikeres beslutningskompetence.

Forberedelsesudvalgene

Forberedelsesudvalgene vil få en meget vigtig rolle og et stort ansvar for at forberede grundlaget for regionernes etablering og funktion.

Arbejdet i forberedelsesudvalgene må forventes at blive ganske omfattende og intenst. Der skal i løbet af kort tid forberedes mange af de grundlæggende forudsætninger for regionsrådenes fremtidige arbejde, herunder styrelsesvedtægt, forretningsorden, budget, revision, kasse- og regnskabsregulativ, opbygning og indretning af administrationen, ændringer af samarbejdsaftaler mv. Herudover skal forberedelsesudvalget indgå i komplicerede forhandlinger med amterne om overtagelse af aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte.

Forberedelsesudvalgene bør kunne nedsætte et forretningsudvalg eller andre udvalg, hvor der også er mulighed for at vederlægge medlemmerne for arbejdet.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget vil ministeren reducere vederlaget for et menigt medlem af forberedelsesudvalget, der samtidigt er menigt medlem af et amtsråd, med 75 pct. Der synes ikke at være overensstemmelse mellem den betydelige arbejdsbyrde, som et medlem af forberedelsesudvalget må forventes at løfte, og det honorar på 17.500 kr., som vederlaget for medlemskabet af forberedelsesudvalget efter disse regler ville udgøre.

Indgriben i forhold til amtsrådenes dispositioner

Foreningens klare forventning er, at de amtsråd, der får forlænget deres mandatperiode til også at gælde i 2006, vil udvise den ansvarlighed i forhold til opgaverne og ressourceanvendelsen, som hidtil har kendetegnet dem.

Amtsrådsforeningen er dog ikke uden forståelse for de hensyn, der ligger bag bestemmelserne om henholdsvis forberedelsesudvalgenes og indenrigs- og sundhedsministerens ret til i 2006 at gribe ind med henblik på, at eventuelle, åbenbart uhensigtsmæssige dispositioner i et amt kan forhindres eller omgøres.

Den måde, hvorpå en sådan kontrol og/eller ændring skal ske, må dog tage højde for den almindelige, professionelle måde, amternes virksomhed ledes på. Reglerne om stillingskontrol vil således rent teknisk ikke kunne bringes til at fungere.

Reglerne bestemmer, at henholdsvis indenrigs- og sundhedsministeren (for det personale, der overføres til staten og kommunerne) og forberedelsesudvalget (for det personale, der overføres til regionerne) skal godkende nyansættelse af personale – det vil sige ansættelser, der ikke er genbesættelse af stillinger – som har virkning fra den 1. januar 2006. Bestemmelserne åbner også mulighed for, at amternes beslutning om nyansættelse af personale inden for samme periode kan omgøres af de samme myndigheder, og at der kan fastsættes bestemmelser om, at nyansættelser – uden mulighed for delegation til andre – skal godkendes af amtsrådet.

"Nyansættelser" er imidlertid ikke et så entydigt begreb, som lovforslaget synes at forudsætte. Nyansættelser er næppe tænkt som "nye stillinger". Nye stillinger med ændret stillingsindhold kan oprettes til afløsning af eksisterende stillinger i forbindelse med de løbende justeringer af opgaveløsningen og organiseringen. Snarere kunne man formode, at tanken var, at normeringsudvidelser skulle godkendes. De fleste amter styrer i dag i forhold til institutionerne på budgetrammen, således at der ikke udøves en særlig normeringskontrol. Indførelse af normeringskontrol vil mindske fleksibiliteten og kræve øgede ressourcer til administration. Hvis formålet med bestemmelsen alene er at undgå, at der f.eks. sker en uhensigtsmæssig forøgelse af særlige stillinger, må det præciseres.

Amtsrådsforeningen anbefaler generelt, at de regler, som indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter om forberedelsesudvalgenes og indenrigs- og sundhedsministerens ret til at gribe ind over for amtsrådenes dispositioner mv. i §§ 52-57, fastsættes på et overordnet niveau og med høje beløbsgrænser, så de kan administreres på en hensigtsmæssig måde i praksis.

Der bør endvidere indarbejdes en løsningsmulighed i relation til det forhold, at nogle amter skal deles og indgå i to regioner og således vil være undergivet mulige indgreb fra to forberedelsesudvalg. Der tænkes her specielt på de komplikationer, der kan opstå, såfremt de to forberedelsesudvalg ikke er enige.

Endelig forudsætter foreningen, at de af amternes dispositioner, der ligger indenfor Amtsrådsforeningens forventede økonomiaftale med regeringen om amternes økonomi i 2006, ikke kræver godkendelse eller kan omgøres.

Amternes afsluttende regnskaber

Amtsrådsforeningen er enig i, at amternes afsluttende regnskaber for 2006 bør aflægges til regionsrådene.

Det må indebære, at regionerne overtager ansvaret for amternes regnskabsarkiver, hvilket bør nævnes i lovbemærkningerne.

Det må sikres, at regionerne får mulighed for at finansiere eventuelle underskud på de korte mellemværender i amternes afsluttende regnskaber.

Demokratiske og effektive regioner

Afslutningsvis skal det bemærkes, at regionsrådenes reelle muligheder for at kunne stå til ansvar overfor borgerne tilsiger, at reformen bør omsættes i en decentral offentlig sektor med mindst mulig statslig regel- og detailstyring. En enkel og effektiv offentlig sektor fremmes ved, at staten principielt holder sig til at fastlægge de overordnede rammer. Amtsrådsforeningen skal herunder opfordre til, at Folketinget i hvert enkelt tilfælde nøje overveje hensigtsmæssigheden af de mange centraliserede beføjelser, som reformen tillægger ministre, styrelser mm.

Amtsrådsforeningen er dog enig i, at en hurtig gennemførelse af en så stor reform kan gøre det nødvendigt med visse overgangsbemyndigelser til ministrene. For at kunne bidrage til færrest mulige gener for borgerne forventer foreningen at blive inddraget i udmøntningen af bemyndigelserne. Udmøntningen af de mange hundreder af bemyndigelser i den samlede lovpakke skal ske så hurtigt som muligt, så de medarbejdere i stat, amter og kommuner, som skal gennemføre reformen i praksis, i løbet af meget kort tid kender det samlede regelgrundlag for reformen.

Foreningen skal endelig opfordre til, at der i det videre reformarbejde tages hensyn til eventuelle ligestillings- og integrationspolitiske konsekvenser af reformen, og at amternes personalepolitiske aktiviteter på disse områder kan fortsættes i de nye regioner.

Dette høringssvar skal i øvrigt ses i sammenhæng med de høringssvar, som Amtsrådsforeningen indsender i relation til de andre lovforslag, der indgår i regeringens forslag til udmøntning af aftalen om en strukturreform.

Med venlig hilsen

Kristian Ebbensgaard

/Otto Larsen

NOTAT

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K.

Im@im.dk

**Amtsråds-
foreningen**

07-01-2005

Birgitte Bælum

e-mail: bib@arf.dk

Høringsvar vedrørende "Lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen"

Indenrigs- og sundhedsministeriet har den 1. december 2004 sendt et forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen i høring. Ministeriet har anmodet om bemærkninger senest den 7. januar 2005.

Loven omfatter procedurer for overførslen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte i forbindelse med de opgaveflytninger, der følger af strukturreformen.

Overførslerne skal ske ved aftale mellem amtet og de modtagende myndigheder - det vil sige staten, de enkelte kommuner og regionen (regionerne, såfremt amtet overgår til flere regionerne). Som udgangspunkt overtager den eller de myndigheder, som en opgave overføres til, de aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte, som knytter sig til den pågældende opgavevaretagelse.

Udgangspunktet for aftalerne er aftaleudkast, som udarbejdes af amterne. Et aftaleudkast skal omfatte en samlet aftale om fordelingen af aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte mellem på den ene side amtet og på den anden side de myndigheder, som modtager opgaverne.

Der oprettes fem midlertidige delingsråd, som skal mægle og i sidste ende træffe beslutning om den endelige fordeling af aktiver, ansatte m.v., såfremt de afgivende og de modtagende myndigheder ikke kan blive enige derom.

Amtsrådsforeningen har følgende hovedsynspunkter og overvejelser vedrørende lovforslaget:

Side 2

- Det er Amtsrådsforeningens målsætning, at alle amtsligt ansatte får et tilfredsstillende jobtilbud. Det bør således tilstræbes, at så få personalesager som muligt ender i delingsrådene.
- Amtsrådsforeningen anbefaler, at personaleoverførslerne skal bygge på principper om ansættelsessikkerhed og ligeværdighed.
- Amtsrådsforeningen finder, at den forslåede metode til fordeling af aktiver, passiver, rettigheder og pligter er unødigt bureaukratisk. Amtsrådsforeningen foreslår i stedet, at aktiver m.v. der kan henføres til en bestemt opgave, overføres sammen med opgaven.

Synspunkterne uddybes nedenfor.

Sidst i høringssvaret redegøres for Amtsrådsforeningens bemærkninger til de enkelte bestemmelser. Her påpeges blandt andet, at den forslåede tidsplan er problematisk i forhold til varsling af personale.

Personalesager i delingsrådene

Med henblik på at minimere risikoen for, at personaleoverførslerne ender i delingsrådene, skal Amtsrådsforeningen opfordre til;

- at der i bemærkningerne til loven redegøres mere uddybende for, hvordan reglerne for den nærmere fordeling tænkes udmøntet,
- at personale uden udelukkende eller overvejende tilknytning til en opgave bør forholdsmæssigt fordeles,
- at kriteriet "overvejende tilknyttet en opgave" ikke anvendes, samt
- at tilrettelæggelsen af overførslerne foretages i tre tempi.

De fire anbefalinger uddybes nedenfor.

Nødvendigt med uddybende bemærkninger om fordelingen af personale

Amtsrådsforeningen er i al væsentlighed tilfreds med, at overførslerne af aktiver mv. som udgangspunkt skal ske som en aftale mellem de afgivende og de modtagende myndigheder. Dette øger sandsynligheden for, at der kan fastlægges aftaler, som kan håndteres i praksis. Kendskabet til

lokale forhold vil kvalificere processen, og beslutningerne om personaleoverførsler vil blive truffet tættere på det berørte personale.

Side 3

Amtsrådsforeningen er desuden tilfreds med, at der skal udarbejdes ét samlet aftaleudkast i hvert amt for fordelingen af aktiver, personale mv. mellem de modtagende myndigheder. Amtsrådsforeningen forudsætter i den forbindelse, at hver enkelt aftale med kommunerne, regionerne og ministerierne kan betinges af, at alle aftaler med de andre modtagende myndigheder falder på plads, således at en fordeling af alle ansatte, aktiver mv. sikres.

Amtsrådsforeningen har samtidigt forståelse for, at lovforslaget kun indeholder få retningslinier for fordeling af aktiver m.v., idet der er tale om en række problemstillinger, der vanskeligt kan lovgives om.

Amtsrådsforeningen skal imidlertid opfordre til, at der i bemærkningerne til loven redegøres mere uddybende for, hvordan indenrigs- og sundhedsministerens bemyndigelser til at fastsætte regler for den nærmere fordeling tænkes udmøntet. De overordnede principper for fordelingerne bør fremgå heraf, således det bliver muligt at vurdere konsekvenserne af de kommende retningslinier og fordelingsnøgler.

Princip om forholdsmæssig fordeling af personale bør knæsesættes

Særligt finder Amtsrådsforeningen, at der er behov for en specificering af reglerne for fordelingen af den del af amternes personale, der ikke udelukkende eller overvejende er beskæftiget med en opgave, der skal overføres til en anden myndighed – herunder personale med generelle sekretariatsfunktioner på amtsgårdene.

Lovforslaget indeholder en programmerklæring om, at disse medarbejdere i amterne skal fordeles til de myndigheder, der generelt får opgaver overført fra amterne. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget skal der ske en rimelig fordeling blandt de pågældende myndigheder.

Amtsrådsforeningen er tilfreds med målsætningerne om, at alle amtslige ansatte - uanset deres grad af tilknytning til de overførte opgaver - overføres til andre myndigheder.

Amtsrådsforeningen finder imidlertid ikke, at målsætningen i tilstrækkelig grad understøttes af det fremsendte lovforslag, idet der i lovforslaget

eller bemærkningerne ikke er knæsat et princip om en *forholdsmæssig fordeling*, blandt de modtagende myndigheder.

Side 4

Det er væsentligt, at det enten af loven eller bemærkningerne fremgår, at udgangspunktet for forhandlingerne med de modtagende myndigheder om fordeling af dette personale er en forholdsmæssig fordeling.

En manglende præcisering heraf vil kunne give anledning til, at uforholdsmæssigt mange sager ender i delingsrådene.

Kriteriet "overvejende tilknyttet" er uhensigtsmæssigt

Ifølge lovforslaget overføres amternes personale, der udelukkende eller overvejende er tilknyttet opgaver, som overføres til en anden myndighed, til pågældende myndighed.

Amtsrådsforeningen finder kriteriet "personale, der overvejende er beskæftiget med opgaven" problematisk og uegnet.

Kriteriet medfører en betragtelig risiko for, at fordelingen af ansatte på myndigheder allerede tidligt i processen skævvrides mellem de modtagende myndigheder. De områder, hvortil der overføres en større personalegruppe, vil skulle modtage en uforholdsmæssig stor del af personalet på amtsgårdene, mens de områder, der omfatter en mindre men stadig betydelig del af personalets tid, vil skulle modtage uforholdsmæssigt få medarbejdere¹.

Amtsrådsforeningen skal derfor opfordre til, at amternes ressourceanvendelse inden for det område, der afgives, anvendes som fordelingskriterium.

---

¹ Et godt eksempel herpå er undervisningsområdet. Her overføres gymnasierne og VUC-centrene til de selvejende institutioner, mens specialundervisningen overføres til primærkommunerne. En række medarbejdere vil i forvaltningen være beskæftiget med opgaver inden for begge de to områder, der afgives, men da gymnasium-/VUC-området er det største, vil der være flest opgaver inden for dette område, så uforholdsmæssigt mange af de medarbejdere, der er beskæftiget inden for begge områder, skal overføres til Undervisningsministeriet og de selvejende institutioner, mens primærkommuner skal modtage færre ansatte fra forvaltningen, end de forholdsmæssigt burde.

Tilrettelæggelsen af personaleoverførslerne bør foregå i tre tempi med udgangspunkt i ressourceopgørelser

Side 5

For at op leve op til målsætningen om så vidt muligt at søge at undgå, at delingsrådene bringes i anvendelse, opfordrer Amtsrådsforeningen til, at processen gennemføres i tre tempi.

Amtsrådsforeningen anbefaler, at

1. der først foretages en opgørelse af amtets ressourceforbrug på et givent område,
2. dernæst udarbejdes et forslag til ressourcefordeling mellem de myndigheder, der skal overtage opgaver indenfor pågældende område, og der indgås aftale herom og
3. på baggrund heraf udarbejder den afgivende myndighed et forslag til fordeling af personalet som grundlag for den endelige aftale.

Fremgangsmåden udelukker ikke, at man i sidste ende i den konkrete fordeling af personale kan tage hensyn til den enkelte medarbejders tilknytning til en opgave.

Amtsrådsforeningen forudsætter, at medarbejdere, der ansættes *efter indgåelsen af aftaler om fordeling af personalet*, er omfattet af lovens princip om, at medarbejderne følger opgaven, således at personale, der ansættes i amterne i 2006 til erstatning af fratrukt personale, også overføres. Amtsrådsforeningen finder, at dette bør fremgå enten af lovbemærkningerne eller af de af indenrigs- og sundhedsministeriet udarbejdede retningslinier om fordeling af medarbejderne mellem de modtagende myndigheder.

Principper om ansættelsessikkerhed og ligeværdighed

Ifølge bemærkninger til loven bør de ansatte, der skal overføres, have mulighed for at fremsætte deres ønsker til fordelingen og de involverede MED-udvalg og samarbejdsudvalg skal inddrages i drøftelserne.

Amtsrådsforeningen finder det positivt, at de ansatte, MED-udvalg og samarbejdsudvalg inddrages.

Amtsrådsforeningen skal opfordre til, at der yderligere i bemærkningerne til loven tydeliggøres en række principper for personaleoverførslerne:

Amtsrådsforeningen anbefaler, at det bør fremgå af bemærkningerne, at alle nuværende amtsligt ansatte får *ansættelsessikkerhed*, så de på baggrund af et reelt jobtilbud har et job den 1. januar 2007 og indtil videre. Det vil sige, at jobtilbuddet i faglig henseende skal bestå af opgaver, der har sammenhæng med medarbejderens uddannelses- og arbejdsmæssige forudsætninger, og er placeret så tæt på medarbejderens nuværende arbejdsplads, at den pågældende har en reel mulighed for at tiltræde stillingen, uden at behøve at flytte bopæl.

Der bør i bemærkningerne være eksempler på, hvad der ligger i et reelt jobtilbud, og hvad der ligger uden for.

Det bør efter Amtsrådsforeningens opfattelse ligeledes fremgå af bemærkningerne, at de amtslige ansatte skal sikres *ligeværdighed* i forhold til ansatte, der arbejder i de modtagende myndigheder i forvejen. Det betyder, at tidligere amtsligt ansatte, der overføres til kommunerne eller staten, skal have de samme muligheder og vilkår. Det gælder også i relation til eventuelle organisatoriske ændringer i de nye kommuner eller i staten.

Overførsler af aktiver, passiver, rettigheder og pligter

Det følger af lovbemærkningerne, at fordelingen af aktiver og passiver skal ske efter et nettoprincip, hvor samtlige aktiver, passiver, rettigheder og pligter indgår.

Det er Amtsrådsforeningens vurdering, at det ved anvendelsen af nettoprincippet vil være nødvendigt at tage hensyn til, at det ikke i alle tilfælde er muligt at prissætte aktiver, passiver, rettigheder og pligter på en meningsfuld måde. Hertil kommer, at størrelsen af en række af de kortfristede tilgodehavender og forpligtelser først kendes i 2007 efter amternes regnskabsafslutning for 2006, og dermed efter, at aftalerne med staten og kommunerne er indgået.

Amtsrådsforeningen finder som udgangspunkt, at aftalerne om overdragelse af aktiver og passiver bør være endelige, og at der derfor ikke skal være mulighed for efterreguleringer.

Amtsrådsforeningen skal opfordre til, at fordelingen af aktiver og passiver sker ud fra følgende principper:

- Alle aktiver (i første række fysiske aktiver som ejendomme, veje, inventar, maskiner, varelagre mv.), som udelukkende kan henføres til konkrete opgaver, og hvor opgaverne efter loven overføres entydigt til en anden myndighed, overføres sammen med disse opgaver i henhold til de normale DUT-principper.
- Leje- og leasingkontrakter og andre forpligtelser og rettigheder, som udelukkende kan henføres til konkrete opgaver, fordeles tilsvarende.
- Passiver, som kan henføres til konkrete aktiver (i første række lån, som er optaget i forbindelse med konkrete projekter) henføres til de pågældende aktiver og overføres sammen med aktiverne.

Der vil herefter være forskellige aktiv- og passivposter - primært lån og pensionsforpligtelser - som ikke umiddelbart kan henføres til konkrete opgaver samt en række rettigheder og forpligtelser, som ikke kan værdisættes og fordeles på en meningsfuld måde. Nedenfor følger Amtsrådsforeningens anbefalinger vedrørende disse aktiv- og passivposter.

Amtsrådsforeningen anbefaler, at regionerne overtager amternes nuværende *pensionsforpligtelser* i forhold til tjenestemænd, både hvad angår allerede pensionerede tjenestemænd og aktive tjenestemænd. Denne model vil forudsætte, at regionerne udstyres med midler til at dække amternes nuværende pensionsforpligtelser. Dette kan ske over bloktilskuddet eller gennem løbende refusion fra staten.

Den praktiske administration kan ske ved:

- at udbetalinger til de nuværende pensionister foretages fra regionerne, og
- at fremtidige pensionsbetalinger sker fra den myndighed, som overtager medarbejderen. Den modtagende myndighed opkræver i forbindelse med den løbende pensionsbetaling et forholdsmæssigt beløb hos den region, som det tidligere ansættelsesamt nu er en del af, svarende til det antal år, medarbejderen har været ansat i amtet.

Modellen vil svare til de nuværende DUT-principper, hvor regionerne blot træder i amternes sted. Modellen kendes blandt andet fra særfororsørgens udlægning.

Amtsrådsforeningen finder, at modellen vil indebære nogle væsentlige fordele herunder,

- at der ikke skal overføres væsentlige engangsbeløb til at afdække pensionsforpligtelser,
- at allerede pensionerede ikke skal skifte tilhørsforhold, samt
- at man kan udnytte stordriftsfordele i regionernes lønadministration.

Som et led i overdragelsen af aktiver og passiver skal der ske en forholdsmæssig fordeling af de *anlægs lån*, som ikke er knyttet til bestemte opgaver.

Amtsrådsforeningen anbefaler, at fordelingen sker ud fra anlægsudgifterne over en nærmere afgrænset årrække, fordelt på opgaveområder. Alternativt kan fordelingen ske ud fra værdien af de overførte aktiver, men det forudsætter, at der sker en værdiansættelse af vejene.

Den konkrete overdragelse af gælden eller gældsbyrden kan foregå på flere måder. Det er nødvendigt at finde en model, hvor der sker en ensartet belastning af de modtagende myndigheder, da der er betydelige forskelle på låne- og afdragsvilkårene på de lån, som amterne har optaget.

Amtsrådsforeningen foreslår, at lånene overdrages til regionerne, som herefter får refunderet de statslige og kommunale andele af låneydelserne. Denne fremgangsmåde har den betydelige fordel, at det ikke vil være nødvendigt at indfri eller refinansiere lånene.

Det vil være naturligt, at *hypotekbanklån o.l.* eftergives, da der ikke er tale om lån til anlæg, men om en finansiering, som i praksis har fungeret som et alternativ til skatteforhøjelser.

Der vil være en restgruppe af mindre aktiver og passiver samt *forpligtelser, garantier, tilgodehavender o.l.*, som ikke kan fordeles på en meningsfuld måde. Disse foreslås overdraget til regionerne. Der skal skaffes sikkerhed for, at regionerne kan honorere eventuelle uforudsete udgifter.

Amtsrådsforeningen skal endvidere anbefale, at der i tilknytning til omsættelige aktiver, som skal overtages af andre - f.eks. institutioner på konkurrenceudsatte områder - aftales nogle mekanismer, som sikrer, at enkeltkommuner ikke kan høste gevinster gennem at afhænde de pågældende institutioner. For sociale institutioner kan det f.eks. sikres ved, at det indgår i regelsættet om overdragelse af institutioner fra amter til

kommuner, at overdragelsen sker med henblik på, at sådanne institutioner i en årrække anvendes til tilsvarende formål.

Side 9

Amtsrådsforeningen er opmærksom på, at der herudover kan være behov for nogle indbyrdes afregningsmekanismer mellem kommunerne i forbindelse med overtage aktiver og passiver. Dette er imidlertid en afgrænset problemstilling, som må løses særskilt.

Øvrige bemærkninger og ændringsforslag

Nedenfor redegøres for Amtsrådsforeningens øvrige bemærkninger til lovforslaget. Eksempelvis problematiseres tidsplanen, idet den ikke giver mulighed for at varsle medarbejderne rettidigt.

Bestemmelse i lovforslaget	Bestemmelsens indhold	Amtsrådsforeningens bemærkninger / ændringsforslag
§ 5 Geografisk tilhørsforhold	<p>Ifølge bestemmelsen sker overførslen af aktiver, ansatte m.v. til myndigheder på samme forvaltningsniveau, alene til de myndigheder, der er helt eller delvist beliggende inden for det geografiske område for den myndighed, hvorfra opgaven overføres.</p> <p>En region vil således modtage aktiver mv. fra de amter, hvis områder regionen er helt eller delvist beliggende inden for. Tilsvarende vil en kommune modtage aktiver, ansatte mv. fra det amt (eller amter), som den tidligere lå inden for.</p>	<p>Amtsrådsforeningen har noteret sig, at lovens § 5 ikke omfatter overførsel af personale til statslige myndigheder.</p> <p>Amtsrådsforeningen opfordrer til, at alle ansatte bør have et reelt jobtilbud. Det vil blandt andet sige, at jobtilbuddet må være placeret så tæt på medarbejderens nuværende arbejdsplads, at den pågældende har en reel mulighed for at tiltræde stillingen, uden at flytte bopæl. Hvis eksempelvis en medarbejder på amtsgården i Ribe ikke ønsker at modtage et tilbud om ansættelse på Slotsolmen i København, bør vedkommende have et nyt jobtilbud.</p>
§ 7, stk. 1 Tjenestemænds overgang til ny ansættelsesmyndighed	<p>Tjenestemænd overføres ifølge bestemmelsen til en ny ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår.</p>	<p>Amtsrådsforeningen finder, at bestemmelsen og bemærkningerne dertil efterlader tvivl om retsstillingen for tjenestemænd ansat i regionerne.</p> <p>Bemærkningerne gør op med retsstillingen for tjenestemænd, der overføres til en myndighed, hvor der allerede eksisterer generelle regler for tjenestemænd. De kommende re-</p>

		<p>gioner har i sagens natur ikke været regu- lativer for tjenestemænd og indgået aftaler eller fastsat bestemmelser i tilknytning til disse. Retsstillingen kan være enten, 1) at regionerne i henhold til lovens hovedregel indtræder i det (amts)kommunale tjeneste- mandsregulativ med tilhørende aftaler, eller 2) at regionerne ikke er bundet af eksiste- rende regelsæt, men må udfærdige/tiltræde et tjenestemandregulativ og indgå/tiltræde hovedaftale og andre tjenestemandsaftaler.</p> <p>Det er imidlertid af hensyn til regionerne vigtigt, at retsstillingen fremgår utvetydigt af loven og bemærkningerne til loven.</p>
<p>§ 8, stk. 1, generelle bemærknin- ger pkt. 6 Fordeling af personale mellem de modtagende myndighe- der</p>	<p>Amterne skal i aftaleudkastet bl.a. tage stilling til, hvilke af de ansatte, der skal overføres til regionen (regi- onerne), hvilke der skal overføres til kommunerne i amtet, herunder hvilke kommune i amtet den enkelte ansatte skal overføres til, samt hvil- ke ansatte der skal overføres til sta- ten eller de selvejende institutioner på gymnasieområdet mv.</p>	<p>Da kun amterne har mulighed for at varsle væsentlige stillingsændringer i forhold til det ansatte personale, bør det overvejes, om ikke fordelingen af de amtslige medarbejdere mellem de statslige institutioner bør indgå i aftalen.</p>
<p>§ 9 – 13 Procedurer for overførs- ler af perso- nale</p>	<p>Ifølge lovforslaget skal den afgiven- de myndighed inden den 1. februar 2006 forelægge den eller de myn- digheder, som opgaverne overføres til, et aftaleudkast til en samlet aftale om fordelingen af aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte.</p> <p>Er der ikke inden den 1. maj 2006 opnået enighed om en aftale mellem de aftagende og modtagende myn- digheder, fremsætter delingsrådet et mæglingsforslag og indkalder myn- dighederne til forhandling.</p> <p>Hvis der derefter ikke inden den 1.</p>	<p>Amtsrådsforeningen finder, at den forudsatte tidsplan er overmåde presset.</p> <p>Endvidere vil fristen den 1. august 2006 in- debære, at det ikke vil være muligt at varsle ændringer i de pågældende medarbejders ansættelsesvilkår til ikrafttræden den 1. ja- nuar 2007 med opsigelsesvarslet, da mange af de varigt ansatte har mere end fire måne- ders opsigelsesvarsel. Skal et sådant varsel kunne afgives rettidigt i alle tilfælde, må det nye arbejdssted og de nye ansættelsesvilkår være kendt senest den 1. juni 2006.</p> <p>Amtsrådsforeningen finder i den forbindelse anledning til at påpege, at kun ansættelses-</p>

	<p>juli 2006 er opnået enighed, træffer delingsrådet senest den 1. august 2006 beslutning om den konkrete fordeling af personale.</p>	<p>myndigheden (det vil forud for ~~den~~ 11 januar 2007 sige amterne) kan varsle en væsentlig stillingsændring i forhold til personalet. Den i lovforslaget forudsatte fremgangsmåde, hvorefter den modtagende myndighed efterfølgende meddeler medarbejderne, hvor de skal forrette tjeneste, og hvilke opgaver de skal løse, er kun anvendelig i den situation, hvor ændringen af ansættelsesvilkårene må tåles af medarbejderen.</p> <p>Ligger ændringen af ansættelsesvilkårene i geografisk eller indholdsmæssig henseende ud over, hvad en medarbejder må tåle uden at kunne anse sig for opsagt, skal ændringen varsles skriftligt af ansættelsesmyndigheden med den pågældendes opsigelsesvarsel. Ændringsskrivelsen skal efter funktionærretlig praksis være entydig og indeholde en beskrivelse af de fremtidige ansættelsesvilkår, herunder en angivelse af arbejdsstedet.</p> <p>Den ovenfor refererede retsstilling kunne tale for, at amterne også for det statslige område fremlægger forslag om fordeling af personalet mellem ministeriets institutioner. Et sådant fordelingsforslag måtte selvsagt udarbejdes i tæt samarbejde med det modtagende ministerium.</p>
<p>§ 15 Undtagelse fra forvaltningsloven</p>	<p>Delingsudvalgenes beslutninger undtages fra forvaltningslovens regler om partsindsigt, partshøring og begrundelser for afgørelser.</p>	<p>Amtsrådsforeningen finder undtagelsen problematisk. Særlig fravigelsen af krav om begrundelser for delingsrådenes afgørelser er betænkelig, og der gives ikke nogen god begrundelse for denne fravigelse i bemærkningerne. Begrundelse for afgørelser er nødvendig for vurderingen af afgørelsens rimelighed.</p>
<p>§ 17 og § 19 Indstilling til delingsrådene</p>	<p>Der oprettes fem midlertidige delingsråd, der skal mægle mellem de berørte myndigheder og som er uafhængige i deres virksomhed.</p>	<p>Amtsrådsforeningen finder det besynderligt, at København og Frederiksberg Kommuner skal deltage i udpegningen af medlemmer til delingsrådene udenfor hovedstadsområdet.</p>

	<p>Delingsrådene består af en formand udpeget af indenrigs- og sundhedsministeren, et medlem udpeget efter indstilling fra KL og et medlem udpeget efter indstilling fra Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune i forening.</p>	<p>De to kommuner bør kun deltag i indstillingen til delingsrådet for København og Frederiksberg Amter og København, Frederiksberg og Bornholm kommuner.</p> <p>I de tilfælde, hvor et amt skal fordeles på to regioner, vil delingsrådet for amtet i nogle tilfælde komme til at træffe afgørelser, som vil påvirke myndigheder uden for delingsrådets geografiske område. Hvis eksempelvis Vejle Amt kommer med et udspil til aftale med Region Syddanmark, og der ikke kan opnås enighed mellem amtet og regionen, er det delingsrådet for Århus, Vejle og Ringkøbing Amter, der skal tage stilling hertil. Da en uenighed om aftalen mellem Vejle Amt og Region Syddanmark meget vel kan have indflydelse på de aftaler, der skal indgås mellem de øvrige amter i Region Syddanmark, kan det være problematisk, at det er et andet delingsråd, der skal tage stilling til disse aftaler, nemlig delingsrådet for Sønderjyllands, Ribe og Fyns Amter. Det bør fremgå af reglerne hvordan denne situation håndteres.</p>
<p>§ 23 Habilitetsregler for delingsrådene</p>	<p>Et medlem af delingsrådene er udelukket fra at deltage i rådets behandling af sager, der vedrører en amtskommune eller kommune, hvor den pågældende er ansat eller medlem af kommunalbestyrelsen.</p>	<p>Amtsrådsforeningen er enig i behovet for bestemmelser om inhabilitet som supplement til forvaltningsloven. Der bør tillige være tilsvarende habilitetsregler for de statslige medlemmer af delingsrådene.</p> <p>Amtsrådsforeningen skal opfordre til, at delingsrådenes formænd udpeges blandt landsdommerne.</p>
<p>§ 26 Delingsrådenes virksomhed</p>	<p>Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om delingsrådenes virksomhed.</p>	<p>Amtsrådsforeningen finder, at det bør fremgå af reglerne for delingsrådenes virksomhed, at delingsrådenes afgørelser ikke må efterlade overskydende medarbejdere i amterne. Et delingsråd bør således ikke kunne træffe afgørelse om, at en myndighed ikke skal modtage en medarbejder, uden samtidig</p>

		at beslutte, hvilken myndighed, ~~der~~ så fald er pligtig til at modtage medarbejderen.
§ 29, stk. 2 Finansiering af delingsrådenes virksomhed	Staten afholder som udgangspunkt udgifter til delingsrådenes virksomhed. I de situationer, hvor delingsrådene skal medvirke som mæglende instans mellem myndigheder, der ikke har kunnet opnå enighed, skal myndighederne dække de omkostninger, der kan henføres til delingsrådets behandling af de pågældende sager.	Amtsrådsforeningen finder den foreslåede strafmekanisme urimelig. Omkostningsfordelingen kan blive særdeles byrdefuld for amterne, idet Amtsrådsforeningen antager, at amterne vil være involverede i alle rejste sager.

Afsluttende skal det bemærkes, at Amtsrådsforeningen forventer at blive inddraget i udmøntningen af de retningslinier og fordelingsnøgler, som indenrigs- og sundhedsministeren får bemyndigelse til at fastlægge.

Regelsættene bør foreligge tidsnok til, at aftaleudkastene kan udarbejdes på forsvarlig vis inden den 1. februar 2006. Arbejdet med retningslinierne og fordelingsnøglerne bør derfor påbegyndes samtidig med lovgivningsprocessen, så de kan foreligge umiddelbart efter lovens vedtagelse.

Amtsrådsforeningen tager forbehold for de merudgifter for amterne, som lovforslaget indebærer. Udgifterne forudsættes dækket af staten.

Bilag med Amtsrådsforeningens forslag til ændringer i relevante følgelove vedrørende personaleområdet vedlægges.

Med venlig hilsen

Kristian Ebbensgaard

/ Otto Larsen

Bilag til Amtsrådsforeningens høringssvar
til forslag til Lov om visse
proceduremæssige spørgsmål
i forbindelse med kommunalreformen

07-01-2005

Amtsrådsforeningen holdninger til forslag til følgelove til kommunalreformen på personaleområdet

Lov / Bestemmelse	Amtsrådsforeningens bemærkning
Styrelseslovens § 67, stk. 2.	Amtsrådsforeningen foreslår ændringsforslaget sprogligt justeret så det kommer til at lyde "ved oprettelse, opløsning, sammenslutning, indmeldelse og udmeldelse eller på anden måde sker ændringer i kommunernes og regionernes organisering i kommunale og regionale sammenslutninger"
Styrelseslovens § 67, stk. 3	Som konsekvens heraf bør § 67, stk. 3 formuleres: "Kommunale sammenslutninger, regionerne i forening og kommunerne i forhold til antallet af medlemmer udpeget af den kommunale sammenslutning, regionsrådene i forening eller kommunalbestyrelsen."
Styrelseslovens § 67, stk. 4	Det samme gør sig gældende her. Det er dem, der indstiller medlemmer, der kan fremsætte forslag. Formuleringen bør altså være: "... efter forslag fra de kommunale sammenslutninger, regionsrådene i forening og de kommunalbestyrelser, der har indstillingsret til medlemskab i nævnet.
Den Kommunale Tjenestemandsret	Dette formuleringforslag er ikke konsekvent i forhold til punkt 10, hvor Amtsrådsforeningen erstattes med regionsrådene i forening. Formuleringen i pkt. 8 bør koordineres med formuleringen i punkt 10. Om der tales om kommunale foreninger, eller der tales om Amtsrådsforeningen og KL, er synonyme. Punkt 8 bør der-

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø
E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

	for formuleres således: Overalt i loven ændres "kommunale sammenslutninger" til "kommunale sammenslutninger og regionsrådene i forening". Det er regionsrådene i forening, der erstatter såvel Amtsrådsforeningen som den ene af de kommunale foreninger i forhold til udpegninger mv..	Side 2
Den Kommunale Tjenestemandsret § 1, stk. 3	Det foreslås, at det nye stk. 3 formuleres i overensstemmelse med det forslag til sproglig ændring, Amtsrådsforeningen har fremsat til forslaget til formulering af styrelseslovens § 67, stk. 2. Ordlyden bliver herefter således: "Hvis der ved oprettelse, opløsning, sammenslutning, indmeldelse, udmeldelse eller på anden måde sker ændringer i kommunernes og regionernes organisering i kommunale og regionale sammenslutninger..."	
Den Kommunale Tjenestemandsret § 2	Formuleringen af § 2, stk.1, 1. punktum kunne formuleres således: Den kommunale tjenestemandsret behandler sager om kollektiv overtrædelse af bestemmelser, der svarer til § 10 i lov om tjenestemænd i regulativer og vedtægter for kommunale tjenestemænd og tjenestemænd ansat i regionerne , samt reglementerne for det reglementsansatte personale ved kommunale og regionale dag- og døgninstitutioner og selvejende dag- og døgninstitutioner, som kommunalbestyrelser og regionsråd har indgået driftsoverenskomst med.....".	
Den Kommunale Tjenestemandsret § 3	Bodsbestemmelsen i § 3, stk. 4, kunne formuleres således: Kommuner, regioner, kommunale fællesskaber, selvejende dag- og døgninstitutioner, som kommunalbestyrelser og regionsråd har indgået driftsoverenskomst med, samt de i lovens § 1, stk. 3, nævnte, kommunale sammenslutninger og regionerne i forening , privatbaner og personaleorganisationer.	
Den Kommunale Tjenestemandsret § 4	Bestemmelsen vil i sin helhed kunne formuleres således: Sager som nævnt i § 2, stk. 1, kan anlægges af KL, regionerne i forening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune samt privatbaner mod en eller flere forhandlingsberettigede personaleorganisationer. Sager som nævnt i § 2, stk. 2, kan anlægges mod	

	<p>KL, regionerne i forening, Københavns og Frederiksberg kommunalbestyrelser, privatbaner og forhandlingsberettigede personaleorganisationer. Stk. 2. De forhandlingsberettigede personaleorganisationer kan ved den kommunale tjenestemandret anlægge sag mod vedkommende kommunalbestyrelse, regionsråd, privatbane, selvejende institutions bestyrelse om, hvorvidt...</p> <p>I stk. 3 ændres "kommunale sammenslutning" til "KL og regionerne i forening". I stk. 4 ændres "amtsråd" til "regionsråd", og der indsættes efter kommunalbestyrelse i sidste linie "eller det regionsråd".</p>	Side 3
<p>Arbejdsretslovens § 3.</p>	<p>Opmærksomheden henledes på, at "Amtsrådsforeningen" i denne bestemmelser bør erstattes med "regionerne i forening".</p>	